

Moldova Agroindbank

**Raport
Anual
2013**

**Puterea
stă în noi**

CUPRINS

1. Recunoașterea Națională și Internațională
2. Misiunea Băncii
3. Sarcinile Strategice ale Băncii
4. Mesajul Președintelui Consiliului Băncii
5. Mesajul Președintelui Comitetului de Conducere al Băncii
6. Conducerea Băncii
7. Mediul de Afaceri
8. Evoluția Sistemului Bancar
9. Indicatorii Financiar de Bază ai Băncii și Subsidiarilor (Grupul)
10. Activitatea Corporativă
11. Activitatea Retail
12. Operațiunile cu Carduri
13. Activitatea de Trezorerie
14. Activitatea de Investiții
15. Tehnologiile Informaționale
16. Administrarea Riscurilor
17. Prevenirea Spălării Banilor
18. Guvernarea Corporativă
19. Structura Organizatorică
20. Resursele Umane
21. Activitatea de Filantropie și Sponsorizare
22. Subsidiarii
23. Situațiile Financiare Consolidate pentru anul încheiat la 31 decembrie 2013

1

RECUNOAȘTEREA NAȚIONALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ

Dezvoltarea dinamică a băncii a fost apreciată, de-a lungul anilor, de publicații internaționale de profil, printre care:

- **Euromoney** a recunoscut Moldova Agroindbank drept **“Cea mai bună bancă din Moldova”** în anii 1999, 2000, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 și 2012;
- **Global Finance** a selectat Moldova Agroindbank drept **“Cea mai bună bancă din Moldova”** în anii 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 și **“Cea mai bună bancă pe piața de schimb valutar din Republica Moldova”** în 2009, 2010 și 2011;
- **The Banker** a recunoscut Moldova Agroindbank drept **“Banca anului în Republica Moldova”** în 2009, 2012;
- **Finance Central Europe** a nominalizat banca în calitate de **“Cea mai bună bancă în Moldova”** în 2006, 2007, 2008, 2009 și 2010, inclusiv la capital, active și profit net, iar în 2010 revista a oferit băncii și titlul de **“Cea mai bună bancă în Moldova a deceniului 2000-2010”**;
- **World Finance** a desemnat Moldova Agroindbank drept **“Cea mai stabilă bancă din Moldova”** în 2008 și 2010;
- Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) a desemnat banca drept **“Cea mai activă bancă din Moldova în cadrul Trade Facilitation Programme”** în 2009, 2012;
- Moldova Agroindbank a obținut premiul **„UE-BERD Sustainable Energy Excellence 2012 Award”**, în cadrul MoSEFF (Proiectul Linia de Finanțare pentru Eficiența Energetică în Moldova), realizat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Comisia Europeană;
- **KBS-Publishing**, în parteneriat cu revista „Bankir” și agenția de rating „Credit rating”, au conferit băncii titlul de **“Cea mai bună bancă pentru business-ul corporativ în CSI”** în 2010;
- **Organizația pentru Democrație și Dezvoltare Economică GUAM**, a nominalizat Moldova Agroindbank în rândul celor mai bune bănci din **țările membre ale GUAM** pentru anul 2010;
- Moldova Agroindbank a fost inclusă în topul **“100 cele mai mari bănci din Europa de Sud-Est”**, realizat de către agenția internațională SEE News în anii 2011, 2012;
- **Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova** a oferit băncii distincția supremă **„Mercuriul de Aur”**, în cadrul concursului național “Marca Comercială a anului 2010”.
- **Global Banking & Finance Review** a reconfirmat titlul Moldova Agroindbank de **„Cea mai bună bancă comercială din Moldova”**, în anul 2013.

2

MISIUNEA BĂNCII**PUTEREA STĂ ÎN NOI**

Noi tindem să păstrăm pozițiile de lider pe piață prin schimbare permanentă și perfecționare calitativă a băncii. Dorim ca Moldova Agroindbank (MAIB) să fie o companie puternică, tehnologizată și inovatoare, cu profitabilitate durabilă, să asigurăm randamente sporite acționarilor noștri.

Noi considerăm Clientul drept cea mai mare valoare și avuție a noastră și ne orientăm strategia spre oferirea celor mai calitative servicii, celor mai bune soluții financiare, spre satisfacerea așteptărilor clienților prin profesionalism, competență și eficiență.

Banca se concentrează pe dezvoltarea sănătoasă și de calitate a afacerii. Dorim să ne gestionăm business-ul într-o manieră de înaltă responsabilitate, astfel încât să asigurăm un echilibru optim între profitabilitate și prudență, protecție maximă contra riscurilor, sporind valoarea acțiunilor băncii.

Concurența ne obligă să ne consolidăm poziția de lider absolut în sistemul bancar al Republicii Moldova, prin competență și profesionalism, inteligență, transparență, creativitate și promptitudine în lansarea de noi produse.

3

SARCINILE STRATEGICE ALE BĂNCII

1. Consolidarea poziției de lider și menținerea pozițiilor principale pe piața financiar-bancară a Moldovei: la active - 17-20%, la credite - 21-22%, la depozite total - 17-20%, prin valorificarea avantajelor competitive ale băncii și oportunităților pieței.
2. Menținerea rentabilității capitalului (ROE) la nivel de 14%, în 2014, inclusiv pe seama dezvoltării afacerii băncii.
3. Dezvoltarea diversificată a activității prin implementarea cu succes a proiectului de transformare a Moldova Agroindbank într-o bancă modernă.
4. Gestionarea prudențială a riscurilor și aplicarea procedurilor de control intern, în scopul protejării profitabilității băncii, și eficientizarea procesului de recuperare a creditelor problematice.
5. Perfecționarea continuă a calității personalului băncii și creșterea productivității muncii.

4

MESAJUL PREȘEDINTELUI CONSILIULUI BĂNCII

Doamnelor și Domnilor,

În prezent, economia țării, sistemul financiar inclusiv, sunt supuse unei influențe indirecte din partea evoluțiilor și tendințelor pe plan regional și global. Sectorul bancar, fiind cea mai importantă componentă a pieței financiare și jucând un rol determinant în economie, trebuie să abordeze realitățile în mod adecvat.

Îmi exprim satisfacția că echipa Comitetului de Conducere al Băncii, conformându-se rigorilor tot mai rigide ale Băncii Naționale, știe să mențină controlul riscurilor la nivelul convenit, ceea ce asigură activitatea stabilă a băncii. Îndemn membrii Comitetului să abordeze și în continuare acest subiect cu maximă prudență, mai ales ținând cont de conjunctura creată în regiune și în lume. Aici veți avea toată susținerea acționarilor în persoana Consiliului Băncii, pentru că scopul nostru comun este dezvoltarea stabilă a băncii.

Moldova Agroindbank trebuie să rămână pe prima poziție în topul băncilor autohtone, cu cel mai mare portofoliu de credite, cu cea mai mare încredere din partea populației, cu eficiență înaltă, atractivă din punct de vedere investițional. Desigur, calitatea de bancă-lider ne măgulește, dar acest fapt nu este un scop în sine. Întăietatea și puterea Moldova Agroindbank este o garanție că banca va rezista oricăror provocări și transformări, este un angajament pe care ni l-am asumat și care determină viitorul nostru comun - bunăstarea clienților, acționarilor, angajaților.

Cu respect,
Victor Miculeț,
Președintele Consiliului BC "Moldova Agroindbank" S.A.

5

MESAJUL PREȘEDINTELUI COMITETULUI DE CONDUCERE AL BĂNCII

Doamnelor și Domnilor,

Trăim timpuri ale unor transformări mari, care ne creează noi provocări și noi oportunități.

Deschiderea fără precedent de care a dat dovadă comunitatea europeană pentru cetățenii și statul Republica Moldova reprezintă o provocare care ne impune să sistematizăm foarte clar prioritățile și căile de realizare a acestora. Concomitent, ea este un imbold, o oportunitate excepțională pentru dezvoltare pe principii noi, în baza resurselor noi, în primul rând cele generate de noi înșine.

Așa cum Moldova Agroindbank, de la începutul constituirii sale, și-a propus drept scop derularea afacerii pe principii europene, astăzi modelul de dezvoltare a băncii se regăsește în acest cadru, se regăsește la fel de impunător precum a fost lider al pieței în toți anii de activitate. Mai mult, avînd o experiență de parteneriat bogată și unică cu instituțiile financiare europene și internaționale, fiind prima bancă care a semnat un acord cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, MAIB a ajuns în aceste noi realități cea mai pregătită bancă.

Moldova-Agroindbank a finalizat anul 2013 cu un profit record pe sistem - de peste 325 milioane lei, cu un volum maxim al activelor - 13.4 miliarde lei, cu cel mai mare volum al creditelor - peste 9.1 mlrd. lei și al depozitelor atrase de la populație - 7.2 miliarde lei. Banca a urmat insistent extinderea serviciilor bancare bazate pe tehnologii inteligente, inclusiv de deservire bancară la distanță, avînd în prezent un portofoliu larg de produse și servicii disponibile prin Internet, prin intermediul dispozitivelor mobile, etc. Acestea permit gestionarea conturilor bancare, efectuarea transferurilor, achitarea serviciilor, obținerea informației relevante, inclusiv despre cursul valutar, despre amplasarea bancomatelor, agențiilor și filialelor băncii etc.

Realizările băncii au fost apreciate la nivel național și internațional. Revista „Global Finance” a conferit MAIB titlul de „Cea mai bună bancă din Republica Moldova pe piețele emergente”, iar „Global Banking & Finance Review” - de „Cea mai bună bancă comercială din Moldova în anul 2013”. Mai mult, Moldova Agroindbank a fost inclusă în

clasamentul „TOP 100 SEE” elaborat anual de către agenția financiară internațională „SEE News” în colaborare cu Euromonitor International.

Pe lângă transformările pe care le-a trăit și le trăiește țara noastră, anul 2013 a fost marcat și de evoluții în guvernarea băncii. A fost aleasă o nouă componență a Comitetului de Conducere, formată din profesioniști cu reputație ireproșabilă și cu respect din partea colegilor și partenerilor.

Urmînd obiectivul de menținere și de consolidare a poziției de lider al pieței bancare autohtone, echipa managerilor de top ai băncii și-a propus obiective noi ce reies din noile realități economice, sociale, concurențiale.

În vederea valorificării potențialului existent, identificării surselor noi de creștere, a fost lansat procesul de reorganizare a mai multor subdiviziuni din cadrul băncii, pentru a asigura o structură optimă, cu randament și eficiență maximă. În același context, se înscrie revizuirea sistemului de remunerare a salariaților, orientat spre remunerarea echitabilă și asigurarea unui nivel de trai acceptabil. Pentru responsabilitatea socială promovată în raport cu angajații săi și cu societatea în ansamblu, Moldova Agroindbank a obținut, în 2013, Premiul Mare al Concursului „Marca comercială a anului - Mercuriul de Aur”, în nomenația „Responsabilitate Socială”.

Toate realizările de pînă acum și atingerea noilor obiective sînt posibile grație înțelegerii și susținerii acționarilor, în persoana Consiliului băncii, precum și încrederii partenerilor interni și străini, fidelității și loialității clienților. Pe această „alianță” mizăm în continuare!

Cu respect,
Serghei Cebotari,
Președintele Comitetului de Conducere al băncii

6

CONDUCEREA BĂNCII

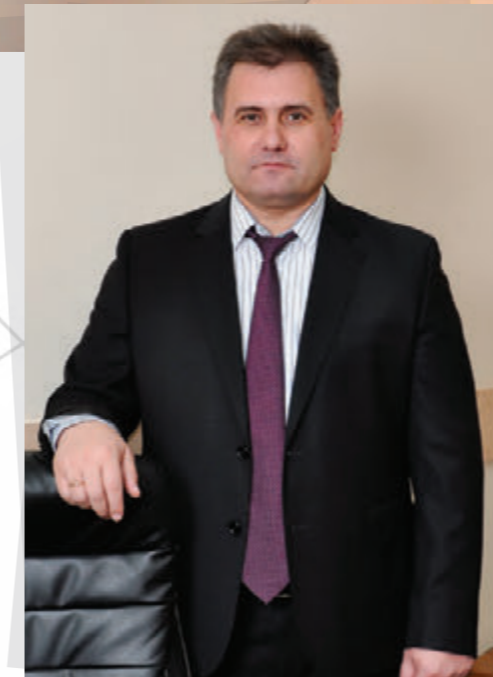
Serghei Cebotari

Președinte al
Comitetului de Conducere

Oleg Paingu

Vicepreședinte al
Comitetului de Conducere

Leonid Bejenari

Vicepreședinte al
Comitetului de Conducere

Carolina Semeniuc

Contabil șef

Victor Iuraș

Vicepreședinte al
Comitetului de Conducere

Marcel Teleucă

Vicepreședinte al
Comitetului de Conducere

Eugeniu Josan

Membru al Comitetului de Conducere

7

MEDIUL DE AFACERI

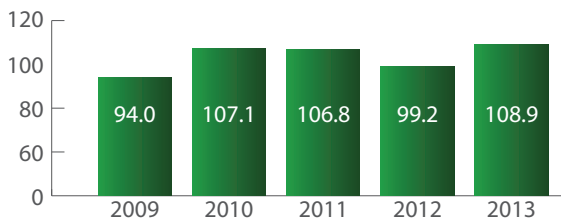
Economia națională s-a redresat după scăderea din anul 2012 și a trecut într-o perioadă de stabilizare, înregistrând progrese în toate sectoarele economice. Dinamica pozitivă a economiei s-a datorat, în cea mai mare parte, evoluției impresionante a sectorului agricol după un an secetos, fapt ce a determinat creșterea volumului bunurilor exportate și o creștere mai modestă a volumului celor importate.

Acest proces a fost susținut de deprecierea monedei naționale în raport cu valutele principalilor parteneri comerciali, în condițiile în care activitatea economică a acestora a fost mai puțin pronunțată. Totodată, evoluția pozitivă a agriculturii, împreună cu creșterea remitențelor, au stimulat consumul intern.

Produsul intern brut (PIB) a constituit 99.9 miliarde lei, în anul 2013, înregistrând o creștere de 8.9%.

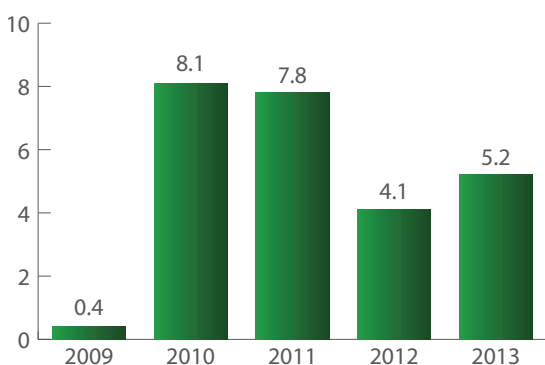
Deficiențele legate de structura PIB-ului reprezintă un risc major pentru creșterea pe termen lung, care ar putea rămâne redusă, dacă nu vor avea loc îmbunătățiri structurale. Principalele provocări sunt legate de vulnerabilitatea sporită la șocurile externe, precum și de anomaliile climatice, datorită progresului tehnologic modest al agriculturii.

Indicele de volum al PIB, % (anul precedent=100%)

Prețurile de consum au crescut cu 5.2% față de decembrie 2012, comparativ cu 4.1% în perioada similară a anului 2012. Rata inflației, pentru 2014, va depinde în mare măsură de recolta agricolă și de prețurile la resursele energetice. Prognoza Băncii Naționale a Moldovei (BNM) privind rata medie anuală a inflației, pentru anul 2014, este de 5.4%.

Nivelul inflației în % față de decembrie anul precedent

Leul moldovenesc s-a depreciat semnificativ. De la începutul anului 2013, cursul de schimb al monedei naționale a marcat o depreciere de 8%, în termeni nominali, față de dolarul SUA, și de 12% - față de Euro.

Principalii factori, care au determinat modificarea cursului de schimb, au fost intrările valutare de peste hotare, intensificarea exporturilor și fluctuația cursului dolarului SUA în raport cu alte valute, pe piețele valutare internaționale, dar și intervenția BNM pe piața valutară locală, în scopul menținerii inflației la nivelul planificat.

Creșterea **exportului** cu 11% a fost susținută intens de reexport, care nu este un factor negativ per ansamblu, dar care contribuie, totuși, mai puțin la creșterea valorii adăugate brute și a ocupării forței de muncă. Reexportul a reprezentat 32.6% din totalul exporturilor, ceea ce explică creșterea neproportională a sectorului industrial. **Importurile** au sporit cu 4.5% datorită consumului în creștere, dar și a bunurilor importate, cu scopul de a fi re-exportate ulterior. **Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi** s-a majorat de la 41.5%, în anul 2012, până la 45% în anul 2013.

Decalajul considerabil în evoluția exporturilor și importurilor a determinat acumularea, la 31.12.2013, a unui **deficit al balanței comerciale** în valoare de 3,050 milioane USD.

În anul 2013, valoarea **remitențelor** a crescut cu 7.7% comparativ cu anul 2012, ridicându-se la 1,609 milioane USD. Distribuția valutară a remitențelor, în anul 2013, este următoarea: 35.1% (Euro), 33.6% (ruble rusești), 31.3% (dolari SUA). Potrivit datelor raportului Băncii Mondiale, Moldova deține una din cele mai mari ponderi valorice a remitențelor în PIB din lume, cu o cotă de circa 30%.

Masa monetară, la sfârșitul lunii decembrie 2013, a constituit circa 62.6 miliarde lei și s-a majorat cu 26.5% comparativ cu sfârșitul lunii decembrie a anului 2012. Situația pe piața monetară se caracterizează printr-un ritm de creștere pronunțat al banilor în circulație, al depozitelor și a creditelor.

Volumul de **bani în circulație** s-a majorat cu 32.6% față de situația de la sfârșitul lunii decembrie 2012.

Baza monetară (banii lichizi în circulație, rezervele băncilor comerciale la BNM, depozitele întreprinderilor de stat), la finele anului 2013, a constituit 26.1 miliarde lei, fiind cu 47.9% mai mare decât la sfârșitul anului 2012.

8

EVOLUȚIA SISTEMULUI BANCAR

La 31.12.2013, sistemul bancar al țării este reprezentat de Banca Națională a Moldovei și 14 bănci comerciale, inclusiv 6 bănci cu capital străin.

La situația din 31.12.2013, **capitalul de gradul I** al băncilor a constituit 7,919 milioane lei, în creștere, pe parcursul anului, cu 14.6%. Indicatorul respectiv reflectă capacitatea băncilor de a acoperi pierderile în situații neprevăzute, fără prejudicierea siguranței financiare.

Cota **investițiilor străine** în capitalul băncilor, la 31.12.2013, a constituit 72.2%, în scădere cu 0.5 puncte procentuale față de 31.12.2012.

Media suficienței capitalului ponderat la risc pe sistem, se menține în continuare la un nivel înalt - 23.4% (normativul fiind $\geq 16\%$), indicând un potențial de creditare fără riscuri de capital.

Coefficientul **lichidității** pe termen lung (active cu termen mai mare de doi ani/ resurse financiare cu termen potențial de retragere mai mare de doi ani < 1) se menține la nivel de 0.7.

Lichiditatea curentă (active lichide, exprimate în numerar, depozite la BNM, valori mobiliare lichide, credite interbancare nete cu termenul de până la o lună / total active $\times 100\% \geq 20\%$) a constituit 33.8%. Valoarea lichidității relevă existența surselor adecvate pentru susținerea plăților aferente obligațiilor și determină o rezistență înaltă a băncilor la eventualele șocuri externe.

Activele sistemului bancar păstrează tendința de creștere, consemnând extinderea, în continuare, a activității băncilor. Acest indicator a înregistrat valoarea de 76,183 milioane lei, la sfârșitul anului, fiind în creștere, față de începutul acestuia, cu 31%. Ponderea cea mai mare în totalul activelor aparține creditelor și relevă activitatea de bază a băncilor. Astfel, în structura activelor, pe parcursul anului 2013, a sporit ponderea numerarului și a echivalentelor de numerar - cu 8.4 puncte procentuale, până la 24,346 milioane lei.

Concomitent, s-a micșorat ponderea împrumuturilor și creanțelor - cu 5.7 puncte procentuale, a investițiilor păstrate până la scadență - cu 1 punct procentual, a imobilizărilor corporale - cu 0.4 puncte procentuale.

Soldul depozitelor, la 31.12.2013, a totalizat 55,270 milioane lei, majorându-se, comparativ cu 31.12.2012, cu 38%. Evoluția în cauză a fost determinată, în special, de creșterea mijloacelor datorate băncilor. Soldul depozitelor persoanelor fizice s-a majorat cu 23%, confirmând, în continuare, credibilitatea sistemului bancar.

Pe parcursul anului 2013, ponderea creditelor neperformante în totalul creditelor s-a diminuat cu 2.9 puncte procentuale, constituind 11.6%, la 31.12.2013.

La situația din 31.12.2013, profitul înregistrat în sistemul bancar a însumat 1,020 milioane lei sau de 2,3 ori mai mult față de 31.12.2012, rezultat influențat de majorarea veniturilor din dobânzi și a veniturilor neafere dobânzilor. Rentabilitatea activelor și cea a capitalului a constituit 1.6% și 9.4% respectiv, înregistrând o majorare cu 0.8 puncte procentuale și, corespunzător, cu 5.1 puncte procentuale, comparativ cu sfârșitul anului precedent.

Activitatea băncii, în anul 2013, s-a desfășurat în condițiile unui mediu economic stabil, influențat de o concurență sporită pe piața bancară.

Cota MAIB pe piața bancară, la principalii indicatori, constituie (conform SIRF):

■ **active** - 17.6%,
față de 19.7% la 31.12.2012;

■ **credite bruto** - 21.2%,
la același nivel cu finele anului 2012;

■ **depozite total** - 17.3%,
față de 19.3% la 31.12.2012;

■ **depozite persoane fizice** - 23.0%
față de 23.3% la 31.12.2012;

■ **profitul net** - 31.4%
cota băncii în total profit net pe sistem bancar.

9

INDICATORII FINANCIARI DE BAZĂ AI BĂNCII ȘI SUBSIDIARILOR (GRUPUL)

(conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară)

Indicatori	Unitate de măsură	31.12.2013	31.12.2012
Total active	mii MDL	13,684,337	11,700,629
Total capital propriu	mii MDL	2,363,815	2,182,136
Profit net (după impozitare)	mii MDL	337,238	299,836
Rentabilitatea activelor (pînă la impozitare)	%	3.1	3.2
Rentabilitatea capitalului (pînă la impozitare)	%	17.0	16.4
Credite acordate clienților (net)	mii MDL	8,757,069	7,311,100
Creanțe aferente leasing-ului (net)	mii MDL	345,983	293,444
Active financiare deținute pentru tranzacționare	mii MDL	214,820	226,224
Active financiare disponibile pentru vânzare	mii MDL	144,397	141,006
Datorii către clienți	mii MDL	9,529,155	7,674,574
inclusiv depozite persoane fizice	mii MDL	7,253,648	5,964,113
Clienți (total)	număr	536,818	498,882
Numarul cardurilor aflate in circulație	număr	264,607	259,107
Rețea de distribuție:			
Filiale (inclusiv DOCCB)	unități	70	70
Agenții	unități	34	20
PSV	unități	0	4
Bancomate	unități	190	160
POS Terminale	unități	2,567	2,255

10

ACTIVITATEA CORPORATIVĂ

Scopul principal al activității corporative, în anul 2013, a fost fortificarea bazei de clienți prin atragerea clienților noi și consolidarea relațiilor cu clienții existenți. Parteneriatul stabil și reciproc avantajos dintre bancă și clienții săi corporativi a cunoscut o dezvoltare dinamică, axându-se pe abordarea individuală și suportul susținut al afacerilor clienților. În această perioadă, portofoliul de clienți corporativi s-a dezvoltat și consolidat, fiind atrași de la alte bănci, peste 25 de agenți economici, din diverse ramuri ale economiei naționale.

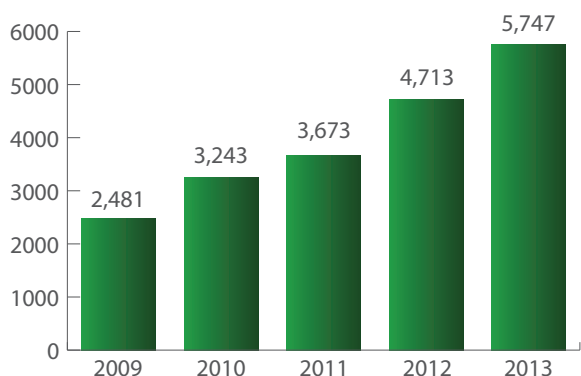
În anul 2013, a fost revizuită structura portofoliului de clienți, prin delimitarea subsegmentelor de clienți (mari, medii, de imagine), în vederea stabilirii unor obiective și metode de lucru diferențiate, în funcție de specificul activității și necesitățile individuale ale subsegmentelor respective.

De asemenea, au fost revizuite și ajustate la cerințele pieței condițiile produselor destinate clienților corporativi, facilitând accesul acestora la produsele și serviciile băncii, inclusiv prin utilizarea sistemelor de deservire bancară la distanță.

Calitatea deservirii clienților și eficientizarea procesului de creditare, corelată cu aplicarea unor tehnici riguroase de administrare a riscurilor, au asigurat creșteri ale volumului de vânzări, față de anul precedent, practic, la toate produsele oferite.

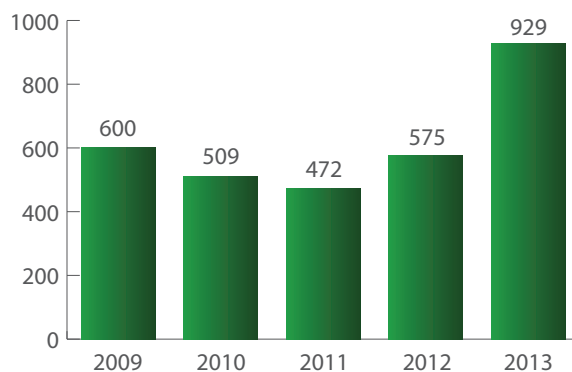
Astfel, portofoliul de credite al clienților corporativi a înregistrat o **creștere de 122%** față de anul precedent, constituind 63% din portofoliul total de credite al băncii.

Portofoliu de credite al clienților corporativi (milioane MDL)

Portofoliul de depozite a înregistrat o **creștere de 61%**, în special, din contul depozitelor la vedere în monedă națională. Depozitele clienților corporativi au atins o pondere de 41% din totalul depozitelor clienților băncii-persoane juridice.

Portofoliu de depozite al clienților corporativi (milioane MDL)

Veniturile obținute din activitatea corporativă au însumat cifra de **557 milioane lei**, ceea ce constituie o pondere de circa **74% din venitul total** realizat de bancă.

În 2013, economia Moldovei a trecut într-o perioadă de stabilizare, cu ușoare tendințe de creștere. Astfel, aproape toate ramurile economice au înregistrat progrese. Tendințe pozitive de redresare s-au înregistrat și în economia altor state cu care Republica Moldova are relații comerciale.

Parafarea în 2013 a Acordurilor de Asociere la UE și de Liber Schimb cu țările UE vor crea oportunități de dezvoltare a companiilor moldovenești și de extindere a piețelor de desfacere a produselor autohtone. Se așteaptă și o îmbunătățire considerabilă a mediului investițional.

În scopul valorificării acestor oportunități ale pieței și a capacităților băncii de acordare a suportului financiar și operațional necesar activității curente și de viitor a clienților corporativi, Diviziunea Activitate Corporativă a întreprins măsuri de perfecționare a structurii sale, atât pe linia de vânzări cât și pe linia de administrare a riscurilor.

“MAIB-Bancă principală” atît pentru clienții corporativi, cît și pentru angajații și partenerii lor de afaceri – este obiectivul strategic al băncii, ce se implementează permanent prin calitatea serviciilor, prin operativitate în prestarea acestora, prin prețuri convenabile și accesibilitate.

11

ACTIVITATEA RETAIL

Activitatea Diviziunii Retail, în anul 2013, a avut o dezvoltare fructuoasă, fiind influențată de impactul evenimentelor și schimbărilor continue în sfera financiar-bancară. Acestea au însemnat pentru bancă un efort, dar și o oportunitate de valorificare a noilor dimensiuni oferite de piață, ceea ce a condus la o creștere constantă și, în același timp, profitabilă.

Diviziunea Activitate Retail și-a stabilit ca prioritate dezvoltarea unei relații solide, pe termen lung, cu clienții retail (IMM și persoanele fizice), promovând strategia de orientare spre client și loialitatea acestuia. Obiectivul activității retail a fost dezvoltarea produselor și serviciilor de înaltă calitate, cu o atitudine constant dinamică, axându-se pe inovare și dezvoltarea serviciilor înalt tehnologizate.

Politica aplicată de bancă în atragerea și fidelizarea clienților retail, bazată pe satisfacerea cerințelor clienților, dar și pe lărgirea permanentă a ofertei de produse și reacția promptă la necesitățile pieței, s-a materializat printr-o creștere importantă a numărului de clienți. Astfel, la finele anului 2013, numărul total al clienților retail a constituit 536 mii clienți, în creștere cu 61 de mii de față de începutul anului.

Anul 2013 a fost marcant pentru Diviziunea Activitate Retail prin înaintarea masivă pe calea aplicării celor mai noi soluții de deservire bancară la distanță, acestea devenind mai accesibile pentru clienți.

Moldova Agroindbank a produs o relansare și o actualizare importantă a serviciilor bancare oferite la distanță, integrându-le într-o platformă unică și performantă - soluția „Bank Flex MultiChannel”. Prin intermediul soluției „Bank Flex MultiChannel”, canalul Internet, sunt disponibile toate tipurile de transferuri din/în conturile curente, de card și de depozit, schimbul valutar, achitarea creditelor, achitarea serviciilor către furnizori, plățile programate, consultarea stării conturilor, obținerea extraselor din conturi, a informației bancare, etc.

În cadrul acestei platforme au fost lansate servicii exclusive ca: Mobile Banking, SMS Banking, cu utilizarea serviciului de „Semnătură mobilă”.

Activitatea de creditare a clienților retail a fost unul din factorii de bază care au influențat creșterea afacerii. Produsele de creditare au fost adaptate schimbărilor pieței și a necesităților clienților. Pentru a fi mai aproape de clienți și necesitățile acestora s-au organizat **Conferințe tematiche** în toate regiunile țării, cu tematica „**Consiliere bancară și soluții complete de finanțare a afacerilor**”, pentru familiarizarea acestora cu produsele și serviciile băncii.

Eforturile depuse de bancă privind promovarea produselor/serviciilor bancare și prestarea calitativă a acestora s-au materializat în importante cote de piață, care reflectă eficiența Diviziunii Activitate Retail. Astfel, banca deține **31.6% din piață la volumul creditelor de consum acordate persoanelor fizice, 23.0% la soldul depozitelor persoanelor fizice, 23% - la carduri active în circulație.**

În condițiile unei concurențe tot mai puternice, MAIB a continuat dezvoltarea rețelei sale de distribuție, lărgind atât rețeaua fizică, cât și cea electronică. Astfel, **rețeaua fizică a băncii**, la data de 31.12.13, era constituită din **70 de filiale și 34 de agenții**, fiind în creștere cu 14 agenții noi în anul de gestiune. Rețeaua electronică a fost completată cu 30 de ATM-uri și 315 POS-terminale, acestea formând un parc total de **190 ATM-uri și 2567 POS-terminale**. Moldova Agroindbank este lider după numărul total de ATM, cu o cotă de piață de 19.1%.

De asemenea, în premieră pe țară, au fost create **18 Zone de Autoservire** în filialele băncii și în instituțiile de învățământ superior, unde clienții au posibilitatea să fie instruiți cu privire la utilizarea serviciilor bancare la distanță, și să efectueze aceste servicii, fiind ghidați de specialiști calificați ai băncii.

Acțiunile întreprinse de managementul retail în activitățile de zi cu zi s-au soldat cu încrederea și fidelitatea clienților, care reprezintă principalul activ al băncii.

12

OPERAȚIUNILE CU CARDURI

REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE

Fiind membru principal al două sisteme internaționale de plăți, Visa și MasterCard, banca acordă o atenție deosebită dezvoltării business-ului cu carduri. Una din sarcinile principale ale activității a fost menținerea cotei de piață la emiterea și acceptarea cardurilor. Pondere numărului cardurilor Moldova Agroindbank, aflate în circulație pe piața locală, la sfârșitul anului 2013, a constituit 23%. În 2013, numărul cardurilor în circulație a constituit 264,607 carduri.

În scopul oferirii unor servicii operative și de calitate, banca a continuat extinderea rețelei de bancomate și POS-terminale, care să asigure un număr cât mai mare de puncte de deservire. Numărul bancomatelor Moldova Agroindbank a atins cifra de 190 la data de 31 decembrie 2013, în comparație cu 160 de bancomate la data de 31 decembrie 2012, iar numărul de POS-terminale a crescut pînă la 2,567. Pe parcursul anului 2013, banca și-a majorat cota de piață la 19% la numărul de bancomate instalate și 25% la numărul de POS-terminale.

Tendința de creștere dinamică a plăților fără numerar, efectuate prin intermediul cardurilor bancare, în Republica Moldova, a continuat, deși volumul acestor operațiuni rămîne relativ mic (cca 4-5% din volumul total al operațiunilor cu carduri). Astfel, deținătorii de carduri continuă să folosească cardurile, preponderent, pentru retragerea numerarului din bancomate. Potrivit datelor BNM, pe parcursul anului 2013, suma totală a operațiunilor efectuate cu cardurile bancare emise în Moldova a constituit 22.7 miliarde lei, în creștere față de 2012, cu 13.3%. Totodată, suma retragerii numerarului din bancomate, în perioada de referință, a crescut cu 12.8% - pînă la 21.6 miliarde lei, volumul plăților fără numerar s-a majorat cu 24% pînă la 1.07 miliarde lei.

Moldova Agroindbank continuă promovarea serviciului de Comerț electronic (E-commerce). La sfârșitul anului 2013, MAIB a înregistrat tranzacții în volum de 85,201 mii lei la 71 comercianți activi.

În domeniul comerțului electronic, banca colaborează cu companii din diferite domenii: comercializarea biletelor avia, cărților, serviciilor de telefonie mobilă, etc. Banca conlucrează cu succes și cu organizații de stat, cum ar fi Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală (AGEPI), dar și cu liderii ai pieței de telefonie mobilă – Orange SA și Moldcell SA.

În 2013, banca a lansat Serviciul "MAIB Pay" – varianta simplificată a utilizării serviciului E-commerce pentru agenții economici, care acceptă carduri străine, însă nu dispun încă de capacitatea tehnică de a se conecta la serviciul E-commerce standard – în special, hotelurile, companiile de închiriere a autoturismelor, etc. Serviciul respectiv este deja implementat la 10 clienți.

MAIB a fost printre primele bănci comerciale, care a aderat la proiectul „Serviciu de Plăți Electronice” (MPay), realizat în cadrul parteneriatului public-privat dintre Centrul de Guvernare Electronică al Guvernului, Centrul pentru Telecomunicații Speciale, în colaborare cu Ministerul Finanțelor, BNM, operatorii de plăți și compania Q-Systems. Proiectul face parte din programul "e-Transformarea Guvernării" al Băncii Mondiale și are menirea de a facilita accesul populației la serviciile publice.

În aprilie 2013, banca, în parteneriat cu „Loyal International Group” SRL a lansat programul de loialitate Pay&Save, pentru fidelizarea deținătorilor de carduri Moldova Agroindbank. Grație primului proiect de cashback din Moldova - „Pay&Save”, orice card de la Moldova Agroindbank devine card de reduceri, care permite economisirea banilor la efectuarea anumitor cumpărături.

Cashback este mai mult decît o reducere, este un concept revoluționar și una din cele mai eficiente metode de a economisi bani, efectuînd cumpărături. Pe parcursul anului 2013, peste 460 deținători de carduri au beneficiat de cashback, în valoare totală de 75, 862 lei.

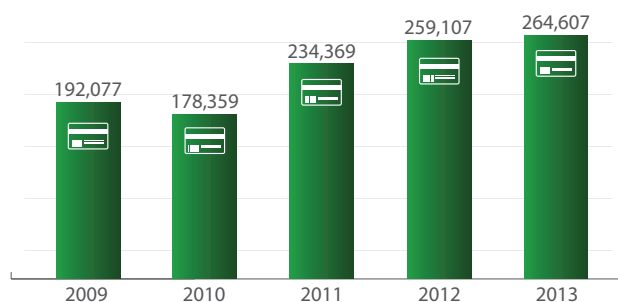
Pe parcursul anului 2013, Moldova Agroindbank și Visa au desfășurat

campania promoțională „Încearcați! O să vă placă!” și campania promoțională “Sochi 2014. Înainte pentru victorie!”. Prin intermediul acestor campanii, Moldova Agroindbank și Visa au reușit să sporească confortul clienților și să răsplătească fidelitatea acestora. În cursa pentru premiile bănești oferite, au fost înscrși toți deținătorii de carduri bancare Visa/Visa Electron emise de Moldova Agroindbank, care au efectuat, în perioada promoției, cel puțin o tranzacție de minim 50 lei, fie prin Internet, fie în unitățile comerciale din țară sau din străinătate. Mai mult de 300 de deținători de carduri Visa au cîștigat premii bănești. Premiul mare al campaniei “Sochi 2014. Înainte pentru victorie!” a constituit o călătorie pentru două persoane la Jocurile Olimpice de Iarnă din Soci.

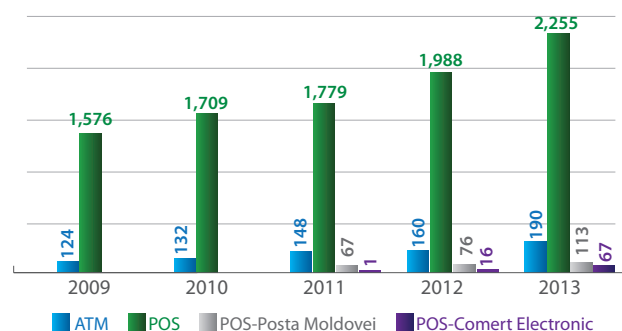
În luna august 2013, banca a lansat un produs nou, privilegiat – cardul Priority Pass. Grație noului produs - cardul Priority Pass - clienții Moldova Agroindbank obțin accesul în zonele VIP ale celor mai moderne și renumite aeroporturi din lume, cu condiții confortabile de așteptare.

În luna noiembrie 2013, a fost lansat cardul din segmentul premium – MasterCard Platinum un produs dedicat persoanelor prospere. MasterCard Platinum este un card premium, recunoscut în întreaga lume, care confirmă statutul înalt, bunăstarea și reputația financiară impecabilă de care se bucură deținătorul. La finele anului 2013, numărul deținătorilor de carduri Platinum a fost de 64 persoane, iar volumul tranzacțiilor de cca 924 mii lei.

Dinamica cardurilor aflate în circulație

Dinamica dezvoltării rețelei de ATM-uri și POS-terminale instalate la comercianți

13

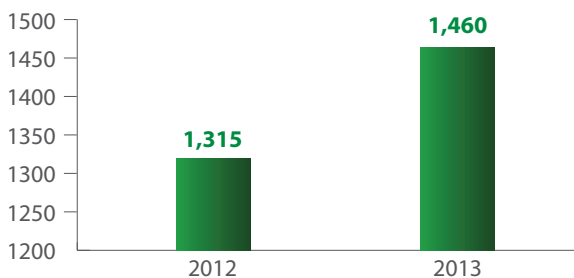
ACTIVITATEA DE TREZORERIE

Pe parcursul anului 2013, banca a continuat să promoveze servicii de trezorerie competitive ca preț și calitate, asigurând o legătură strânsă între oportunitățile pieței financiare și cerințele complexe ale clienților băncii.

REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE

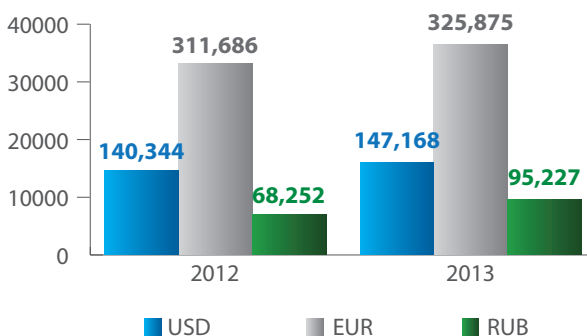
Volumul operațiunilor de schimb valutar virament cu clienții băncii, în anul 2013, a constituit 1,460 milioane USD, în creștere cu 11% față de anul 2012. Banca a realizat, de asemenea, un volum semnificativ de tranzacții valutare cu băncile străine, înregistrând o creștere de 67% și un volum de 1,458 milioane USD. Volumul tranzacțiilor interbancare, efectuate cu băncile locale, a constituit 335 milioane USD, înregistrând o creștere de 3.8 ori, în comparație cu anul 2012.

Volum FOREX clienți (mIn USD)

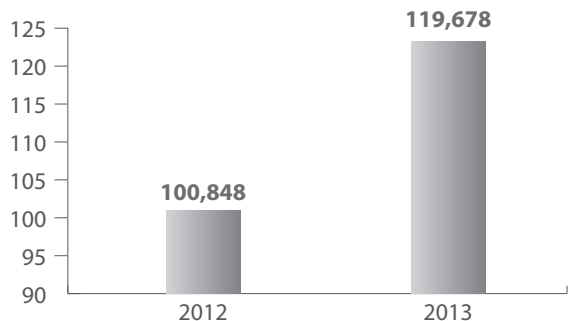
Volumul operațiunilor de schimb valutar realizate prin punctele de schimb valutar, în perioada gestionară, a constituit echivalentul a 568 milioane USD, față de 527 milioane USD în 2012, creșterea fiind, în mare parte, obținută din operațiunile cu rubla rusă, care au avansat cu 40% în 2013 față de volumele din anul 2012.

Volum FOREX PSV echivalent în USD (mii)

Veniturile din operațiunile de schimb valutar, obținute de bancă în anul 2013, au constituit 119,678 mii lei, în creștere cu 18.7% față de anul 2012.

Venit operațiuni FOREX clienți (mii MDL)

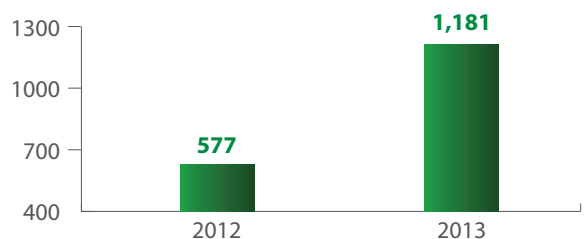
PIAȚA MONETARĂ ȘI PIAȚA PRODUSELOR FINANCIARE CU VENIT FIX

În anul 2013, Moldova Agroindbank și-a păstrat poziția de lider pe piața monetară, fiind un participant activ la efectuarea operațiunilor de money-market.

Banca a continuat gestionarea eficientă a activelor lichide disponibile, fiind utilizate astfel de instrumente ca: Certificatele Băncii Naționale (CBN), Valorile Mobiliare de Stat (VMS), împrumuturile/depozitele interbancare.

Volumul investițiilor în Valorile Mobiliare de Stat, pe piața primară, a constituit 1,181 milioane lei, în creștere cu 104% față de 2012.

Volum VMS (mIn MDL)

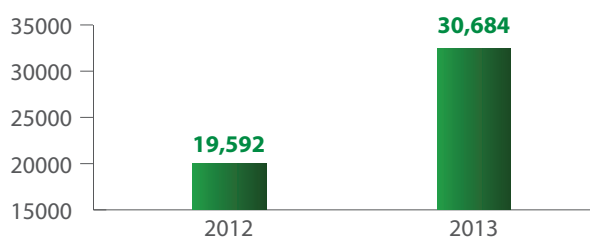

Având în vedere că banca a dispus de mijloace disponibile pe termen scurt, unicul instrument atractiv și eficient, cu un grad scăzut de risc, au fost investițiile în CBN cu termen de circulație de 14 zile, la rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

Volumul investițiilor în Certificatele Băncii Naționale a constituit 30,684 milioane lei, fiind cu 11,092 milioane lei mai mare decât în 2012.

Venitul total, obținut în 2013, de la efectuarea investițiilor în VMS a constituit 77.8 milioane lei, în creștere cu 7.9 milioane lei față de 2012.

Volumul investițiilor în CBN (mIn MDL)

Veniturile obținute au crescut într-o proporție mai mică, deoarece ratele dobânzilor s-au micșorat cu 1.5 puncte procentuale pentru VMS și cu 1 punct procentual pentru CBN.

În 2013, plasamentele overnight în monedă națională, la Banca Națională a Moldovei, au înregistrat valoarea de 14.1 miliarde lei, fiind cu 0.9% mai mari decât în 2012, iar plasările la termen în monedă națională, la băncile locale, au constituit suma de 600 milioane lei, fiind de 6.4 ori

mai mari față de anul precedent. Volumul tranzacțiilor de plasare a mijloacelor bănești în valută străină la băncile locale a constituit 12 milioane EUR.

ATRAGEREA ÎMPRUMUTURILOR DE LA INSTITUȚII FINANCIARE INTERNAȚIONALE

În scopul asigurării finanțării necesare pentru activitatea de creditare și menținerea nivelului optimal al lichidității băncii, pe parcursul anului 2013, s-a continuat valorificarea împrumuturilor în cadrul Acordurilor de împrumut încheiate cu instituțiile financiare străine, în anii precedenți.

OPTIMIZAREA REȚELEI DE CONTURI CORESPONDENTE

În scopul satisfacerii cerințelor clienților și operațiunilor proprii ale băncii în domeniul decontărilor internaționale, banca a continuat optimizarea rețelei de conturi corespondente. Pe parcursul anului 2013, în scopul minimizării riscurilor aferente, au fost închise conturile corespondente în Banca Nazionale del Lavoro SpA, ZAO Raiffeisenbank Moscova și BNP Paribas Fortis SA/NV.

Lista conturilor corespondente active ale băncii la situația din 31.12.2013:

LISTA BĂNCILOR CORESPONDENTE

Austria	Raiffeisen Bank International AG	Vienna
Belarus	Priorbank JSC	Minsk
Germania	Commerzbank AG	Frankfurt/Main
	Deutsche Bank AG	Frankfurt/ Main
Italia	Intesa Sanpaolo SpA	Torino
	UniCredit SpA	Milano
Romania	Raiffeisen Bank SA	Bucuresti
	Banca Comerciala Romana SA	Bucuresti
Rusia	JSC VTB Bank	Moscova
	Sberbank of Russia	Moscova
SUA	The Bank of New York Mellon	New York
	Deutsche Banker Trust Company Americas	New York
Ucraina	PJSC CB 'Privatbank'	Dnipropetrovsk

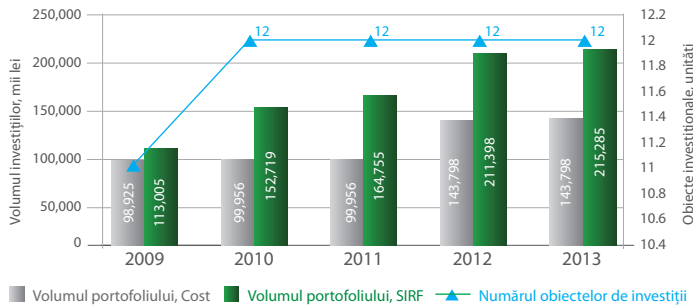
14

ACTIVITATEA DE INVESTIȚII

Activitatea profesionistă a băncii pe piața valorilor mobiliare a fost asigurată de licența acordată de către Comisia Națională a Pieței Financiare, pentru desfășurarea activității de dealer pe piața valorilor mobiliare, ca activitate de bază și de brokeraj, și de underwriting și consulting investițional, ca activități conexe.

influențarea dinamică și constructivă, astfel încât managementul unităților economice să se manifeste în activitatea sa prin transparență și profesionalism. Materializarea acestui obiectiv a condus la sporirea eficienței activității întreprinderilor și, implicit, poate avea, ca efect, majorarea valorii de piață a cotelor de participare deținute de bancă, administrarea eficientă a obiectelor de investiții, capitalizarea permanentă a obiectelor investiționale și obținerea veniturilor.

Dinamica portofoliului de investiții

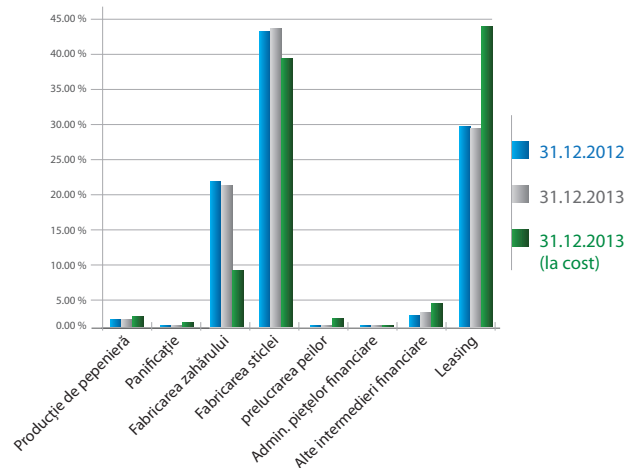
Pentru 2013, a fost prevăzută aplicarea unei strategii flexibile de administrare a portofoliului investițional, în dependență de conjunctura pieții. Participarea băncii la piața de capital, prin efectuarea investițiilor financiare, urmează un obiectiv de diversificare a operațiunilor active ale băncii, prin valorificarea surselor alternative de venituri. La finele anului, portofoliul investițional a înregistrat valoarea de 215,285 mii lei, în 12 companii din diverse sectoare de activitate ale economiei naționale.

Obiectivul investițional primordial al băncii, avînd ca bază menținerea profitabilității investițiilor la un nivel suficient, comparativ cu costul resurselor financiare atrase, astfel încît activitatea să fie desfășurată în limita resurselor real disponibile, a continuat să fie urmărit și pe parcursul anului 2013. În acest context, banca a obținut dividende în valoare de 3,808 mii lei.

În vederea minimizării riscului investițional, banca a aplicat, în măsura oportunităților investiționale oferite de piața autohtonă de capital, strategia de diversificare a portofoliului. Cea mai însemnată cotă din portofoliul băncii revine investițiilor în compania fiică „MAIB-Leasing” S.A., ponderi semnificative sunt deținute și în întreprinderi din industria prelucrătoare, în special în companii de fabricare a zahărului, a produselor din sticlă.

Scopul primordial al politicii investiționale l-a constituit monitorizarea activității obiectelor de investiții, prin promovarea unor metode de management al întreprinderilor, care are ca obiectiv contribuția la

Dinamica cardurilor aflate în circulație

O atenție deosebită în realizarea politicii investiționale a băncii a fost acordată prestării de servicii pe piața valorilor mobiliare, accentul fiind pus pe calitatea și eficiența serviciilor prestate. Pe parcursul anului de gestiune, volumul total al tranzacțiilor bursiere, înregistrate la Bursa de Valori a Moldovei de către Departamentul Investiții Corporative al băncii, a însumat 118,078 mii lei.

15

TEHNOLOGIILE INFORMAȚIONALE

Banca a acordat și acordă o atenție prioritară aplicării tehnologiilor informaționale (TI) avansate, eficienței, stabilității funcționării și dezvoltării infrastructurii, în calitate de suport al proceselor de afaceri bancare, pentru a face față amenințărilor competiției și schimbărilor de piață, pentru a facilita creșterea activității, disponibilității și comodității serviciilor bancare, inclusiv implementării pe scară largă a serviciilor de acces la distanță.

Nucleul sistemului automatizat al băncii este soluția Temenos Globus, aplicată de bancă din anul 2003, în continuă dezvoltare, una din cele mai complexe și performante soluții utilizate de băncile locale.

Banca este una din primele organizații financiare din țările CSI, care, prin colaborare cu compania IBM, a realizat modernizarea serverelor centrale, creînd un centru de tip cluster, distribuit geografic, de prelucrare a datelor pe baza platformei UNIX a IBM, cu utilizarea tehnologiilor SAN de stocare a datelor, aplicînd standardul avansat de 8GB Fibre Channel. Această arhitectură a sistemului informațional permite asigurarea unei securități sporite, monitoring-ul deplin al datelor și funcționarea neîntreruptă a băncii, chiar și în cazul apariției unor defecțiuni infrastructurale.

În colaborare cu companiile partenere, specializate în TI și telecomunicații, banca a dezvoltat soluții de back-up și, de mai mulți ani, dispune de un centru de rezervă, aplică planuri și dispozitive fiabile de asigurare a continuității afacerii. În 2013, banca a inițiat și execută procesul de transferare a centrului de rezervă într-un Centru de Date comercial, Data City al companiei Moldtelecom, cu caracteristici tehnice conforme categoriei III de fiabilitate (disponibilitate de 99.98%, conform Standardului TIA-942), iar rețeaua optică magistrală de transport de date urmează a fi migrată la tehnologia 10 Gbps.

În scopuri de optimizare, în bancă, se aplică tot mai larg tehnologiile de virtualizare, bazate pe soluția Microsoft Hyper-V, iar din 2013, a fost inițiat și se execută proiectul de virtualizare a întregii infrastructuri TI, inclusiv a stațiilor de lucru automatizate.

Începînd cu 2009, în bancă, este implementat Sistemul de Management al Securității Informaționale în conformitate cu standardul ISO 27001, fapt confirmat prin obținerea și confirmarea anuală, în baza auditului, a certificatului respectiv pentru domeniul Tehnologii Informaționale.

O atenție deosebită se acordă dezvoltării și implementării produselor tehnologizate. Astfel, a fost implementată soluția multicanal de acces la distanță la serviciile bancare, Bank Flex Multy Channel, canalul Internet pentru clienții băncii, canalele Mobile și SMS Banking, optimizată soluția SMS Banking (notificări), inclusiv implementate notificări atît privind debitarea, cît și creditarea conturilor de card, soluția e-statements accesibilă de pe site-ul băncii.

MAIB a fost prima bancă care a elaborat și implementat posibilitatea aplicării de pe telefonul mobil a semnăturii digitale, cu solicitarea prestării serviciilor de abonare la SMS Banking, de reemitere a cardului bancar, închiderea contului de card.

În colaborare cu compania Pay Point SRL a fost dezvoltată și implementată soluția PayPoint care asigură posibilități de achitare a plăților pentru servicii, achitarea creditelor, alimentarea conturilor curente și de depozit, prin utilizarea rețelei de automate „cash-in” și a agențiilor Pay Point, elaborată și implementată o soluție unică pe piață, de achitare securizată a serviciilor/produselor furnizate de comercianți în mediul Internet, cu utilizarea cardurilor bancare.

Printre primele bănci din țară, în colaborare cu echipa e-guvernare au fost elaborate, integrate și implementate soluțiile de achitare de plăți pentru toate serviciile publice, accesibile pe site-ul www.egov.md.

În scopul minimizării și prevenirii riscurilor aferente TI, sunt efectuate următoarele acțiuni:

- a)** elaborarea și realizarea planurilor de tratare a riscurilor informaționale, identificate în procesul analizei periodice;
- b)** instruirea continuă a angajaților băncii, în vederea respectării cerințelor de securitate informațională, precum și monitorizarea acțiunilor întreprinse;
- c)** efectuarea testelor/scanărilor componentelor SIB, pentru identificarea vulnerabilităților tehnice;
- d)** analiza fișierelor de securitate (LOG-uri) generate de unele componente ale SIB;
- e)** gestionarea drepturilor de acces al angajaților băncii la componentele SIB, critice din punct de vedere a riscurilor, prin examinarea cererilor de acces la Internet, poșta electronică și dispozitivele externe;
- f)** planificarea acțiunilor de prevenire și înlăturare a vulnerabilităților identificate și monitorizarea executării acestora;
- g)** gestionarea sistematică a incidentelor de securitate informațională, accentul fiind pus pe prevenirea acestora și evitarea recidivelor;
- h)** aplicarea acțiunilor preventive și corective, prin identificarea și eliminarea eventualelor neconformități în funcționarea sistemului informatic;
- i)** determinarea necesității de controale adiționale, în urma amenințărilor sau a modificărilor de manifestare a acestora;
- j)** măsurarea eficacității controalelor de securitate informațională implementate;
- k)** raportarea periodică Comitetului de Conducere a băncii privind eficacitatea controalelor de securitate informațională implementate;
- l)** elaborarea, actualizarea sistematică și aplicarea reală a actelor normative interne aferente securității informaționale, ș.a.

16

ADMINISTRAREA RISCURILOR

Administrarea riscurilor este o parte componentă a procesului decizional și de afaceri al băncii. Banca aplică o politică riguroasă de evaluare, tratare și gestionare a riscurilor, dezvoltând, în permanență, proceduri, mecanisme și instrumente corespunzătoare.

Sistemul de administrare a riscurilor, utilizat de bancă, este bazat pe cerințele BNM, recomandările Comitetului Basel pentru Supraveghere Bancară, recomandările companiei de audit, consultanța primită de la experții externi, precum și pe experiența proprie, acumulată de-a lungul anilor. Banca urmărește scopul de a identifica, stabili și respecta un nivel acceptabil pentru toate riscurile aferente activității, asigurând un echilibru rezonabil cu rezultatele financiare obținute.

Funcția de administrare a riscurilor este exercitată de către Diviziunea Administrare Riscuri (DAR), care este condusă de Vicepreședintele Comitetului de Conducere al băncii. Rolul diviziunii constă în stabilirea măsurilor necesare pentru conformarea permanentă cu toate criteriile calitative, sporirea gradului de conștientizare a riscului la nivel de Conducere a băncii, promovarea unui raport optimal între risc și rentabilitate, măsurarea capitalului economic al băncii și aprobarea tuturor modelelor de risc. Sarcinile principale ale Diviziunii Administrare Riscuri sunt:

- a)** îmbunătățirea cadrului normativ de dirijare a riscului;
- b)** formularea recomandărilor în adresa Consiliului Băncii, în privința profilului preconizat de risc și a politicilor aferente acestuia;
- c)** gestionarea riscului de credit, atât la nivel de tranzacție, cât și la nivel de portofoliu total de credite;
- d)** îmbunătățirea performanței financiare a băncii;
- e)** identificarea, evaluarea, administrarea și monitorizarea adecvată a riscurilor cu care se confruntă banca în activitatea sa.

Diviziunea Administrare Riscuri (DAR) este constituită din patru departamente: Departamentul Administrare Strategică a Riscului de Credit, Departamentul Administrare Operațională a Riscului de Credit, Departamentul Credite Problematică, Departamentul Administrare Riscuri Financiare și Operaționale.

Principalele riscuri administrate sunt:

- riscul de credit;
- riscul de contraparte-bănci partenere;
- riscul de țară și de transfer;
- riscul de piață;
- riscul lichidității;
- riscul operațional.

Riscul de credit

Riscul de credit este definit ca risc, actual sau viitor, de afectare negativă a profitului și capitalului băncii, ca urmare a neîndeplinirii de către debitorii a obligațiilor contractuale sau a deteriorării situației financiare a acestora, fiind administrat de bancă prin:

- a)** dezvoltarea scopurilor și obiectivelor stabilite de politica de credite

a Băncii;

- b)** realizarea unei abordări complexe și de sistem privind evaluarea și dirijarea riscurilor;
- c)** separarea activității subdiviziunilor de vânzări și de administrare a riscurilor, în privința adoptării deciziilor de acordare a creditelor;
- d)** stabilirea nivelurilor de împuterniciri la aprobarea tranzacțiilor de credit și revizuirea sistematică a împuternicirilor administratorilor/organelor, în funcție de evoluția portofoliului de credite și calitatea lui;
- e)** revizuirea sistematică a politicilor, manualelor, standardelor, procedurilor de creditare, pentru diferite segmente de clienți, și operarea modificărilor necesare în conformitate cu situația creată;
- f)** participarea la elaborarea și revizuirea condițiilor și termenelor produselor, expuse riscului de credit;
- g)** diversificarea portofoliului de credite, stabilirea și gestionarea permanentă a limitelor aferente concentrării de risc pentru diferite segmente de clienți, valute, genuri de activitate, termene de scadență, produse;
- h)** respectarea normativelor stabilite de Banca Națională a Moldovei și de instituțiile financiare – creditorii ai băncii, respectarea indicatorilor interni, stabilirea și respectarea limitelor de expunere la risc pentru anumite categorii de clienți;
- i)** evaluarea deprecierei portofoliului de credite (în mod individual și colectiv), a altor active și formarea reducerilor pentru pierderi, în funcție de existența indicatorilor obiectivi de depreciere;
- j)** analiza calității portofoliului de credite și clasificarea creditelor în conformitate cu normele stabilite;
- k)** monitorizarea permanentă a situației clienților, în scopul determinării disponibilității și capacității acestora de a-și onora angajamentele de credit asumate, evaluarea suficienței asigurării creditelor acordate, a fluxurilor monetare probabile, reacția oportună și adecvată la fluctuațiile nefavorabile în activitatea debitorilor;
- l)** intensificarea și eficientizarea acțiunilor de „însănătoșire” a portofoliului de credite și îmbunătățirea continuă a calității lui, inclusiv prin monitorizarea strictă, la etapa inițială de deteriorare a calității creditelor;
- m)** eficientizarea procesului de recuperare a creditelor problematice, inclusiv prin aplicarea programului Collector;
- n)** aplicarea funcției de Credit Control pentru asigurarea îndeplinirii condițiilor și termenelor de aprobare a limitelor/tranzacțiilor, atât la etapa pregătirii contractelor de credit, cât și la etapa valorificării creditelor;
- o)** diferențierea gradului de acoperire a creditului cu gaj, în dependență de categoria clientului și nivelul de risc asumat, monitorizarea și reevaluarea gajului conform normelor stabilite.

Riscul de contraparte-bănci partenere

Banca urmează o politică prudentă, în cadrul parteneriatului cu băncile locale și străine. Tranzacțiile interbancare, inclusiv plasamentele în conturi corespondente, sunt realizate cu parteneri strategici, cu experiență bogată de activitate și renume mondial. Sistemul de gestionare a riscului de contraparte prevede aplicarea și perfecționarea continuă a mecanismelor de evaluare a solvabilității și stabilității băncilor partenere.

În procesul gestionării riscului de contraparte (bănci partenere), banca aplică proceduri de monitorizare curentă și control a respectării limitelor, nivelului de expunere față de băncile partenere. Banca evaluează, lunar, calitatea expunerii asumate în raport cu băncile partenere și realizează scenarii de stress corespunzătoare, estimând impactul negativ potențial. Pe parcursul anului 2013, au fost sistate limitele pentru două bănci locale, ca urmare a deteriorării situației financiare a acestora.

Riscul de țară și de transfer

Sistemul de gestionare a riscului de țară prevede aplicarea și perfecționarea modelului intern de evaluare și revizuire a categoriei de risc, stabilită pentru țara respectivă, în baza analizei unui complex de factori, luând în calcul și ratingul internațional, atribuit de către agențiile internaționale de rating.

Banca evaluează, lunar, calitatea expunerii sale față de țările în care activează băncile partenere și alți debitori ai băncii și perfectează diverse scenarii de stress, în funcție de gradul de severitate a circumstanțelor presupuse, estimând mărirea pierderilor potențiale în cazul realizării acestora.

Riscul de țară cuprinde expunerea față de 9 țări, ponderea majoritară a expunerii (95%) fiind față de SUA, Austria și Germania, state recunoscute drept economii puternice la nivel mondial, riscurile asociate fiind moderate. Pe parcursul întregului an gestionar, expunerea la riscul de țară și transfer a fost menținută la un nivel adecvat, corespunzător nivelului limitelor aprobate. Totodată, banca a monitorizat cu atenție evoluția riscului de țară al Ucrainei, recurgând la diminuarea robustă a expunerii față de aceasta.

Riscul de piață

Banca abordează cu prudență chestiunea gestionării riscurilor de piață, în condițiile de incertitudine sporită, asociată crizei economice, fapt ce implică volatilitatea înaltă a ratelor de dobânzi și a cursului de schimb valutar. Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea, în parametri asumați, a expunerilor față de instrumentele financiare din portofoliu, concomitent cu optimizarea randamentului respectivelor investiții. În 2013, accentul a fost pus pe dezvoltarea instrumentelor de analiză și raportare, și de armonizare a acestora. Nivelul riscurilor de piață s-a menținut în limitele acceptabile pentru expunerile valutare și a ratelor de dobândă.

Riscul lichidității

Managementul riscului lichidității constă în estimarea continuă a poziției de lichiditate a băncii și prognozarea fluxurilor de mijloace financiare, pentru asigurarea unui nivel optim din punct de vedere al utilizării lichidităților existente, în sensul atingerii obiectivelor stabilite.

Sistemul de gestionare a riscului de lichiditate prevede controlul respectării normativelor, limitelor și parametrilor de lichiditate, stabilite de BNM, creditorii externi ai băncii și a celor interne, aprobate în cadrul Directivelor Anuale cu privire la limitele și parametrii de risc, analiza și raportarea periodică cu privire la nivelul de expunere a băncii riscului de lichiditate, monitorizarea sistematică și analiza factorilor de risc cu privire la lichiditatea curentă și pe termen lung, efectuarea testelor de stress, bazate pe modelarea scenariilor bine definite, ce sprijină procesul prognozării fluxurilor bănești și crește rezistența băncii în fața potențialelor șocuri.

În scopul gestionării eficiente și preîntâmpinării deficitului de lichidități, banca a dezvoltat un șir de indicatori, care permit analiza poziției de lichiditate în dinamică și comparativ cu alte bănci. În acest context, în conformitate cu recomandările Comitetului Basel, banca calculează mărirea soldului stabil al depozitelor atrase de la clienți, în scopul obținerii un rezultat eficient și lucrativ al structurii gap-lui de maturitate.

Pe parcursul anului 2013, banca a menținut o valoare optimă de lichiditate curentă, înregistrând un volum diversificat și satisfăcător al resurselor financiare pentru susținerea portofoliului de credite, soldul stabil al depozitelor constituind cca 90%. Testele de stress aplicate denotă suficiente lichidități, chiar și în cazul unor retrageri mai accentuate de depozite.

Riscul operațional

Obiectivul băncii privind riscul operațional este sporirea calității proceselor de afaceri ale băncii, prin perfectarea continuă a unui sistem eficient de control intern, scopul primordial al căruia este identificarea amenințărilor, reducerea substanțială a posibilității producerii acestora, și corectarea rapidă a deficiențelor și a pierderilor posibile. Expunerea băncii riscurilor operaționale a fost menținută la un nivel acceptabil, fiind identificate unele evenimente de risc operațional în domeniile principale de activitate, cu eliminarea sau diminuarea impactului aferent.

PREVENIREA SPĂLĂRII BANILOR

În anul 2013, banca a continuat acțiunile de conformare a sistemului de control intern prevederilor legislației aferente prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului, recomandărilor Băncii Naționale a Moldovei. Au fost actualizate Politica băncii cu privire la prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului și procedurile privind cunoașterea clienței. Actele nominalizate prevăd măsuri de respectare a tuturor cerințelor impuse prin legislația în domeniu, diminuând astfel expunerea băncii riscului financiar, legal și reputațional.

Aspectele esențiale ale activității în domeniu sunt următoarele:

■ **abordarea pe bază de risc a clienței:** concept important ce este prevăzut în procedurile de cunoaștere a clienței și de inițiere / actualizare a relației cu aceasta. Utilizarea corespunzătoare a acestui concept permite băncii să-și adapteze, în mod flexibil, cerințele de prevenire a spălării banilor la specificul propriilor activități, să se concentreze pe zonele de risc maxim, asigurând o prevenire mai eficientă;

■ **identificarea beneficiarului efectiv:** obligația de identificare a beneficiarului real este aplicată pornind tot de la abordarea pe bază de risc a clienței, stabilindu-se astfel măsuri diferite, în funcție de gradul de risc asociat clientului, în care cerințele de identificare și monitorizare a tranzacțiilor urmează a fi impuse;

■ **definirea persoanelor expuse din punct de vedere politic:** persoanele cu funcții publice, pe plan național și internațional, urmează a fi supuse unui control sporit la inițierea relațiilor de afaceri.

Banca utilizează aplicații informatice dedicate, care preiau automat datele din sistemele informatice principale, diminuând riscul prezentării rapoartelor cu caracter incorect sau incomplet al informației. Preluarea automată a datelor aferente raportărilor zilnice exclude accesul personalului la aceste rapoarte (cu excepția vizualizării și listării).

Pe parcursul anului, a fost petrecută instruirea personalului specializat în activitatea de monitorizare și raportare, asigurând evaluarea calității acțiunilor de prevenire a spălării banilor. În cazul stabilirii relațiilor de corespondență, de la instituțiile bancare în cauză se solicită informații despre conformarea lor cerințelor AML/FT și KYC.

Banca nu a avut obiecții de la organele abilitate referitor la implicarea sa în afaceri ilicite sau de spălare a banilor.

18

GUVERNAREA CORPORATIVĂ

Guvernarea corporativă reprezintă o condiție fundamentală pentru asigurarea stabilității băncii, activității performante, conștientizând gradul major de responsabilitate față de acționari și societate.

Pe parcursul anilor, în procesul de conformare la cerințele legislației în vigoare și de soluționare a unor chestiuni de activitate, Moldova Agroindbank a creat propriul sistem de guvernare corporativă, care îi permite să fie unul din liderii sistemului financiar-bancar al țării.

Un rol important în acest sistem îl au proprietarii băncii, adică acționarii, care, la moment, sunt în număr de peste 3200, dar nici unul din ei nu deține individual o cotă substanțială în capitalul băncii (5% sau mai mult).

Această structură a capitalului impune un compromis și încredere deosebită atât între acționari, ca și între acționari și managementul băncii. Menținerea compromisului și încrederii este susținută de mai mulți factori, inclusiv, de Codul guvernării corporative, aprobat de Adunarea generală a acționarilor băncii.

- a)** Acționarii băncii dispun de împuterniciri mai vaste decât cele stabilite de lege, cum ar fi: discutarea candidaturii conducătorului organului executiv al băncii (Președintele Comitetului de Conducere) și alegerea acestuia;
- b)** adoptarea deciziei privind încheierea tranzacțiilor, al căror obiect sunt bunurile ce constituie mai mult de 10% din valoarea activelor băncii;
- c)** discutarea cu toți acționarii, în cadrul Adunărilor generale ale acționarilor băncii și ședințelor Consiliului băncii a reușitelor în implementarea Planului de afaceri, practicilor guvernării corporative în bancă și nivelului de remunerare a administratorilor băncii, discutarea oricăror acțiuni de importanță majoră pentru bancă (implementarea proiectelor de schimbări esențiale și soluțiilor informaționale strategice noi, relațiile băncii cu organizațiile financiare internaționale, participarea băncii la realizarea proiectelor investiționale cu participare directă în capitalul companiilor, revizuirea nivelului de salarizare a personalului-cheie al băncii, etc).

În scopul asigurării organizării și activității eficiente a organelor de conducere ale băncii, sunt constituite și activează: Comitetul pentru Compensații și Beneficii (subordonat Consiliului băncii), Comitetul pentru Credite, Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor (ALCO), Comisia și Comitetul de Achiziții, a căror împuterniciri, ordine de constituire și de activitate sunt aprobate de Consiliul băncii.

Banca urmărește, în permanență, formarea și menținerea unor relații respectuoase și echitabile cu acționarii, partenerii de afaceri, clienții și salariații săi, formarea și menținerea încrederii în conducerea activității băncii, controlul și reducerea riscurilor, menținerea creșterii constante a indicilor financiari ai băncii.

Pentru a crește transparența decizională și a diminua unele riscuri:

- a)** Consiliul băncii examinează, trimestrial, informația privind expunerea băncii la riscuri și acțiunile întreprinse, în vederea diminuării lor, iar Departamentul Audit Intern raportează, periodic, despre rezultatele controalelor de audit efectuate în subunitățile băncii, deficiențele depistate și măsurile de remediere;
- b)** Consiliul băncii examinează, în prealabil, candidaturile persoanelor la funcția de administrator al băncii;

c) în bancă sunt aprobate și acționează Codul de conduită a personalului, Regulamentul privind situațiile cu conflicte de interese și Regulamentul privind persoanele afiliate ale băncii, care stabilesc nu doar cerințe comportamentale, dar și soluții pentru realizarea lor, inclusiv limitări în acceptarea de către administratorii băncii și persoanele afiliate lor a donațiilor sau serviciilor fără plată de la bancă, de la persoanele afiliate băncii, precum și de la alte persoane implicate în relațiile cu banca;

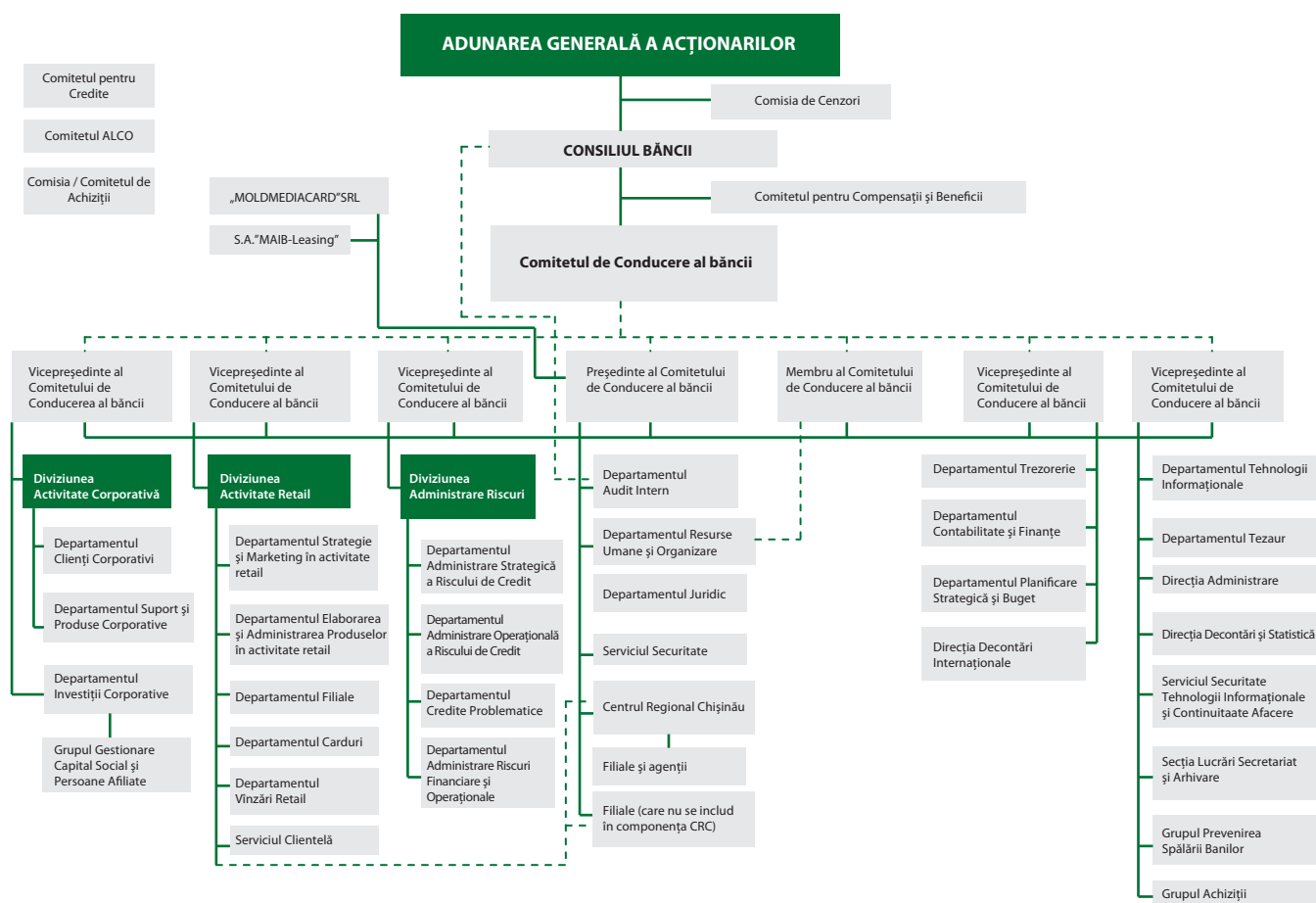
d) banca efectuează achiziții de bunuri, lucrări și servicii în valoare de la 25 mii lei la 250 mii lei doar în baza deciziei comune a doi administratori, iar în valoare de peste 250 mii lei - de către Comisia sau, după caz, Comitetul de Achiziții, formate din cel puțin 5 membri. La ședințele Comisiei/Comitetului de Achiziții participă, cu drept de vot, și un membru al Consiliului băncii;

e) sistemul de management al securității informației al băncii este certificat la standardul ISO 27001:2005, care presupune trecerea la o structură calitativ nouă de organizare a securității informației, asigurând securitatea la toate nivelele organizaționale, reducerea semnificativă a numărului breșelor de securitate și a riscurilor, care ar putea afecta continuitatea afacerii băncii în situații excepționale sau divulgarea neautorizată a informației privind clienții băncii și operațiunile acestora, determinând o creștere a eficienței băncii în domeniu și o reducere semnificativă a riscului realizării unor transferuri, operațiuni neautorizate.

Guvernarea corporativă se referă la relația dintre investitor/acționar și manager/administrator și la problemele care apar, extinzându-se la toată gama de relații existente între cei implicați, direct sau indirect, în activitatea unei companii, ducând conceptul din sfera îngustă a microeconomicului în cea largă a macroeconomicului.

Activitatea performantă a băncii, stabilitatea și reputația ei în societate este cea mai bună confirmare a faptului că Codul guvernării corporative a băncii nu este o declarație, ci un element cheie și eficient în activitatea și managementul zi de zi a băncii și că, în majoritatea absolută, activitatea băncii este în conformitate cu Codul guvernării corporative, iar acolo unde au fost constatate deficiențe, banca a întreprins acțiuni eficiente pentru a le remedia.

Guvernarea corporativă va rămâne și în continuare una din prioritățile băncii, menită să asigure transparența decizională și a proceselor operaționale, inclusiv în relațiile cu acționarii, partenerii și clienții băncii. În acest scop, în perioada ce urmează, se va iniția constituirea Secretariatului unic al organelor de conducere ale băncii; perfecționarea sistemelor de control intern, în special, în domeniul securității informaționale; dezvoltarea funcției de conformitate, inclusiv prin crearea unui sistem eficient de prevenire, iar la constatare - de raportare a comportamentului necorespunzător al administratorilor și salariaților băncii.

20

RESURSELE UMANE

Politica de management al resurselor umane este corelată cu strategia de dezvoltare a băncii și se orientează spre îmbunătățirea performanțelor angajaților, eficiența organizațională și calitatea serviciilor.

Numărul total al salariaților băncii, la 31.12.2013, a constituit **1,628** de persoane (la 31.12.2012 - 1,550), inclusiv 1,405 persoane - numărul efectiv de salariați.

Rata de fluctuație a personalului băncii, în 2013, a constituit **10.1%** față de 12.4% în anul 2012. **Virsta medie a angajaților** băncii este de **37 ani**.

Salariații reprezintă capitalul uman al băncii și sunt una dintre cele mai de preț valori ale băncii. Banca a valorificat capitalul uman prin instruirea a 3,597 salariați, prin intermediul a 539 seminare organizate (în 2012 - 3,405 participanți).

Pentru îmbunătățirea competențelor, au fost organizate seminare cu diverse tematici, cele mai importante fiind:

- a) „Managementul financiar - contabil practician (certificare internațională)”
- b) „Relații cu clienții”
- c) „Noi forțe în vânzări”
- d) „Analiza rapoartelor financiare”
- e) „Comunicarea cu clienții”
- f) „Training modular de dezvoltare a personalului în cadrul întreprinderilor”
- g) „Training în vânzări. Soluții profesioniste”
- h) „Dezvoltarea abilităților de lider. Leadership”

Unor specialiști ai băncii le-a fost acordată posibilitatea de acumulare a experienței prin participarea la evenimente (seminare, conferințe etc.) internaționale organizate în Rusia, Ucraina, Germania, Luxembourg, cum ar fi:

- a) Proiectul moldo-german "Tehnici moderne de dezvoltare a personalului la întreprindere"
- b) "Managementul resurselor umane prin prisma schimbărilor în țările Europei Centrale și de Est"
- c) "Forumul clienților Temenos"
- d) "Forumul regional VISA"
- e) "Formarea prețurilor de transfer în băncile comerciale"
- f) "Proiectul internațional de sporire a calificării managerilor Moldova-Austria"
- g) "Conferința bancară regională BACEE"

În anul 2013, în instruire, a fost investită suma de 833 mii lei (în 2012 - 1,446 mii lei).

Acțiunile de eficientizare a personalului băncii și de optimizare a numărului și statelor de personal vor reprezenta una din priorități și în anul 2014, iar acțiunile întreprinse vor fi în corelație cu evoluția evenimentelor, mediului concurențial și politica băncii în domeniul resurselor umane. Vom lucra și în continuare, în vederea îmbunătățirii sistemului de pregătire și dezvoltare profesională și personală a salariaților băncii, evaluării performanțelor și motivării salariaților pentru realizări și mai frumoase.

21

ACTIVITATEA DE
FILANTROPIE ȘI SPONSORIZARE

Începutul anului 2014 a fost marcat de Premiul oferit de Camera de Comerț și Industrie și AGEPI în cadrul concursului național „Marca Anului” - „Moldova Agroindbank - cea mai responsabilă bancă față de societate”. Aprecierile confirmă intensificarea eforturilor băncii în calitate de instituție social responsabilă, manifestată în 2013.

Activitatea băncii în acest domeniu s-a regăsit în: continuarea programelor sociale: „Burse de merit” și „Burse suplimentare pentru tineri”; sponsorizarea Festivalurilor Internaționale „Mărțișor”, „Maria Bieșu”, „Două Inimi Gemene”; finanțarea Salonului Internațional de Carte pentru copii și tineri, proiectelor antreprenoriale pentru tineri; Comitetului Național Olimpic și altor organizații sportive; susținerea Festivalului Vinului și a

Zilelor Europei în Republica Moldova; suport pentru Asociația Hospice Angelus și pentru Fundația „Clipa Siderală”; ajutor financiar pentru teatre, biserici și mănăstiri, organizații obștești, familii nevoiașe, oameni bolnavi.

Suma totală a cheltuielilor de filantropie și sponsorizare a constituit peste 2,652 mii lei.

Totodată, activitățile de binefacere desfășurate de Moldova Agroindbank, se reflectă nu doar în acordarea de mijloace financiare considerabile, ci și în participarea nemijlocită a angajaților băncii în diverse activități caritabile.

22

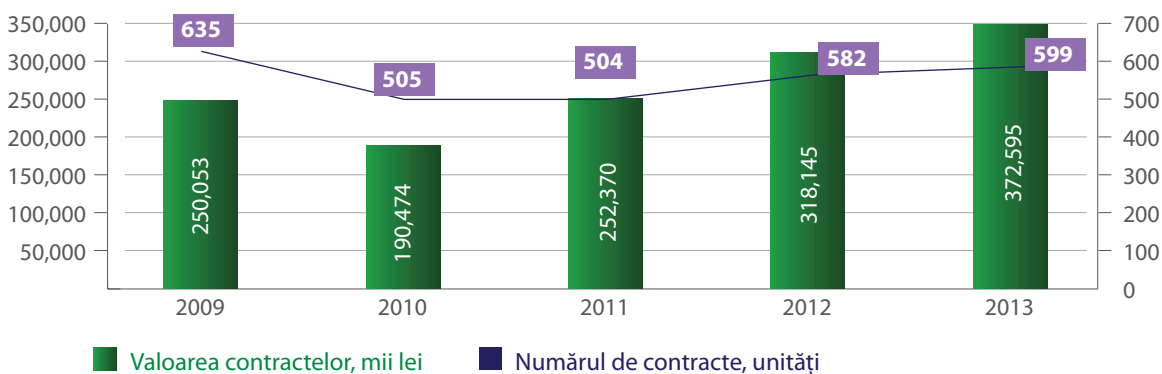
SUBSIDIARII

"MAIB-Leasing" S.A.

Compania "MAIB-Leasing" S.A. a fost fondată în septembrie 2002 de BC "Moldova-Agroindbank" S.A., fiind una dintre primele companii de leasing din Republica Moldova. Sesizând importanța implementării unor noi mecanisme financiare, compania și-a asumat misiunea promovării serviciilor de leasing, inexistente pe piață în acea perioadă, prin oferirea soluțiilor de finanțare, corespunzătoare

necesităților și exigențelor clienților, contribuind la dezvoltarea acestui segment al pieței financiare locale. Din start, avînd o viziune clară asupra misiunii sale, managementul companiei a impus o strategie ce a avut ca scop obținerea și menținerea statutului de lider pe piața autohtonă a serviciilor de leasing.

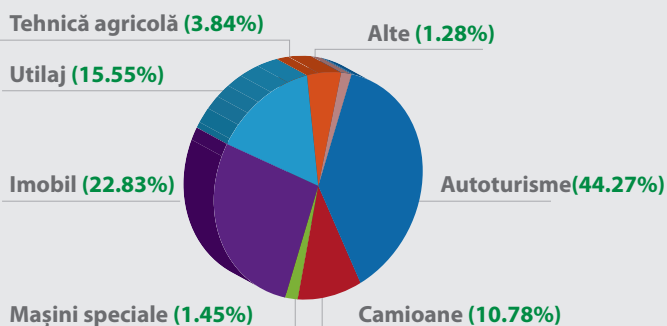
Dinamica portofoliului de leasing

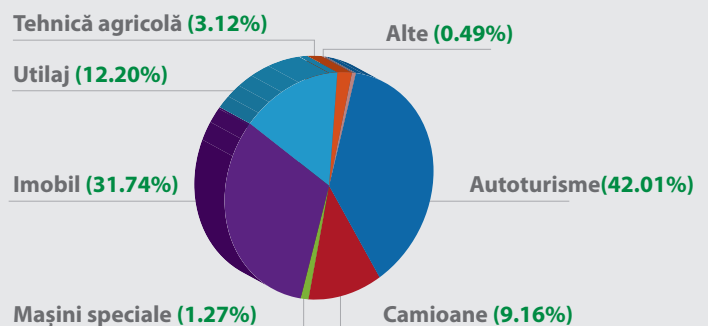
La data de 31.12.2013, compania gestiona 599 contracte de leasing financiar, vânzări în rate și contracte de finanțare, cu o valoare totală a portofoliului de circa 374 milioane lei (în anul 2012 – 318 milioane lei). Pe parcursul anului 2013, au fost încheiate 266 contracte, în sumă totală de 219.7 milioane lei (față de 285 contracte, în suma de 193.5 milioane lei în 2012).

Ponderea dominantă în structura portofoliului de leasing continuă să fie deținută de autoturisme, urmată de contractele ale căror obiect îl constituie imobilul și utilajul. Pentru satisfacerea necesităților clienților actuali și potențiali, MAIB-Leasing își extinde permanent gama de servicii și instrumente financiare.

Structura portofoliului la 31.12.2012 (după valoarea contractelor)

Structura portofoliului la 31.12.2013 (după valoarea contractelor)

MAIB-Leasing a demonstrat capacitatea de a opera cu succes într-un cadru economic și financiar dificil, influențat de efectele crizei economice globale, aplicînd norme prudentiale, asigurîndu-și o poziție stabilă de lider în sectorul serviciilor de leasing, unde

concurența este acerbă și în continuă creștere. Portofoliul de clienți al societății este constituit din reprezentanți ai diferitor ramuri de activitate, inclusiv întreprinderi mici și mijlocii și persoane fizice.

„Moldmediacard” S.R.L.

Compania de procesare a plăților cu carduri „Moldmediacard” S.R.L. a fost constituită și și-a lansat activitatea în anul 2000, avînd ca scop selectarea, implementarea, susținerea și exploatarea Sistemului de procesare a plăților, cu utilizarea cardurilor și integrarea acestuia cu sistemele internaționale de plăți cu carduri. În scopul realizării obiectivelor propuse, Moldmediacard practică următoarele genuri de activitate: participă la dezvoltarea, elaborarea, emiterea, comercializarea cardurilor și operarea strategiilor, sistemelor, standardelor, metodologiilor, reglementărilor și studiilor în domeniul serviciilor financiar-bancare, legate de tranzacțiile cu carduri, asigurarea compatibilității cardurilor și echipamentului aferent standardelor internaționale, etc.

Spectrul serviciilor de procesare a tranzacțiilor, prestate de Moldmediacard acoperă toată gama funcționalităților disponibile, la moment, în piață: procesarea tranzacțiilor cu carduri cu bandă magnetică, cu carduri cu cip, acceptarea tranzacțiilor securizate din domeniul comerțului electronic, în baza standardelor 3D Secure.

În anul 2013, compania, în cadrul unui proiect comun cu Moldova Agroindbank și un operator de telefonie mobilă a extins segmentul de plăți periodice în zona tranzacțiilor de e-commerce. Proiectul respectiv permite deținătorilor de carduri Visa și MasterCard să utilizeze abonarea prin Internet la procedura de achitare a serviciilor către operator, utilizînd plățile periodice.

În 2013, Moldmediacard a devenit primul operator din Republica Moldova certificat pentru procesarea tranzacțiilor cu carduri cu microprocesor fără contact (contactless card), atît pe segmentul de acceptare, cît și pe segmentul de emitere. De asemenea, împreună cu banca, au fost implementate, în exclusivitate pe piața de carduri autohtonă, proiecte ce țin de emiterea cardurilor MasterCard Debit și MasterCard Platinum.

În prezent, Moldmediacard se află în proces de finalizare a modernizării infrastructurii sistemului informatic, început anterior. Astfel, se preconizează ca, în rezultatul implementării finale, viteza de procesare să se majoreze aproximativ de 6 ori. O atenție deosebită se acordă fortificării securității informaționale, fiind implementate instrumente, proceduri și sisteme de control moderne, dedicate protecției datelor și resurselor sistemului informatic.

Activitatea companiei este în continuă creștere, fapt demonstrat atît de creșterea volumului serviciilor prestate, cît și de sporirea constantă a cifrei de afaceri. În calitate de clienți ai companiei sunt băncile comerciale locale. În anul 2013, la sistemul de procesare al Moldmediacard a fost conectat încă un client nou.

În anul de referință, prin Moldmediacard, au fost procesate circa **28 % din volumul total al tranzacțiilor cu carduri** bancare din Moldova și circa **43% din achitățile cu carduri în rețeaua de comercianți**. De asemenea, compania a participat la emiterea a peste 33% din numărul total de carduri emise în Republica Moldova. Pondere echipamentelor de acceptare a cardurilor, conectate la Moldmediacard, la finele anului de referință, a fost de cca 28% din numărul total de bancomate și cca 38% din numărul total de POS terminale existente pe piață.

SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013

23

ÎNTOCMITE ÎN CONFORMITATE CU STANDARDELE INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

CUPRINS

Situația consolidată de profit sau pierdere și alte elemente ale rezultatului global	29
Situația consolidată a poziției financiare	31
Situația consolidată a modificărilor capitalului propriu	32
Situația consolidată a fluxurilor de trezorerie	34

Note explicative la situațiile financiare consolidate

1. Informații generale despre Grup	36	20. Alte datorii	73
2. Politici contabile semnificative	37	21. Acțiuni ordinare	74
3. Estimări contabile semnificative	49	22. Suficiența capitalului	74
4. Mijloace bănești	51	23. Mijloace bănești	75
5. Conturi la Banca Națională a Moldovei	51	24. Venituri și cheltuieli privind dobânzile	76
6. Conturi curente și depozite la bănci	51	25. Venituri din comisioane, net	76
7. Active financiare deținute pentru tranzacționare	52	26. Venituri din operațiuni cu valută străină, net	76
8. Credite acordate clienților	52	27. Alte venituri operaționale	77
9. Creanțe aferente leasing-ului	56	28. Cheltuieli privind retribuirii muncii	77
10. Investiții financiare	59	29. Cheltuieli generale și administrative	77
11. Investiții în asociați	61	30. Deprecierea creditelor, creanțelor aferente leasing-ului și altor active	78
12. Active luate în posesie	62	31. Garanții și alte angajamente financiare	78
13. Mijloace fixe	62	32. Angajamente de capital	78
14. Active nemateriale	63	33. Câștiguri pe acțiuni	79
15. Alte active	64	34. Valoarea justă a instrumentelor financiare și nivelele valorii juste	79
16. Datorii către bănci	66	35. Prezentarea instrumentelor financiare pe categorii de evaluare	82
17. Împrumuturi	67	36. Părți afiliate	83
18. Datorii către clienți	71	37. Raportarea pe segmente	84
19. Impozitare	72	38. Managementul riscului	89
		39. Structura bilanțului contabil pe valute	97
		40. Structura pe scadențe	99
		41. Expunerea la riscul de rată a dobânzii	101
		42. Evenimente ulterioare datei bilanțului	102

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ DE PROFIT SAU PIERDERE ȘI ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	NOTE	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Venituri din dobânzi și venituri similare	24	948,767	899,252
Cheltuieli privind dobânzile și cheltuieli similare	24	(472,173)	(423,311)
Venituri din dobânzi și venituri similare, net		476,594	475,941
Deprecierea valorii creditelor, creanțelor aferente leasing-ului și altor active	30	(5,578)	(32,122)
Venituri nete din dobânzi diminuate cu pierderi din deprecierea valorii creditelor, creanțelor aferente leasing-ului și altor active		471,016	443,819
Venituri din comisioane	25	196,277	171,995
Cheltuieli privind comisioanele	25	(39,797)	(33,357)
Venituri din comisioane, net		156,480	138,638
Venituri din operațiuni cu valută străină, net	26	120,937	101,340
Dividende primite		4,054	3,444
Venituri din reevaluarea activelor financiare deținute pentru tranzacționare		17,513	20,248
Alte venituri operaționale	27	18,036	11,907
Cheltuieli privind retribuirea muncii	28	(209,360)	(187,796)
Cheltuieli generale de administrare	29	(147,667)	(144,626)
Cheltuieli cu amortizarea /uzura	13, 14	(43,406)	(43,772)
Cota parte a profitului din întreprinderile asociate	11	(174)	(183)
Profit din activitatea operațională până la impozitare		387,429	343,019
Cheltuieli privind impozitul pe venit	19	(50,191)	(43,183)
Profit al perioadei		337,238	299,836
Aferente acționarilor Băncii		336,782	299,552
Aferente interesului care nu controlează		456	284
Profit net		337,238	299,836

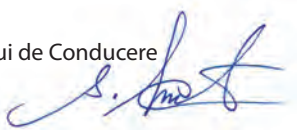
SITUAȚIA CONSOLIDATĂ DE PROFIT SAU PIERDERE ȘI ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	NOTE	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Alte rezultate globale			
<i>Articole care pot fi ulterior reclassificate în profit sau pierdere:</i>			
Cîștigul net din reevaluarea activelor financiare disponibile pentru vânzare	10	3,437	4,079
Impozit pe venit amînat aferent reevaluării activelor financiare disponibile pentru vânzare	16	(206)	(231)
<i>Articole care pot fi ulterior reclassificate în profit sau pierdere:</i>			
Diminuarea rezervelor de reevaluare a mijloacelor fixe	13	(14,285)	-
Impozit pe venit amînat aferent reevaluării mijloacelor fixe	16	1,500	-
Alte rezultate globale ale perioadei de gestiune		(9,554)	3,848
Aferente acționarilor Băncii		327,228	303,400
Aferente interesului care nu controlează		456	284
Total rezultatul global al perioadei		327,684	303,684
Cîștiguri pe acțiune			
(prezentat în MDL pe acțiune)	33	345.99	307.74

Situațiile financiare au fost autorizate pentru emiteră la 8 aprilie 2014 de către Executivul Grupului reprezentat de:

Președintele Comitetului de Conducere
DI Serghei Cebotari

Contabilul-șef
Dna Carolina Semeniuc

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A POZIȚIEI FINANCIARE

LA 31 DECEMBRIE 2013

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	NOTE	2013 MDL'000	2012 MDL'000
ACTIVE			
Mijloace bănești	4	371,530	275,967
Conturi la Banca Națională a Moldovei	5	1,375,089	1,173,000
Conturi curente și depozite la bănci	6	805,193	616,738
Active financiare deținute pentru tranzacționare	7	214,820	226,224
Credite acordate clienților	8	8,757,069	7,311,100
Creanțe aferente leasing-ului	9	345,983	293,444
Active financiare disponibile pentru vânzare	10	144,397	141,006
Active financiare păstrate pînă la scadență	10	1,124,375	1,101,377
Investiții în asociați	11	2,797	2,971
Active luate în posesie	12	14,288	22,555
Mijloace fixe	13	364,334	382,980
Active nemateriale	14	38,606	24,212
Alte active	15	125,856	129,055
Total active		13,684,337	11,700,629
OBLIGAȚIUNI			
Datorii către bănci	16	448,117	548,432
Împrumuturi	17	1,185,996	1,166,085
Datorii către clienți	18	9,529,155	7,674,574
Datorii privind impozitul amînat	19	61,426	49,333
Alte datorii	20	95,828	80,069
Total obligațiuni		11,320,522	9,518,493
CAPITALUL PROPRIU			
Acțiuni ordinare	21	207,527	207,527
Acțiuni de trezorerie	21	(12,854)	(12,854)
Capital suplimentar		31,037	31,037
Rezerva de reevaluare a mijloacelor fixe		167,493	182,220
Rezerva privind activele disponibile pentru vânzare		30,808	27,577
Profit nerepartizat		1,935,596	1,742,877
Total capital propriu atribuit deținătorilor capitalului Băncii		2,359,607	2,178,384
Interesul care nu controlează		4,208	3,752
Total capitalul propriu		2,363,815	2,182,136
Total obligațiuni și capitalul propriu		13,684,337	11,700,629

Situațiile financiare au fost autorizate pentru emiteră la 8 aprilie 2014 de către Executivul Grupului reprezentat de:

Președintele Comitetului de Conducere
DI Serghei Cebotari

Contabilul-șef
Dna Carolina Semeniuc

Notele anexate sunt parte integră ale acestor situații financiare.

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A MODIFICĂRILOR CAPITALULUI PROPRIU

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	Acțiuni ordinare MDL'000	Acțiuni de tezaur MDL'000	Capital suplimentar MDL'000	Rezerva privind activele disponibile pentru vânzare MDL'000
Sold la 1 Ianuarie 2013	207,527	(12,854)	31,037	27,577
Profit al perioadei	-	-	-	-
Alte rezultate globale	-	-	-	3,231
Total rezultatul global pentru 2013	-	-	-	3,231
Dividende plătite (Nota 21)	-	-	-	-
Transferul surplusului din reevaluare	-	-	-	-
Sold la 31 Decembrie 2013	207,527	(12,854)	31,037	30,808
Sold la 1 Ianuarie 2012	207,527	(12,854)	31,037	23,742
Profit al perioadei	-	-	-	-
Alte rezultate globale	-	-	-	3,835
Total rezultatul global pentru 2012	-	-	-	3,835
Dividende plătite (Nota 21)	-	-	-	-
Transferul surplusului din reevaluare	-	-	-	-
Sold la 31 Decembrie 2012	207,527	(12,854)	31,037	27,577

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A MODIFICĂRILOR CAPITALULUI PROPRIU

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Rezerva de reevaluare a mijloacelor fixe MDL'000	Profit nerepartizat MDL'000	TOTAL MDL'000	Interesul care nu controlează MDL'000	Total capital MDL'000
182,220	1,742,877	2,178,384	3,752	2,182,136
-	336,782	336,782	456	337,238
(12,785)	-	(9,554)	-	(9,554)
(12,785)	336,782	327,228	456	327,684
-	(146,005)	(146,005)	-	(146,005)
(1,942)	1,942	-	-	-
167,493	1,935,596	2,359,607	4,208	2,363,815
182,394	1,557,995	1,989,841	3,468	1,993,309
-	299,552	299,552	284	299,836
13	-	3,848	-	3,848
13	299,552	303,400	284	303,684
-	(114,857)	(114,857)	-	(114,857)
(187)	187	-	-	-
182,220	1,742,877	2,178,384	3,752	2,182,136

Aferente acționarilor grupului

La 31 decembrie 2013 rezervele legale ce nu se distribuie au constituit suma de MDL'000 355,909 (2012: MDL'000 367,405). Începând cu anul 2012 în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a Moldovei, o rezervă adițională a fost constituită. Această rezervă se determină ca diferența dintre mărimea deprecierii activelor și a provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale conform SIRF și mărimea calculată, dar neformată a reducerilor pentru pierderi la active, credite și angajamente condiționale conform reglementărilor prudențiale (2013: MDL'000 377,708 și 2012: MDL'000 290,838). Ambele rezerve sunt incluse în coloana de profit nerepartizat.

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A FLUXURILOR DE TREZORERIE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	NOTE	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Fluxul de mijloace banesti din activitatea operațională			
Dobinzi încasate		947,900	902,114
Plata dobânzilor		(476,754)	(420,219)
Încasări bănești din comisioane		196,277	171,995
Plata comisioanelor		(39,797)	(33,339)
Venit din tranzacțiile în valută străină		128,405	107,853
Alte venituri operaționale		18,325	7,680
Recuperarea creditelor casate anterior		41,039	59,376
Plăți bănești privind cheltuieli generale și administrative		(224,052)	(166,539)
Plăți bănești privind retribuirea muncii		(147,686)	(151,331)
Fluxul de mijloace bănești din activitatea operațională înainte de modificările în activele și datoriile curente:		443,657	477,590
<i>(Majorarea) / diminuarea netă a activelor curente :</i>			
Conturi curente și depozite la bănci		(121,366)	(57,653)
Active financiare deținute pentru tranzacționare		28,802	9,983
Active financiare păstrate pînă la scadență		(377,954)	101,815
Active financiare disponibile pentru vânzare		-	(43,841)
Credite acordate clienților		(1,500,605)	(1,264,810)
Creanțe aferente leasing-ului, net		5,598	(50,149)
Alte active		5,485	17,829
<i>Majorarea / (diminuarea) netă adatoriilor curente :</i>			
Datorii către bănci		(105,516)	70,803
Datorii către clienți și autorități publice		1,812,545	1,797,365
Alte datorii		27,678	5,789
Fluxul de mijloace bănești din activitatea operațională până la impozitare		218,324	1,064,721
Plata impozitului pe venit		(41,466)	(35,309)
Fluxul de mijloace bănești net din activitatea operațională		176,858	1,029,412

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A FLUXURILOR DE TREZORERIE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	NOTE	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Fluxul de mijloace bănești din activitatea investițională			
Plăți bănești pentru procurarea mijloacelor fixe și activelor nemateriale	13,14	(53,673)	(54,978)
Dividende primite		4,054	3,444
Fluxul net de mijloace bănești utilizat în activitatea investițională		(49,619)	(51,534)
Fluxul net de mijloace bănești din activitatea financiară			
Plăți bănești aferente creditelor și împrumuturilor		(518,357)	(529,312)
Încasări bănești din credite și împrumuturi		497,285	505,612
Dividende plătite	21	(146,005)	(114,857)
Fluxul net de mijloace bănești utilizat în activitatea financiară		(167,077)	(138,557)
Veniturile din diferența de curs valutar		49,705	23,043
Fluxul net de mijloace bănești	23	9,867	862,364
Soldul mijloacelor bănești la 1 Ianuarie		2,568,982	1,706,618
Soldul mijloacelor bănești la 31 Decembrie	23	2,578,849	2,568,982

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

1. INFORMAȚII GENERALE DESPRE GRUP

BC Moldova Agroindbank SA ("Banca") a fost înființată în 1991 ca o societate pe acțiuni. Banca activează în sediului central, care este situat în Chișinău și prin intermediul a 70 de filiale inclusiv Direcția Operațiuni cu Clienții la Centrala Băncii, la situația din 31 decembrie 2013 (70 de filiale la data de 31 decembrie 2012) și 34 de oficii secundare (2012: 24 oficii) situate pe întreg teritoriul Republicii Moldova. În legătură cu modificările operate la Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 prin Legea Republicii Moldova pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 241 din 24 septembrie 2010, pe parcursul anului 2012 reprezentanțele Băncii au fost reînregistrate la Banca Națională a Moldovei în calitate de oficii secundare.

Serviciile Băncii sunt divizate în servicii bancare corporative și servicii bancare retail – persoane fizice și întreprinderi mici, micro și mijlocii. Serviciile bancare corporative sunt prestate de către Departamentul Clienți Corporativi, care și-a început activitatea în 2002.

Activitatea corporativă a Băncii constă în atragerea depozitelor, gestionarea fluxului mijloacelor bănești, activitatea de creditare și finanțarea comerțului exterior. Ea oferă servicii bancare și produse bancare tradiționale cât și produse aferente operațiunilor de comerț exterior, incluzând ordine de plată, tranzacții documentare și emiterea acreditivelor și garanțiilor.

Banca, de asemenea, oferă un șir întreg de servicii bancare de retail pentru persoane fizice: conturi de economii, depozite la vedere și la termen, credite, operațiuni de schimb al valutelor și transferuri de fonduri locale și internaționale.

Banca deține de asemenea 100 % în capitalul social MAIB Leasing SA (la 31 decembrie 2012:100%), o subsidiară care oferă produse de leasing și 54.24 % în capitalul Moldmediacard SRL (la 31 decembrie 2012: 54.24%), societate cu răspundere limitată care oferă servicii de procesare a tranzacțiilor cu carduri („companie fiică”, împreună denumite drept „Grupul”). Banca este compania mamă.

Grupul are 1,667 salariați la data de 31 decembrie 2013 (1,586 la data de 31 decembrie 2012).

Adresa juridică a Băncii este: strada Cosmonauților 9, Chișinău, Republica Moldova. Adresa juridică a companiei fiice MAIB Leasing SA este: strada Tighina 49, Chișinău, Republica Moldova. Adresa juridică a companiei fiice Moldmediacard SRL este: strada Miron Costin 9, Chișinău, Republica Moldova.

La 31 Decembrie 2013 și 2012, structura capitalului acționar este precum urmează:

	2013	2012
Societatea civilă a acționarilor Grupului și afiliații	27.42%	30.63%
Dresfond Invest Limited	4.48%	-
Symbol Wood Limited	4.41%	-
Hessond Solution Limited	4.49%	-
Adriatic Fund B.V.	-	4.72%
Factor Banka d.d.	-	4.99%
Venture Holding B.V.	-	4.99%
Druga d.o.o.	-	4.32%
Logar Milena	-	4.69%
Acțiuni de tezaur	6.20%	6.20%
Alții	53.00%	39.46%
Total	100.00%	100.00%

Fiecare acționar prezentat în secțiunea „Alții” deține mai puțin de 5% din acțiunile Băncii.

La data de 31 decembrie 2013 Societatea civilă a acționarilor băncii și afiliații săi include în total 32 de membri (anul 2012: 34 membri), dintre care 17 membri (2012: 18 membri) fac parte din managementului executiv și non-executiv și alți 15 membri sunt persoane afiliate (anul 2012: 16 membri).

Alți acționari ai băncii sunt în număr de 3,103 (31 decembrie 2012: 3,185 de acționari) dintre care 2,804 de acționari sunt persoane fizice și 299 – persoane juridice (31 decembrie 2012: 2,812 persoane fizice și 373 persoane juridice).

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

2. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

2.1 Bazele întocmirii

Situațiile financiare consolidate sunt întocmite în lei moldovenești ("MDL"), moneda țării în care activează Grupul („valuta funcțională”). Aceste situații financiare sunt întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) în baza costului istoric, cu excepția valorilor mobiliare deținute pentru tranzacționare și valorilor imobiliare disponibile pentru vânzare, care au fost estimate la valoarea justă, și clădirile și terenurile, care sunt estimate la valoarea justă, bazată pe metoda reevaluării.

Grupul pregătește aceste situații financiare consolidate conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară ("IFRS"), emise de către Comitetul de Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB).

a) Standardele în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 Ianuarie 2013

Următoarele standarde și interpretări noi au intrat în vigoare pentru Grup din 1 Ianuarie 2013:

- **IFRS 10, Situațiile financiare consolidate (emis în Mai 2011 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 Ianuarie 2013)**, înlocuiește toate orientările privind controlul și consolidarea în IAS 27 "Situațiile financiare consolidate și individuale" și SIC-12 "Consolidare - entități cu scop special". IFRS 10 modifică definiția noțiunii de control, astfel încât aceleași criterii se aplică tuturor entităților pentru a determina controlul. Această definiție este susținută de aplicarea extensivă a controlului. Amendamentele nu au avut nici un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- **IFRS 11, Aranjamente comune, (publicat în mai 2011 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 Ianuarie 2013)**, înlocuiește IAS 31 "Interese în asocierile de participație" și SIC-13 "Entități Controlate în Comun - Contribuțiile non-monetare ale Asociaților". Modificări în definiții au redus tipurile de aranjamente comune la două: operațiuni comune și de asociații în participație. Alegerea politicii existente a consolidării proporționale pentru entități controlate în comun a fost eliminată. Contabilitatea capitalului propriu este obligatorie pentru participanții în asocierile în participație. Standardul nu a avut nici un impact semnificativ asupra informațiilor prezentate în situațiile financiare ale Grupului.
- **IFRS 12, Divulgarea Intereselor în alte entități, (publicat în mai 2011 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 Ianuarie 2013)**, se aplică entităților care au un interes într-o filială, un acord comun, un asociat sau societățile cu structura neconsolidată. Acesta înlocuiește cerințele de publicare în prezent găsite în IAS 28 "Investiții în asociați". IFRS 12 impune entităților să prezinte informații care ajută cititorii situațiilor financiare să evalueze natura, riscurile și efectele financiare asociate cu interesele entității în filiale, entități asociate, aranjamente comune și entități cu structura neconsolidată. Pentru a atinge aceste obiective, noul standard prevede prezentări de informații într-o serie de domenii, inclusiv a hotărârilor și ipotezelor semnificative realizate pentru a stabili o entitate de control, un acord comun, sau influențează în mod semnificativ interesele sale în alte entități, prezentările de informații extinse pe cota intereselor necontrolate în activități de grup și de fluxurile de numerar, de informații financiare rezumate de filiale cu materiale fără interese, și prezentări de informații detaliate ale intereselor în entități cu structura neconsolidată. Amendamentele nu au avut nici un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- **IFRS 13, Evaluarea la valoarea justă, (publicat în mai 2011 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 Ianuarie 2013)**, are scopul de a îmbunătăți coerența și de a reduce complexitatea, oferind o definiție revizuită a valorii juste, și o sursă unică de măsurare a valorii juste și cerințele de publicare pentru utilizare în IFRS-uri. Standardul nu a avut nici un impact semnificativ asupra informațiilor prezentate în situațiile financiare ale Grupului.
- **IAS 27, Situațiile financiare consolidate și individuale (revizuit în mai 2011 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 Ianuarie 2013)**, a fost schimbat și obiectivul său este acum de a prescrie cerințele contabile și de a informa asupra investițiilor în filiale, asocieri în participație și asociați, atunci când o entitate întocmește situații financiare individuale. Orientările privind controlul și situațiile financiare consolidate au fost înlocuite cu IFRS 10, Situațiile financiare consolidate. Amendamentele nu au avut nici un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- **IAS 28, Investiții în entitățile asociate, (revizuit în mai 2011 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 Ianuarie 2013)**. Modificarea IAS 28 rezultă din proiectul Consiliului cu privire la asociații în participație. Discutând despre acest proiect, Consiliul a decis să includă contabilitatea pentru întreprinderile comune utilizând metoda din IAS 28, deoarece această metodă este aplicabilă pentru ambele societăți mixte și asociați. Cu această excepție, alte documente de îndrumare au rămas neschimbate. Amendamentele nu au avut nici un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- **Amendamente la IAS 1, Prezentarea situațiilor financiare (emis în iunie 2011, în vigoare pentru perioade anuale care încep la sau după 1 Iulie 2012)**, schimbă divulgarea de elemente prezentate în venitul global. Modificările necesare entităților la articole separate prezentate în venitul global în două grupuri, bazate sau nu, pot fi reclasificate în profit sau pierderi viitoare. Titlul folosit de IAS 1 a fost schimbat în "situația de profit sau pierdere și alte venituri globale". Standardul modificat a impactat prezentarea situațiilor financiare ale Grupului, dar nu a avut un impact asupra măsurării tranzacțiilor și soldurilor.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

- **Modificat IAS 19, Beneficiile angajaților (emis în iunie 2011, în vigoare pentru perioadele care încep la sau după 1 Ianuarie 2013)**, face schimbări semnificative la recunoașterea și evaluarea cheltuielilor de pensii cu beneficii definite și beneficii de terminare a apelurilor, precum și informații pentru toate beneficiile angajaților. Standardul prevede recunoașterea tuturor modificărilor în răspunderea netă privind beneficiul determinat (active), atunci când acestea apar, după cum urmează: (i) costul serviciilor și dobânzile în contul de profit sau pierdere; și (ii) reevaluările din venituri globale. Amendamentele nu au avut nici un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- **Prezentări de informații-Compensarea activelor financiare și angajamentelor financiare - Amendamente la IFRS 7 (emis în decembrie 2011 și de vigoare pentru perioade anuale care încep la sau după 1 Ianuarie 2013)**. Amendamentul prevede prezentări de informații, care va permite utilizatorilor situațiilor financiare unei entități pentru a evalua efectul sau potențialul efect al procedurilor de compensare, inclusiv drepturile de set-off. Standardul modificat nu a avut nici un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- **Îmbunătățirile aduse Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (emise în mai 2012 și în vigoare pentru perioadele anuale începând de la 1 Ianuarie 2013)**. Îmbunătățirile constau în modificări la cinci standarde. IFRS 1 a fost modificat pentru (i) a clarifica faptul că o entitate care își asumă pregătirea situațiilor sale financiare IFRS poate aplica în mod repetat, fie IFRS 1 sau aplică retroactiv toate IFRS ca și cum nu ar fi oprit aplicarea acestora, și (ii) pentru a adăuga o excepție de la aplicarea IAS 23 "Costurile îndatorării", retroactiv de către cei care îl adoptă pentru prima dată. IAS 1 a fost modificat pentru a clarifica faptul că nu sunt necesare note explicative pentru a sprijini al treilea bilanț prezentat la începutul perioadei precedente atunci când acesta este pregătit pentru că a fost semnificativ afectat de o retratare retroactivă, modificări ale politicilor contabile sau reclasificări în scopuri de prezentare, în timp ce notele explicative vor fi necesare atunci când o entitate decide în mod voluntar să prezinte declarații suplimentare comparative. IAS 16 a fost modificat pentru a clarifica faptul că echipamentul care este folosit pentru mai mult de o perioadă se include mai degrabă în imobilizări corporale și echipamente, decât inventar. IAS 32 a fost modificat pentru a clarifica faptul că anumite consecințe fiscale ale distribuțiilor către proprietari ar trebui să fie contabilizate în contul de profit așa cum întotdeauna a fost cerut de IAS 12. IAS 34 a fost modificat pentru a aduce cerințele sale, în conformitate cu IFRS 8. IAS 34 va necesita prezentarea unor desfășurări a evaluării activelor și pasivelor pentru un segment de operare numai în cazul în care aceste informații sunt furnizate în mod regulat Conducerii și a existat o schimbare materială în aceste evaluări, comparativ cu situațiile financiare din ultimul an. Amendamentele nu au avut nici un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- **Modificări ale orientărilor de tranziție la IFRS 10, IFRS 11 și IFRS 12 (emis în iunie 2012 și în vigoare pentru perioadele anuale începând de la 1 Ianuarie 2013)**. Modificările clarifică orientările de tranziție în IFRS 10 "Situațiile financiare consolidate". Entitățile care adoptă IFRS 10 ar trebui să evalueze controlul la prima zi a perioadei de gestiune în care IFRS 10 este adoptat, iar în cazul în care concluzia de consolidare în conformitate cu IFRS 10 diferă de IAS 27 și SIC 12, perioada imediat anterioară comparativă (care este, anul 2012 pentru cu entitatea care adoptă IFRS 10 în 2013 și anul financiar corespunde cu cel calendaristic) este retratat, cu excepția cazului în care este impracticabil. Modificările mai prevăd, de asemenea, scutirea de tranziție suplimentară în IFRS 10, IFRS 11 "Aranjamente comune" și IFRS 12 "Dezvăluirea de interese în alte entități", prin limitarea cerinței de a furniza informații comparative ajustate numai pentru perioade comparative imediat anterioare. Mai mult, amendamentele vor elimina obligația de a prezenta informații comparative pentru prezentările de informații referitoare la entități neconsolidate structurate pentru perioadele anterioare datei la care IFRS 12 este aplicat pentru prima dată. Amendamentele nu au avut nici un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- **Alte standarde și interpretări revizuite:**
IFRIC 20 "Costurile de dezizolare în faza de producție a unei mine de suprafață", consideră că atunci când și cum să țină seama de avantajele care decurg din activitatea de stripare în industria minieră. Interpretarea nu a avut un impact asupra situațiilor financiare ale Grupului. Amendamentele IFRS 1 "Adoptarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară - împrumuturile guvernamentale", publicate în martie 2012 și în vigoare pentru perioadele anuale începând de la 1 Ianuarie 2013, oferă celor care adoptă pentru prima dată IFRS-urile, scutiri de la aplicarea retrospectivă integrală a IFRS la contabilizarea împrumuturilor primite de la guverne, la o dobândă mai joasă decât cea a pieții. Amendamentele nu se aplica pentru Grup.
- b) Noi standarde și interpretări emise, care sunt obligatorii pentru perioade anuale începând cu sau după 1 Ianuarie 2014 și pe care Grupul nu le-a adoptat anterior**
- **IFRS 9, Instrumente financiare Partea 1: Clasificare și evaluare.** Principalele caracteristici ale standardului emis în noiembrie 2009 și modificat în octombrie 2010, decembrie 2011 și noiembrie 2013 sunt după cum urmează:
 - Activele financiare trebuie clasificate în două categorii de evaluare: cele estimate ulterior la valoarea justă și cele estimate ulterior la cost amortizat. Decizia respectivă trebuie luată la evaluarea inițială. Clasificarea depinde de modelul de administrare a instrumentelor financiare utilizat de entitate și fluxul de numerar caracteristic instrumentului.
 - Un instrument este ulterior evaluat la cost amortizat doar dacă acesta este un instrument de îndatorare și (i) obiectivul modelului de activitate al entității

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

prevede de a menține activul pentru a încasa fluxul de numerar, și (ii) fluxul de numerar reprezintă doar plăți ale principalului și dobânzii (aceasta doar dacă are „trăsăturile de bază ale unui împrumut”). Toate celelalte instrumente de îndatorare trebuie să fie evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

- Toate instrumentele de capital propriu trebuie să fie estimate ulterior la valoarea justă. Instrumente de capital care sunt deținute pentru vânzare trebuie să fie estimate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Pentru celelalte investiții în capitalul propriu, poate fi efectuată o alegere irevocabilă la constatarea inițială, de a recunoaște valoarea justă realizată și nerealizată a veniturilor ori pierderii, prin alte venituri totale, mai degrabă decât prin contul de profit sau pierdere. Nu poate fi nici o reciclare a veniturilor la valoarea justă și pierderilor la profit sau pierdere. Această alegere se poate face pe baza unui instrument. Dividendele vor fi prezentate în contul de profit sau pierdere, atâta timp cât acestea reprezintă o rentabilitate a investiției.
- Majoritatea cerințelor IAS 39 privind clasificarea și evaluarea datoriilor financiare au fost transpuse neschimbat în IFRS 9. Modificarea esențială se referă la faptul că entitatea va fi obligată să prezinte efectele schimbărilor în riscul propriu de credit al datoriilor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere în alte venituri.
- Cerințele contabilității de acoperire au fost modificate pentru a apropia contabilitatea de managementul riscului. În ceea ce privește politica contabilă, standardul oferă entităților opțiunea de a aplica cerințele contabilității de acoperire IFRS 9 sau continuarea aplicării IAS 39 pentru toate acoperirile, deoarece standardul în prezent nu se referă la contabilitatea pentru acoperire macroeconomică.

Modificările efectuate la IFRS 9 în noiembrie 2013 au anulat data efectivă obligatorie, astfel aplicarea standardului a devenit voluntară. Grupul nu intenționează să adopte versiunea existentă a IFRS 9.

- **Compensarea activelor financiare și angajamentelor financiare - Amendamente la IAS 32 (emis în decembrie 2011 și de vigoare pentru perioade anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2014).** Amendamentul a adăugat un ghid de aplicare la IAS 32 în vederea abordării neconcordanțelor identificate în aplicarea unora dintre criteriile de compensare. Aceasta include clarificarea sensului de “are în prezent un drept legal de set-off” și că unele sisteme de decontare pe bază brută pot fi considerate echivalente cu decontarea pe bază netă. Grupul evaluează implicațiile standardului și impactul asupra Grupului.
- **Amendamente la IFRS 10, IFRS 12 și IAS 27 - Entități de investiții (emis la 31 octombrie 2012, iar în vigoare pentru perioade anuale care încep la 1 ianuarie 2014).** Amendamentul a introdus o definiție a unei entități de investiții ca o entitate care: (i) obține fonduri de la investitori, în scopul de a le oferi servicii de administrare a investițiilor, (ii) garantează investitorilor săi că scopul său de afaceri este de a investi fonduri exclusiv pentru aprecierea capitalului său

sau veniturilor din investiții și (iii) măsoară și evaluează investițiile sale pe baza valorii juste. O entitate de investiții va fi obligată să contabilizeze filialele sale la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere să consolideze numai acele filiale care furnizează servicii care sunt legate de activitățile de investiții ale entității. IFRS 12 a fost modificat pentru a introduce noi dezvăluiri, inclusiv orice decizii semnificative luate pentru a determina dacă o entitate este o entitate de investiții și informații cu privire la sprijinul financiar sau de altă natură, intenționat sau deja furnizat oferit unei filiale neconsolidate. Grupul consideră ca amendamentele nu vor avea un impact asupra situațiilor sale financiare.

- **IFRIC 21 - “Taxele” (emis la data de 20 mai 2013 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2014).** Interpretarea explica contabilitatea pentru o obligație de plată a unei taxe care nu este impozit pe venit. Evenimentul care generează datoria este evenimentul identificat de către legislația care emite obligația de plată a taxei. Faptul că o entitate este obligată din punct de vedere economic să își continue activitatea într-o perioadă viitoare, sau își întocmește situațiile financiare în conformitate cu principiul continuității activității, nu creează o obligație. Aceleași principii de recunoaștere se aplică pentru situațiile financiare intermediare și anuale. Punerea în aplicare a interpretării pentru datoriile care rezultă din sistemele de comercializare a emisiilor este opțională. Grupul evaluează în prezent impactul modificării asupra situațiilor sale financiare.
- **Amendamente la IAS 36 - “Prezentarea informațiilor referitoare la valoarea recuperabilă pentru activele nefinanciare” (emis în mai 2013 și în vigoare pentru perioadele anuale începând cu 1 ianuarie 2014; Se permite aplicarea anticipată dacă IFRS 13 se aplică pentru aceeași perioadă contabilă și comparativă).** Amendamentele elimină cerința de devaluire a valorii recuperabile, când o unitate generatoare de numerar conține fondul comercial sau imobilizări necorporale cu viață nedeterminată, dar fără depreciere. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra informațiilor prezentate în situațiile sale financiare.
- **Amendamente la IAS 39 - “Novații de Derivate și Continuarea Contabilității de Acoperire” (emis în iunie 2013 și în vigoare pentru perioadele anuale începând cu 1 ianuarie 2014).** Modificările vor permite contabilitatea de acoperire să continue efectuarea compensării cu o contraparte centrală ca rezultat al legislației sau reglementării, în cazul în care sunt îndeplinite anumite condiții, atunci când un derivativ, care a fost desemnat ca instrument de acoperire, este novat (adică părțile au convenit să înlocuiască contrapartea lor originală cu una nouă). Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra informațiilor prezentate în situațiile sale financiare.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

- **Amendamente la IAS 19 - "Planuri de beneficii determinate: contribuții angajaților" (emise în noiembrie 2013, și în vigoare pentru perioadele anuale începând cu iulie 2014).** Amendamentul permite entităților să recunoască contribuțiile angajaților ca o reducere a costului serviciilor în perioada în care serviciul aferent angajatului este prestat, în loc de atribuirea contribuțiilor la perioadele de muncă, în cazul în care valoarea contribuțiilor angajaților nu depinde de numărul de ani de muncă. Nu este de așteptat ca amendamentul să aibă un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- **IFRS 14, Conturi de reglementare amânate (emise în ianuarie 2014 și în vigoare pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016).** IFRS 14 permite celor care adoptă IFRS pentru prima dată să continue să recunoască sumele legate de rata de reglementare, în conformitate cu normele GAAP anterioare. Cu toate acestea, pentru a crește comparabilitatea cu entitățile care deja aplică IFRS și nu recunosc aceste sume, standardul cere ca efectul ratei de reglementare să fie prezentată separat de alte articole. O entitate care prezintă deja situații financiare IFRS nu este eligibilă pentru a aplica standardul. Nu se așteptată ca amendamentul să aibă un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.

c) Îmbunătățiri anuale la IFRS-urile 2012 (emise în decembrie 2013, și în vigoare pentru perioadele anuale începând la sau după 1 iulie 2014, dacă nu se prevede altfel în ceea ce urmează mai jos)

Îmbunătățirile includ schimbări la șapte standarde.

IFRS 2 a fost modificat pentru a clarifica definiția "condiția de intrare în drepturi" și de a defini separat "starea de performanță" și "starea de serviciu"; Modificarea este în vigoare pentru operațiunile de plată pe bază de acțiuni pentru care data acordării este la sau după 1 iulie 2014.

IFRS 3 a fost modificat pentru a clarifica faptul că (1), obligația de plăți o contraprestație contingentă care corespunde definiției unui instrument financiar este clasificată drept datorie financiară sau capital propriu, pe baza definițiilor din IAS 32, și (2), toate contraprestațiile contingente neatribuite capitalurilor proprii, atât financiare, cât și non-financiar, sunt evaluate la valoarea justă, la fiecare dată de raportare, cu modificările valorii juste recunoscute în contul de profit sau pierdere. Amendamente la IFRS 3 sunt efective pentru combinațiile de întreprinderi în cazul în care data achiziției este la sau după 1 iulie 2014.

IFRS 8 a fost modificat pentru a impune (1) divulgarea hotărârilor făcute de către conducere în ce privește agregarea segmentelor operaționale, inclusiv o descriere a segmentelor care au fost agregate și indicatorii economici care au fost evaluați pentru a stabili, că segmentele agregate au caracteristici economice similare, și (2) o reconciliere a activelor segmentului cu activele entității, atunci când sunt raportate activele segmentului.

Baza pentru concluzii asupra IFRS 13 a fost modificată pentru a clarifica faptul că eliminarea anumitor paragrafe din IAS 39, la publicarea IFRS 13 nu a fost făcută cu intenția de a elimina capacitatea de măsurare a creanțelor și a datoriilor pe termen scurt la valoarea facturii în cazul în care impactul actualizării nu este relevant.

IAS 16 și IAS 38 au fost modificate pentru a clarifica modul în care valoarea contabilă brută și amortizarea acumulată sunt tratate în cazul în care o entitate utilizează modelul de reevaluare.

IAS 24 a fost modificat pentru a include, ca o parte afiliată, o entitate care oferă servicii-cheie de administrare a personalului pentru entitatea raportoare sau pentru compania mamă a entității raportoare ("entitatea de administrare"), și de a solicita să dezvăluie sumele percepute de către entitatea de administrare de la entitatea raportoare pentru serviciile prestate.

Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

d) Îmbunătățiri anuale la IFRS-urile 2013 (emise în decembrie 2013, și în vigoare pentru perioadele anuale începând la sau după 1 iulie 2014)

Îmbunătățirile includ schimbări la patru standarde.

Baza pentru concluzii asupra IFRS 1 este modificată pentru a clarifica faptul că, în cazul în care o versiune nouă a unui standard nu este încă obligatorie, dar este disponibil pentru adoptarea timpurie, o entitate care o adoptă pentru prima dată poate utiliza fie versiunea veche sau cea nouă, cu condiția ca același standard se aplică în toate perioadele prezentate.

IFRS 3 a fost modificat pentru a clarifica faptul, că nu se aplică în contabilitatea pentru formarea oricărui acord comun în conformitate cu IFRS 11. Amendamentul de asemenea, clarifică că scutirea domeniului de aplicare se aplică numai în situațiile financiare ale acordului comun în sine.

Modificarea la IFRS 13 clarifică faptul că excepția de portofoliu în IFRS 13, care permite unei entități să evalueze valoarea justă a unui grup de active financiare și datorii financiare la net, se aplică tuturor contractelor (inclusiv contractelor de cumpărare sau vânzare a elementelor nefinanciare), care se află în sfera de aplicare a IAS 39 sau IFRS 9.

IAS 40 a fost modificat pentru a clarifica faptul, că IAS 40 și IFRS 3 nu se exclud reciproc. Îndrumările din IAS 40 ajută persoanele care întocmesc situațiile financiare să facă diferența între investițiile imobiliare și imobile ocupate de către proprietar. Cei care întocmesc situațiile financiare, de asemenea, trebuie să facă referința la recomandările cuprinse în IFRS 3 pentru a determina dacă achiziționarea unei investiții imobiliare este o combinație de întreprinderi.

Cu excepția cazurilor descrise mai sus, nu se așteaptă ca noile standarde și interpretări să afecteze în mod semnificativ situațiile financiare ale Grupului.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

2.2 Principii de consolidare

Situațiile financiare consolidate includ situațiile financiare ale BC Moldova Agroindbank SA și ale companiilor fiice – MAIB Leasing SA și Moldmediacard SRL– la data de 31 Decembrie al fiecărui an.

Întreprinderile fiice reprezintă investiții, pe care Grupul le controlează deoarece grupul (i) are puterea de a conduce activitățile relevante ale întreprinderilor în care au investit, care afectează în mod semnificativ veniturile lor, (ii) are expunere, sau drepturi, la veniturile variabile rezultate din implicarea în întreprinderile în care au investit, și (iii) are capacitatea de ași folosi influența asupra întreprinderilor în care au investit pentru a afecta cantitatea veniturilor investitorului.

Situațiile financiare ale întreprinderilor fiice sunt întocmite pentru același an de raportare ca al Grupului, fiind utilizate politici de contabilitate consecvente. Toate soldurile și tranzacțiile între companii, inclusiv profiturile nerealizate generate din tranzacțiile intra-grup au fost eliminate în întregime.

Pierderile nerealizate sunt eliminate cu excepția când cheltuielile nu pot fi recuperate. Companiile fiice sunt consolidate din data când controlul se transferă către Grup și încetează să fie consolidate la data când Grupul transferă controlul altcuiva.

2.3 Interesul care nu controlează

Interes care nu controlează este acea parte a rezultatului net și a capitalului unei întreprinderi fiice atribuită intereselor care nu sunt deținute, direct sau indirect, de către Bancă. Interesul care nu controlează reprezintă un component separat al capitalului propriu al Grupului.

Grupul estimează interesul care nu controlează, ce reprezintă cota de proprietate prezentă și acordă Grupului în cazul lichidării dreptul la o parte proporțională egală cu cota deținută de Grup în activele nete din compania achiziționată.

2.4 Conversia valutei străine

Tranzacțiile în valută sunt înregistrate la cursul de schimb de la data tranzacției.

La data bilanțului, activele și datoriile monetare denominate în valută sunt convertite folosind cursul de schimb de închidere.

Ratele de schimb la sfârșitul anului și ratele medii pe an au fost:

	2013		2012	
	USD	EUR	USD	EUR
Media perioadei	12.5907	16.7241	12.1122	15.5632
Finele anului	13.0570	17.9697	12.0634	15.9967

Diferențele de curs care provin din decontarea tranzacțiilor la cursuri diferite de cele de la data tranzacției, precum și diferențele de curs valutar nerealizate din active și datorii monetare sunt recunoscute în linia „Venituri din operațiuni cu valuta străină, net” din situația de profit sau pierdere. Elementele incluse în situațiile financiare ale Grupului se măsoară utilizând moneda mediului economic în care operează Grupul („moneda funcțională”) – Lei Moldovenești („MDL”).

2.5 Instrumente financiare

Instrumente financiare – termeni-cheie de evaluare

În funcție de clasificarea acestora, instrumentele financiare sunt contabilizate la valoarea justă sau cost amortizat, după cum este descris mai jos.

Valoarea justă este prețul care poate fi primit din vânzarea unui activ sau plătit pentru a transfera o datorie într-o tranzacție ordonată între participanții de pe piață la data evaluării. Cea mai bună dovadă a valorii juste este prețul pe o piață activă. O piață activă este una în care tranzacțiile cu active sau pasive au loc cu o frecvență și un volum suficient pentru a furniza în conținutul informații despre prețuri. Valoarea justă a instrumentelor financiare tranzacționate pe o piață activă este măsurată ca produsul dintre prețul oferit pentru activul sau datoria individuală și cantitatea deținută de entitate. Acesta este cazul chiar și dacă volum zilnic de tranzacționare pe o piață nu este suficient pentru a absorbi cantitatea deținută de entitate și plasarea comenzilor de vânzare a poziției într-o singură tranzacție ar putea afecta prețul cotelat.

Pentru măsurarea valorii juste în circumstanțele date a fost aplicat prețul care se încadrează în intervalul dintre prețul ofertei și cererii și care conducerea consideră a fi ultimul preț de tranzacționare la data de raportare. Înainte de 1 ianuarie 2013, prețul cotelat pe piață folosit pentru active financiare a fost prețul ofertei; prețul de piață cotelat pentru datoriile financiare a fost prețul de cerere actual.

Un portofoliu de alte active și pasive financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă sunt evaluate la valoarea justă a unui grup de active și pasive financiare pe baza prețului care ar fi obținut pentru vânzarea unei poziții lungi netă (de exemplu, un activ), pentru o expunere specifică la risc sau a plății pentru transferarea unei poziții scurte netă (de exemplu, o datorie) pentru o expunere specifică la risc într-o tranzacție ordonată între participanții de piață, la data evaluării. Acest lucru este aplicabil pentru activele contabilizate la valoarea justă pe bază recurentă în cazul în care Grupul: (a) gestionează grupul de active și datorii financiare pe baza expunerii nete a entității la riscul de piață specific (sau riscuri) sau la riscul

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013

(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

de credit a unei contrapărți specifice, în conformitate cu documentele entității referitoare la gestionarea riscurilor sau strategia investițiilor, (b) furnizează informații pe această bază despre grupul de active și pasive pentru personalul cheie de conducere al entității; și (c) riscurile de piață, inclusiv durata expunerii entității la riscul de piață specific (sau riscurile) care rezultă din activele financiare și pasivele financiare este substanțial identic.

Valorile juste sunt analizate pe nivele în cadrul ierarhiei valorilor juste, după cum urmează: (i) nivelul 1 - cotațiile (neajustate) de pe piețele active pentru instrumente financiare identice, (ii) nivelul 2 - cotațiile sunt tehnici de evaluare cu toate intrările de materiale observabile pentru active sau pasive, fie direct (ca și prețuri) sau indirect (derivate din prețuri), și (iii) nivelul trei - cotațiile sunt evaluate doar pe baza datelor observate pe piață (măsurare necesită date neobservabile semnificative). Nu au avut loc transferuri între nivelurile ierarhiei valorii juste la sfârșitul perioadei de raportare.

Costul este suma de numerar sau echivalente de numerar plătit sau valoarea justă a altor contraprestații efectuate pentru achiziționarea unui activ la momentul achiziției sale și include costurile de tranzacționare. Măsurarea la cost se aplică numai pentru investițiile în instrumente de capital care nu au un preț cotelat pe piață și a căror valoare justă nu poate fi evaluată în mod fiabil și e nevoie de a încheia tranzacția prin livrarea acestor instrumente necotate de capital.

Tehnicile de evaluare, precum metoda fluxurilor actualizate de numerar sau modelul în baza tranzacțiilor obișnuite recente sau luarea în considerare a informației financiare a întreprinderii în care s-a investit, sunt utilizate pentru a evalua la valoarea justă instrumentele financiare pentru care nu este disponibil prețul de piață. Tehnicile de evaluare pot solicita presupuneri care nu sunt confirmate de date observabile pe piață. Informația aferentă va fi dezvăluită în situațiile financiare dacă modificarea oricăror din aceste supoziții într-o alternativă posibilă ar schimba în mod semnificativ profitul, venitul, activele și datoriile totale.

Costurile de tranzacție sunt costuri incrementale care se atribuie direct achiziției, emiterii sau cedării unui instrument financiar. Un cost al schimbării nivelului de activitate este un cost care nu ar fi fost suportat dacă entitatea nu ar fi achiziționat, emis sau cedat instrumentul financiar. Costurile de tranzacție includ comisioanele și plățile achitate agenților (inclusiv angajații care activează în calitate de agenți comerciali), consultanților, brokerilor și dealerilor, plățile percepute de agențiile de reglementare și bursele de valori mobiliare, și impozite și taxe de transfer. Costurile de tranzacție nu includ primele de datorie sau discounturile, costurile financiare sau costurile administrative sau de menținere.

Costul amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare este valoarea la care activul financiar sau datoria financiară este evaluat(ă) la recunoașterea inițială minus rambursările de principal, plus dobânda calculată, și pentru instrumentele financiare minus orice decontare a provizionului pentru depreciere.

Dobânda calculată include amortizarea costurilor de tranzacționare amânate la recunoașterea inițială și orice primă sau discount la valoarea

de scadență utilizând metoda ratei efective a dobânzii. Veniturile și cheltuielile aferente dobânzilor calculate, ce includ atât cuponul calculat cât și discountul sau prima amortizată (inclusiv plăți amânate la inițiere, dacă acestea au existat), nu sunt prezentate separat și sunt incluse în valoarea contabilă a elementelor aferente în situația poziției financiare.

Metoda ratei efective a dobânzii este o metodă de alocare a veniturilor sau cheltuielilor aferente dobânzilor în perioadă relevantă pentru a obține o rată a dobânzii constantă periodică (rata dobânzii efectivă) asupra valorii contabile. Rata efectivă a dobânzii reprezintă rata care actualizează exact plățile și încasările viitoare în numerar (cu excepția pierderilor viitoare din creditare) pe durata de viață preconizată a instrumentului financiar sau, acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă netă a activului financiar sau a datoriei financiare. Rata efectivă a dobânzii actualizează fluxurile de numerar a instrumentelor la următoarea dată a modificării ratei, cu excepția primelor și discounturilor (reducerilor) care reflectă depășirea marjei de credit asupra ratei flotante specificată pentru instrument, sau alte variabile care nu se actualizează la ratele de piață. Aceste prime și discounturi sunt amortizate pe toată durata de viață prognozată pentru instrumentul respectiv. Calculul valorii actualizate include toate comisioanele plătite sau încasate între părțile participante la contract, care fac parte din rata efectivă a dobânzii.

Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere

Investițiile în titlurile de plasament clasificate drept deținute pentru vânzare sunt incluse în categoria "active financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere". Active financiare deținute pentru tranzacționare sunt titluri, care fie au fost achiziționate pentru a genera profit din fluctuațiile pe termen scurt ale prețului sau ale marjei intermediatorului, fie sunt titluri incluse într-un portofoliu în care există un model de tranzacționare în scopul obținerii de profit. Valorile mobiliare deținute pentru tranzacționare sunt recunoscute inițial la valoarea justă. După recunoașterea inițială, titlurile de tranzacționare sunt evaluate la valoarea justă pe baza prețurilor înregistrate pe piața organizată.

Toate câștigurile sau pierderile realizate sau nerealizate aferente sunt recunoscute în venituri din operațiuni cu valuta străină în situația de profit sau pierdere. Veniturile din dobânzi aferente valorilor mobiliare respective sunt incluse în venituri din dobânzi în situația de profit sau pierdere.

Toate achizițiile și vânzările de titluri de trezorerie ce prevăd livrarea într-un interval de timp prevăzut de

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

reglementări sau de practicile de piață sunt recunoscute la data decontării.

Activele financiare păstrate pînă la scadență

Activele financiare păstrate pînă la scadență sunt investițiile care poartă plăți fixe sau determinabile și cu o scadență fixă pe care Grupul are intenția și capacitatea de a le păstra pînă la scadență. După recunoașterea inițială la valoarea justă plus costurile de tranzacție, activele financiare păstrate pînă la scadență sunt ulterior recunoscute la cost amortizat.

Costul amortizat este calculat luând în considerație orice reducere sau primă la achiziționare și plățile care sunt parte integrală a dobînzii efective. Amortizarea este inclusă în venitul din dobînzii. Pierderea parvenită în urma deprecierei acestor tipuri de investiții sunt recunoscute ca pierderi din depreciere la investițiile financiare în situația de profit sau pierdere.

Activele financiare disponibile pentru vânzare

Toate investițiile care nu au fost clasificate ca active financiare deținute pentru tranzacționare sau pastrate pînă la scadență sau credite și creanțe, sunt clasificate ca active financiare disponibile pentru vânzare. Toate procurările și vânzările de investiții, care trebuie transmise în perioada de timp stabilită de legislație sau convențiile de piață sunt recunoscute la data decontării.

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus costurile tranzacției. Ulterior recunoașterii inițiale sunt reevaluate la valoarea lor justă, cu excepția cazurilor când valoarea justă nu poate fi fiabil determinată și sunt ținute în evidență la cost minus oricare provizion de depreciere.

Valorile juste sunt bazate pe prețurile cotate sau sunt estimate pe baza modelelor fluxului de numerar și a coeficienților care reflectă circumstanțele specifice ale emitentului. Schimbările în valoarea justă pentru instrumentele financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în alte rezultate globale. Dobînda pentru activele financiare disponibile pentru vânzare este raportată la venituri din dobînzii în situația de profit sau pierdere.

Pierderile din depreciere se recunosc în situația rezultatului global a perioadei în care au survenit ca rezultat al unui sau mai multor evenimente („evenimente pierderi”), care s-au petrecut după evaluarea inițială a activelor financiare deținute pentru vânzare.

Diminuare semnificativă sau continuă a valorii juste a investiției sub costul acesteia este o dovadă a deprecierei investiției. Pierderile din depreciere cumulative – calculate ca diferența dintre costul de achiziție și valoarea actuală justă, diminuată cu orice provizion pentru deprecierea acestui activ, recunoscut anterior în situația rezultatului global – se reclasifică din alte rezultate globale în profitul sau pierderea perioadei.

Determinarea valorii juste

Valoarea justă a instrumentelor financiare tranzacționate pe o piață activă la data situației poziției financiare este bazată pe prețurile cotate pe piața activă sau cotațiile de dealing (prețul de licitație pentru poziție lungă și prețul de cerere pentru poziție scurtă), fără a fi excluse costurile de tranzacție.

Pentru toate celelalte instrumente financiare pentru care nu există o piață activă, valoarea justă este determinată utilizând tehnici de evaluare. Tehnicile de evaluare includ metoda fluxurilor de trezorerie actualizate, comparația cu alte instrumente pentru care există preț de piață observabil, modele de creditare și alte tehnici de evaluare relevante.

Unele instrumente financiare sunt reflectate la valoarea justă utilizând tehnici de evaluare pentru care nu există piață curentă sau date observabile ale pieței. Valorile juste respective sunt determinate utilizând tehnici de evaluare testate utilizând prețuri din orice tranzacții actuale observabile pe piață și, utilizând estimarea de către Grup a celei mai bune metode de evaluare.

Modelele de evaluare sunt ajustate pentru a reflecta diferența dintre prețurile cererii și ofertei pentru a reflecta costul poziției închise, creditul contrapărților și decalajul de lichiditate și a limitărilor în utilizarea tehnicilor respective. De asemenea, profitul sau pierderea calculate la momentul recunoașterii inițiale a astfel de instrumente financiare („Ziua 1” profit sau pierdere) este amânat și recunoscut doar când intrările de date pe piață devin observabile sau la derecunoașterea acestor instrumente financiare. Analiza valorii juste a instrumentelor financiare și detalii adiționale despre cum ele sunt evaluate, sunt prezentate în Nota 34.

Investițiile în întreprinderi asociate

Un asociat este o entitate în care Grupul are o influență semnificativă și care nu este nici sucursală, nici asocierie în participație. În situațiile financiare consolidate, investițiile în asociați sunt înregistrate inițial la cost și ulterior prin metoda punerii în echivalență.

2.6 Credite și creanțe emise de către Grup

Creditele și creanțe sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile, care nu sunt cotate la piața activă. Acestea survin atunci când Grupul remite fonduri direct debitorului, neavând intenția de a vinde creanțele. Acestea sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus costurile tranzacției, și sunt ulterior evaluate la costul amortizat folosind metoda ratei efective a dobînzii. Costul amortizat se calculează ținând cont de orice

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

comisioane, prime și costuri care sunt parte integrantă a ratei dobânzii efective.

Grupul dezvăluie informația privind portofoliul de credite și provizionul acestuia, reieșind din următoarea segmentare a clienților:

- corporativi;
- retail, persoane juridice;
- retail, persoane fizice.

Datoriile de la bănci se clasifică în credite și creanțe și sunt evaluate la cost amortizat.

2.7 Leasing

Leasing financiar (Grupul drept Locator)

Grupul reflectă activele aferente leasing-ului financiar drept creanțe egale cu investiția netă în leasing deținută la valoarea actualizată a plăților viitoare aferente leasing-ului. La începutul creanțele aferente leasing-ului financiar sunt inițial recunoscute folosind o rată de actualizare prestabilită. Venitul financiar se constată în baza unei rate periodice constante de venit din investiția netă scadentă, și este prezentat în venituri din dobânzi. Costul direct inițial este inclus în valoarea inițială a creanțelor privind leasing-ului financiar și reduce suma venitului recunoscut pe parcursul perioadei de leasing.

Leasing operațional (Grupul drept Locatar)

Leasingul unde locatorul păstrează în mod substanțial toate riscurile și beneficiile aferente proprietății bunului este clasificat ca leasing operațional. Plățile de leasing în cazul unui leasing operațional sunt recunoscute ca cheltuiala perioadei în contul de profit sau pierdere prin metoda liniară de-a lungul termenului de leasing.

2.8 Deprecierea activelor financiare deținute la costul amortizat

Pierderile din depreciere sunt recunoscute ca profit sau pierdere a anului de gestiune atunci când apar ca rezultat al unui sau al mai multor evenimente care au avut loc după recunoașterea inițială a activului financiar și care au impact asupra valorii sau în timp a fluxurilor de numerar viitoare ale activului financiar sau ale unui grup de active financiare care pot fi estimate fiabil.

Dacă Grupul determină că nu există dovezi obiective referitoare la faptul că s-a constatat depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, indiferent dacă e semnificativă sau nu, atunci activul dat se include într-un grup de active financiare cu caracteristici similare ale riscului de credit, și se evaluează împreună pentru depreciere.

Factorii principali pe care Grupul îi ia în considerație pentru a determina dacă un activ financiar este depreciat sunt restanțele și statutul de realizare a garanțiilor aferente, dacă este cazul.

Alte criterii importante care sunt utilizate pentru a determina dacă există dovezi obiective, că a avut loc o pierdere din depreciere, sunt următoarele:

- situația financiară nefavorabilă a clientului, clasificat în categoriile D sau E conform standardelor Grupului;
- încălcarea obligațiilor contractuale;
- restructurarea / prolongarea datoriilor;
- inițierea procedurii de insolabilitate;
- situația nefavorabilă în ramura de activitate / industria clientului;
- indicii de diminuare a fluxurilor de mijloace bănești a perioadelor viitoare;
- informație negativă obținută de la biroul de credite și / sau din alte surse;
- altele (la discreția specialiștilor Grupului).

Evaluarea individuală a portofoliului de credite și creanțe

În conformitate cu politica Grupului, creditele evaluate individual sunt acele active care îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

- Creditele sunt în segmentul corporativ;
- expunerea creditului depășește nivelul de semnificație pentru un credit individual ("abordare pe bază de credit" – în cadrul selecției automate);
- expunerea pe client, respectiv suma expunerilor tuturor creditelor acordate clientului, depășește nivelul de semnificație pentru expunerea pe client („abordare bazată pe client” – în cadrul selecției automate);
- credite individuale semnificative cu indicii de depreciere conform celor expuse în condițiile a) – h) de mai sus;
- Grupul a recunoscut subiectiv o expunere sub nivelul semnificativ individual (în cadrul selecției manuale).

Aceasta înseamnă că se face o evaluare individuală a creditelor performante în cazul în care:

- Creditul face parte din segmentul corporativ (nu este aplicat nici un prag de semnificație).
- Expunerea unui credit și / sau a unui client au următoarele mărimi:
 - din segmentul retail – persoane juridice (IMM, Micro) depășește 3,000,000 MDL;
 - din segmentul retail – persoane fizice depășește 1,000,000 MDL.

Pierderile din depreciere sunt întotdeauna recunoscute printr-un cont de provizion și se măsoară drept diferență dintre valoarea contabilă a activelor și valoarea prezentă a fluxurilor de mijloace bănești viitoare estimate (care exclude pierderile viitoare din credit care nu au avut loc) actualizate la rată dobânzii efective inițiale a activului financiar.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Calcularea valorii prezente a fluxurilor de mijloace bănești viitoare ale unui activ financiar garantat reflectă fluxurile de numerar care pot rezulta din executarea ipotecii minus costurile de obținere și vânzare a gajului, indiferent dacă este posibilă executarea ipotecii.

Evaluarea colectivă a portofoliului de credite și creanțe

În scopul evaluării colective a deprecierei, activele financiare sunt grupate pe baza caracteristicilor similare a riscului de credit. Aceste caracteristici sunt relevante la estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru grupuri de astfel de active, fiind un indiciu al capacității debitorilor de a plăti toate sumele datorate în conformitate cu termenii contractuali ai activelor care sunt evaluate.

Fluxurile viitoare de numerar într-un grup de active financiare care sunt evaluate colectiv pentru depreciere, sunt estimate pe baza fluxurilor de trezorerie contractuale ale activelor și a experienței managementului privind măsura în care sumele vor deveni restante ca rezultat al pierderilor anterioare și succesele în recuperarea sumelor restante. Experiența din trecut se ajustează pe baza datelor curente observabile pentru a reflecta efectele condițiilor actuale care nu afectează perioadele anterioare, și pentru a elimina efectele condițiilor din trecut care nu există în prezent.

Coeficientul de recuperare (Loss given default) se calculează pentru expunerile garantate și negarantate la riscul de credit. Grupul utilizează o perioadă de observație de trei luni (time horizon) pentru estimarea provizionului pentru deprecierea colectivă.

Pierderile din depreciere sunt permanent reflectate printr-un cont de provizion. Dacă într-o perioadă ulterioară valoarea pierderii din depreciere se diminuează și această diminuare poate fi atribuită obiectiv unui eveniment care a avut loc după ce pierderea a fost recunoscută (cum ar fi o îmbunătățire a ratingului de credit al debitorului), atunci pierderea recunoscută anterior este stornată prin ajustarea contului de provizion în contul de profit sau pierdere.

Activele irecuperabile sunt casate din provizionul pentru pierderi din depreciere la active după ce s-au sfârșit toate procedurile pentru recuperarea activului și a fost determinată valoarea pierderii. Recuperările ulterioare ale sumelor casate sunt creditate la contul de provizion pentru pierderi din depreciere la active.

Creanțe aferente leasing-ului financiar și alte creanțe

În caz că sunt dovezi obiective ce atestă că Grupul nu va fi capabil să colecteze toate sumele scadente (plățile minime de leasing plus dobânda) în conformitate cu termenii originali ai contractului de leasing, atunci asemenea creanțe vor fi considerate depreciate.

Valoarea pierderii din depreciere reprezintă diferența dintre valoarea contabilă a creanței și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare estimate actualizate la rata dobânzii efective implicite din contractul de leasing.

Valoarea contabilă a activului este redusă la valoarea recuperabilă prin decontarea în contul de profit sau pierdere prin utilizarea unui provizion pentru depreciere pentru creanțe aferente leasingului care nu pot fi colectate. Calcularea valorii actualizate a fluxurilor bănești viitoare estimate a unui activ financiar garantat reflectă fluxurile de numerar care pot rezulta din deposedarea activului minus costurile pentru obținerea și vânzarea gajului, indiferent dacă deposedarea este sau nu probabilă.

Grupul estimează dacă există dovezi obiective de depreciere individual pentru activele financiare individual semnificative și individual sau colectiv pentru activele financiare ce nu sunt individual semnificative. În scopul evaluării colective a deprecierei, activele financiare sunt grupate pe baza caracteristicilor similare aferente riscului de credit (de exemplu, pe baza metodologiei de clasificare a Grupului, ținând cont de istoria de rambursare, statutul restanței și alți factori relevanți). Aceste caracteristici sunt relevante pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru grupurile respective de active, indicând capacitatea debitorilor de a plăti toate sumele datorate în conformitate cu termenii contractuali ai activelor evaluate.

2.9 Active luate în posesie

În anumite circumstanțe, obiectele de leasing sunt reposedate, ca urmare a imposibilității încasării creanțelor dubioase aferente leasingului. Activele luate în posesie sunt contabilizate la valoarea cea mai mică dintre cost (fiind valoarea sa justă la data reposedării) și valoare realizabilă netă.

2.10 Credite renegotiate

Pe măsura posibilităților, Grupul preferă să restructureze creditele decât să ia în posesie gajul. Acesta poate implica extinderea graficului de plată și renegotierea condițiilor de creditare. Conducerea Grupului revizuieste în mod continuu creditele renegotiate pentru a se asigura că toate cerințele sunt respectate și plățile ulterioare vor avea loc. Creditele continuă să fie obiectul unei evaluări individuale sau colective a deprecierei, după cum e descris mai sus.

2.11 Mijloace fixe

Mijloacele fixe sunt înregistrate la valoarea costului minus uzura acumulată și pierderile din deprecierea valorii cu excepția grupelor „Clădiri” și „Terenuri de pământ” - care au fost reevaluate.

Terenurile și clădirile sunt supuse reevaluării cu o anumită regularitate pentru a asigura că valoarea contabilă a activului nu diferă semnificativ de valoarea care ar fi determinată la finele perioadei de raportare prin metoda valorii juste.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Cheltuielile privind reparațiile și întreținerea sunt înregistrate drept cheltuieli operaționale la momentul realizării lor. Cheltuielile ulterioare privind mijloacele fixe sunt recunoscute ca active doar dacă acele cheltuieli îmbunătățesc calitatea activului peste standardul de performanță evaluat inițial.

Acolo unde valoarea de bilanț a unui activ este mai mare decât valoarea recuperabilă estimată, activul este depreciat parțial la valoarea recuperabilă. Câștigurile și pierderile din vânzarea mijloacelor fixe sunt determinate prin referința la valoarea de bilanț și sunt înregistrate ca venituri sau pierderi.

Uzura este calculată prin metoda liniară pe toată durata estimată de funcționare utilă a activului conform tabelului de mai jos. Terenurile și activele în proces de construcție nu se depreciază.

Tipul activului	Ani
Clădiri	33-50
Îmbunătățiri aduse activelor închiriate	4-15
Bancomate	4
Echipamente și instalații	4-8
Calculatoare	4
Vehicule	7

Surplusul din reevaluare inclus în capitalurile proprii în privința activelor reevaluate, poate fi transferat direct în rezultatul raportat atunci când activul este derecunoscut.

2.12 Active nemateriale

Activele nemateriale reprezintă costuri pentru achiziția de programe informatice, licențe și alte imobilizări necorporale, ce sunt amortizate folosind metoda casării liniare pe parcursul celei mai veridice estimări a duratei de viață, care poate fi de până la 20 ani. Cheltuiala cu amortizarea activelor nemateriale este recunoscută în situația de profit sau pierdere.

2.13 Datorii către bănci

Sumele datorate altor bănci sunt înregistrate în momentul în care numerarul sau alte active sunt avansate Grupului de către băncile contraparte. Datoriile ne-derivative sunt ținute la cost amortizat.

2.14 Împrumuturi

Împrumuturile sunt recunoscute inițial la valoarea justă, diminuată cu costurile suportate. Ulterior, împrumuturile sunt evaluate la costul amortizat, iar orice diferență între încasările nete și valoarea de răscumpărare este recunoscută în situația de profit sau pierdere pe perioada de timp până la maturitate, folosind metoda ratei dobânzii efective.

2.15 Datorii către clienți

Datoriile către clienți sunt datorii nederivate către persoane fizice, stat sau persoane juridice și sunt contabilizate la cost amortizat. Datoriile către autoritățile publice se includ în Situația poziției financiare în datoriile către clienți și cuprind conturi curente și de depozit ale Ministerului de Finanțe al Republicii Moldova, autorităților publice locale și altor instituții publice finanțate de la Bugetul de Stat.

2.16 Compensarea activelor și datoriilor financiare

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar suma netă este raportată în bilanț atunci când există un drept legal cu privire la compensarea sumelor recunoscute și există intenția de realizare sau de compensare a acestora pe o baza netă sau de realizare a activului și de decontare a obligațiunii simultan.

2.17 Contracte de vânzare și răscumpărare

Valorile mobiliare vândute cu un angajament concomitent de răscumpărare a lor la o anumită dată viitoare (contracte repo) continuă să fie recunoscute în situația poziției financiare ca valori mobiliare și sunt evaluate în conformitate cu politicile contabile respective. Obligațiunea pentru sumele primite ca rezultat al încheierii acestor contracte este inclusă în datoria către bănci și alte instituții financiare. Diferența dintre prețul de vânzare și de răscumpărare este tratată drept cheltuială cu dobândă folosind metoda dobânzii efective. Activele achiziționate printr-un angajament de revînzare la o dată viitoare specificată (contracte repo reluate) sunt înregistrate drept credite și avansuri acordate altor bănci sau clienți, după caz.

2.18 Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în situația de profit sau pierdere pentru toate instrumentele purtătoare de dobândă, inclusiv pentru creditele clasificate ca neperformante, folosind metoda ratei efective a dobânzii.

Veniturile din dobânzi includ cupoanele câștigate din valori mobiliare deținute până la scadența și valori mobiliare deținute pentru tranzacționare cu venit fix, precum și disconturile calculate, primele aferente titlurilor de trezorerie și alte instrumente similare.

Comisioanele și costurile directe referitoare la emisiunea creditelor sunt amânate și amortizate la venitul din dobânzi pe parcursul perioadei creditului utilizând metoda dobânzii efective. Veniturile din comisioane și speze bancare pentru diversele servicii bancare sunt înregistrate la momentul efectuării tranzacțiilor în Situația de profit sau pierdere.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Dividendele sunt recunoscute la momentul la care este stabilit dreptul acționarilor de a primi sumele respective.

Venitul din vânzarea activelor în rate este recunoscut atunci când riscurile și beneficiile semnificative aferente drepturilor de proprietate asupra bunului au fost trecute către cumpărător, iar suma venitului poate fi evaluată într-un mod sigur. Venitul din asigurări care a fost refacturat locatarului este înregistrat la valoarea netă și inclus în alte venituri din activitatea operațională.

Comisioanele și costurile directe referitoare la încheierea contractelor de leasing sunt amânate și amortizate la venitul din dobânzi pe parcursul perioadei de leasing utilizând metoda ratei efective a dobânzii.

Venitul obținut din penalități este recunoscut pe baza calculului lunar, indiferent de scadența sa, și este inclus în alte venituri operaționale. În cazul în care se presupune că suma penalității nu poate fi colectată, aceasta se provizionează sau se casează.

2.19 Mijloace bănești

În scopul întocmirii Situației fluxurilor de trezorerie se determină numerarul și echivalentul de numerar, care cuprind numerarul din casierie, din conturile curente și plasamentele pe termen scurt la alte bănci, titlurile de trezorerie și alte investiții foarte lichide pe termen scurt cu o scadență mai mică de 90 de zile de la data achiziției. Numerarul din casierie, conturile curente și plasamentele pe termen scurt sunt ținute la costul amortizat. Titlurile de trezorerie și alte investiții pe termen scurt sunt ținute la valoarea justă.

2.20 Acțiuni ordinare și capitalul suplimentar

Acțiunile ordinare reprezintă contribuțiile primite de la acționari, egale cu valoarea nominală a acțiunilor emise. Costuri incrementale direct atribuibile la emiterea de noi acțiuni sunt prezentate în capitalul propriu ca o deducere din profitul după impozitare. Orice exces din valoarea justă a contribuțiilor primite care depășește valoarea nominală a acțiunilor emise este înregistrată ca capital suplimentar.

2.21 Acțiuni de tezaur

Instrumentele de capital proprii ale Grupului care sunt căpătate de către Grup (acțiuni de tezaur) sunt deduse din capital și reflectate la costul mediu ponderat. Recompensa achitată sau primită la procurare, vânzare, emisie, sau anulare a instrumentelor de capital ale Grupului sunt reflectate direct în capital. Nu se recunosc veniturile sau cheltuielile în situația de profit sau pierdere, provenite din procurare, vânzare, emisie sau anulare a instrumentelor de capital.

2.22 Deprecierea valorii activelor nefinanciare

Grupul estimează la fiecare dată de raportare dacă există indici ai deprecierei activelor. În cazul în care sunt identificați astfel de indici, sau când testarea anuală a deprecierei pentru careva active este necesară, Grupul estimează valoarea recuperabilă a activului. Valoarea

recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar (UGN) reprezintă cea mai mare valoare dintre valoarea sa justă minus costurile de vânzare și valoarea sa de utilizare. În cazul în care valoarea contabilă a activului sau a UGN depășește valoarea sa recuperabilă, activul este considerat depreciat și valoarea sa este diminuată la nivelul valorii de recuperare.

Pentru a determina valoarea de utilizare, fluxurile de trezorerie viitoare sunt actualizate la valoarea lor prezentă, utilizând rata de actualizare înainte de impozitare, ce reflectă estimările curente ale pieței aferente valorii-timp a banilor și riscurile specifice aferente activului. Pentru determinarea valorii reale minus costurile de realizare este utilizată o tehnică de evaluare potrivită. Aceste calcule sunt coroborate cu multiplele evaluări multiple sau alți indicatori ai valorii juste.

2.23 Garanții financiare

În cursul activității economice ordinare Grupul emite garanții financiare ce includ acreditive, garanții și angajamente de acceptare.

Garanțiile financiare sunt recunoscute inițial în situațiile financiare la valoarea justă, în "Alte datorii", fiind valoarea câștigului primit. Ulterior recunoașterii inițiale, datoria Grupului aferentă fiecărei garanții este determinată la valoarea cea mai mare între suma inițial recunoscută, diminuată, unde este cazul, cu amortizarea cumulată, recunoscută în situația de profit sau pierdere și estimarea cheltuielilor necesare pentru a acoperi orice obligație financiară apărută în rezultatul garanției.

Orice creștere a datoriei aferente garanțiilor financiare este înregistrată în situația pe profit sau pierdere în "Deprecierea valorii creditelor". Câștigul primit este recunoscut la situația de profit sau pierdere în "Venit din comisioane" în baza metodei liniare pe tot parcursul termenului unei garanții.

2.24 Datorii și active contingente

Datoriile contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare consolidate, dar ele sunt prezentate în note, cu excepția cazurilor în care posibilitatea unei ieșiri de beneficii economice este înlăturată. Activele contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare consolidate, dar sunt prezentate când o intrare de beneficii este probabilă.

2.25 Provizioane

Grupul recunoaște provizioane atunci când are obligația prezentă legală sau implicită de a transfera beneficii economice ca rezultat al unor evenimente trecute și atunci când o estimare sigură a obligației poate fi efectuată.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

2.26 Costuri de pensionare și beneficiile angajaților

Grupul efectuează contribuții către fondurile înființate în Republica Moldova pentru pensii, asistență medicală și beneficii aferente șomajului, calculate în baza salariilor tuturor angajaților Grupului. Grupul nu participă la nici un alt plan cu beneficii și nu are nici o obligație de a oferi alte beneficii foștilor sau actualilor angajați.

2.27 Părți afiliate

O parte afiliată este o persoană sau o entitate care este afiliată entității care își întocmește situațiile financiare.

(a) O persoană sau un membru apropiat al familiei persoanei respective este afiliat(ă) unei entități raportoare dacă acea persoană:

- (i) deține controlul sau controlul comun asupra entității raportoare;
- (ii) are o influență semnificativă asupra entității raportoare; sau
- (iii) este un membru al personalului-cheie din conducerea entității raportoare sau a societății-mamă a entității raportoare.

(b) O entitate este afiliată unei entități raportoare dacă întrunește oricare dintre următoarele condiții:

- (i) Entitatea și entitatea raportoare sunt membre ale aceluiași grup (ceea ce înseamnă că fiecare societate-mamă, filială și filială din același grup este legată de celelalte).
- (ii) O entitate este entitate asociată sau asociere în participație a celeilalte entități (sau entitate asociată sau asociere în participație a unui membru al grupului din care face parte cealaltă entitate).
- (iii) Ambele entități sunt asocieri în participație ale aceluiași terț.
- (iv) O entitate este asociere în participație a unei terțe entități, iar cealaltă este o entitate asociată a terței entități.
- (v) Entitatea este un plan de beneficii postangajare în beneficiul angajaților entității raportoare sau ai unei entități afiliate entității raportoare. În cazul în care chiar entitatea raportoare reprezintă ea însăși un astfel de plan, angajatorii sponsori sunt, de asemenea, afiliați entității raportoare.
- (vi) Entitatea este controlată sau controlată în comun de o persoană identificată la litera (a).
- (vii) O persoană identificată la litera (a) subpunctul (i) influențează semnificativ entitatea sau este un membru al personalului-cheie din conducerea entității (sau a societății-mamă a entității).

O tranzacție cu părțile afiliate reprezintă un transfer de resurse, servicii sau obligații între o entitate raportoare și o parte afiliată, indiferent dacă se percepe sau nu un preț.

2.28 Impozitare

Un provizion este constituit pentru toate obligațiile probabile de impozitare în conformitate cu legislația națională în vigoare.

Diferențele între raportarea financiară conform IFRS și reglementările fiscale locale generează diferențe între valoarea de bilanț a anumitor active și datorii și baza lor fiscală. Impozitul pe venitul amânat este calculat folosind metoda obligațiilor bilanțiere, pentru toate diferențele temporare care apar între baza fiscală a activelor și datoriilor și valoarea lor de bilanț folosită pentru raportarea financiară.

Activele și datoriile privind impozitul amânat sunt calculate utilizând ratele de impozitare care se estimează ca vor fi aplicate în anii în care activele vor fi realizate sau datoriile vor fi decontate, pe baza ratelor de impozitare au intrat în vigoare sau care au fost reglementate substanțial la data bilanțului.

Activele amânate privind impozitul pe venit sunt recunoscute pentru toate diferențele temporare deductibile, activele și datoriile neutilizate privind impozitul pe venit în măsura în care există probabilitatea unui profit impozabil disponibil, din care să se utilizeze toate diferențele temporare deductibile și activele și datoriile neutilizate privind impozitul pe venit.

Impozitul pe venit cuprinde impozitul curent și impozitul amânat și este prezentat în profit sau pierdere pentru anul curent, cu excepția cazului în care acesta este recunoscut în alte elemente ale rezultatului global sau direct în capitalul propriu, deoarece se referă la tranzacții care sunt, de asemenea, recunoscute, în același perioadă sau în perioade diferite, în alte elemente ale rezultatului global sau direct în capitalul propriu.

Activele și pasivele privind impozitul amânat sunt compensate doar în cadrul companiilor individuale ale Grupului.

2.29 Recunoașterea și anularea recunoașterii instrumentelor financiare

Activele și pasivele privind impozitul amânat sunt compensate doar în cadrul companiilor individuale ale Grupului.

Grupul recunoaște un activ financiar sau o obligație financiară în bilanțul contabil doar în cazul în care Grupul devine parte a unui acord contractual cu privire la instrumentul respectiv.

Toate tranzacțiile ordinare de vânzare și cumpărare a activelor financiare sunt recunoscute la data decontării, adică la dată când activul este livrat Grupului sau de către Bancă.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Tranzacțiile ordinare de vânzare și cumpărare sunt procurări sau vânzări de active financiare care solicită livrarea activului pe parcursul perioadei stabilite de regulile sau convențiile pieții.

Un activ financiar este derecunoscut în cazul când:

- Dreptul de primire a fluxului de numerar aferent activului a expirat;
- Grupul menține dreptul de primire a fluxului de numerar aferent activului, dar și-a asumat obligația de a le achita pe deplin, fără tergiversări semnificative, unei părți terțe în cadrul unui acord de intermediere; sau
- Grupul și-a transferat drepturile de a primi fluxul de numerar aferent activului și fie (a) a transferat substanțial toate riscurile și beneficiile activului, sau (b) nu a transferat și nu a menținut substanțial toate riscurile și beneficiile aferente activului, dar și-a transferat controlul asupra activului.

În cazul în care Grupul nici nu transferă, nici nu păstrează marea majoritate a riscurilor și beneficiilor activului financiar activul este recunoscut proporțional cu continuarea implicării sale.

Continuarea implicării entității în forma garantării activului transferat, măsura în care entitatea continuă să se implice este valoarea mai mică între valoarea activului și valoarea maximă a contravalorii primite pe care entitatea ar putea fi nevoită să o achite. Recunoașterea unei obligațiuni financiare este anulată în cazul în care obligația aferentă acesteia este reziliată, anulată sau expirată.

2.30 Raportarea pe segmente

Raportarea pe segmente se face în conformitate cu raportarea internă prezentată de Comitetul de Conducere al Grupului și de către șefii departamentelor ce sunt responsabili de luarea deciziilor operaționale. Un segment este prezentat separat, în cazul în care veniturile, rezultatul financiar sau activele acestuia reprezintă nu mai puțin de zece la sută din rezultatul financiar total, sau din suma totală a activelor tuturor segmentelor.

Raportarea pe segmente este prezentată în Nota 37.

3. ESTIMĂRI CONTABILE SEMNIFICATIVE

Pregătirea situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară necesită ca conducerea să efectueze estimări și presupuneri, care afectează sumele și soldurile raportate în situațiile financiare și notele explicative. Estimările și judecățile sunt evaluate continuu și se bazează pe experiența managementului și pe alți factori, inclusiv așteptările evenimentelor viitoare care sunt considerate a fi rezonabile.

Managementul, de asemenea, face anumite raționamente, aparte de cele care implică estimări, în procesul de aplicare a politicilor de contabilitate. Estimările care au cel mai mare impact asupra valorilor cuprinse în situațiile financiare și estimările care pot cauza ajustări

semnificative a valorii contabile a activelor și pasivelor în decursul următorului an financiar includ:

Pierderi din deprecierea creditelor și creanțelor

Grupul revizuieste periodic portofoliile sale de credite pentru a evalua deprecierea. Pentru a determina dacă o pierdere din depreciere ar trebui să fie înregistrată în contul de profit sau pierdere, Grupul face raționamente pentru a stabili dacă există date observabile care ar demonstra că este o diminuare măsurabilă în fluxurile viitoare de numerar ce rezultă dintr-un portofoliu de credite, pînă ca diminuarea respectivă să fie atribuită unui credit anumit din portofoliul dat.

Această dovadă poate include date observabile care indică faptul că a existat o schimbare adversă în statutul plăților de la debitorii Grupului, sau condițiile economice naționale sau locale care influențează asupra micșorării activelor Grupului.

Managementul utilizează estimările bazate pe experiența pierderilor istorice pentru active cu aceleași caracteristici de risc de credit și dovezi obiective ale deprecierei similare celor în portofoliul său atunci cînd își programează fluxurile viitoare de numerar.

Metodologia și ipotezele utilizate pentru estimarea atît a valorii, cît și a timpului fluxurilor de numerar viitoare, sunt revizuite periodic pentru a reduce orice diferențe dintre pierderile estimate și cele reale.

Managementul a estimat impactul asupra provizionului pentru pierderi la credite de la 1% creștere sau descreștere al nivelului coeficientului de recuperare (Loss Given Default) folosit la estimarea provizionului colectiv. Această modificare poate genera majorarea sau diminuarea cu MDL'000 246 (31 decembrie 2012: MDL'000 286) a provizionului pentru pierderi la credite. Pierderile din deprecierea creditelor individual semnificative, se bazează pe estimările actualizate a fluxurilor de numerar viitoare ale creditelor individuale, luând în considerare rambursarea și realizarea oricăror active deținute ca garanție pentru aceste credite. O creștere sau scădere de 1% a pierderilor reale în comparație cu fluxurile de numerar viitoare estimate din creditele individual semnificative, care ar putea apărea din diferențe în cantități și calendarul fluxurilor de numerar, ar duce la o creștere sau scădere a pierderilor din deprecierea creditelor de MDL'000 2,287 (31 decembrie 2012: MDL'000 1,652).

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare

Grupul determină că activele financiare disponibile pentru vânzare sunt depreciate, atunci când are loc o diminuare semnificativă sau continuă a valorii juste sub costul investiției. Constatarea trăsăturii de semnificativ sau continuu necesită anumite raționamente. În acest sens, grupul evaluează, printre altele, volatilitatea normală a prețului acțiunilor.

În plus, provizionarea pentru depreciere este potrivită în cazul înrăutățirii situației financiare a companiei în care este deținută investiția, înrăutățirea performanțelor sectorului sau industriei, modificărilor tehnologice sau în fluxul de numerar operațional și financiar.

Pierderile din depreciere ale creanțelor aferente leasingului și altor creanțe

Grupul evaluează creanțele aferente leasingului și alte creanțe care sunt afectate la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă un provizion pentru depreciere ar trebui să fie înregistrat în situația consolidată a rezultatului global. În special, decizia managementului este necesară în estimarea sumei și programarea viitoarelor fluxuri de numerar atunci când se determină nivelul provizionului necesar.

Aceste estimări se bazează pe ipoteze despre un număr de factori și rezultatele reale pot fi diferite, ducând la schimbări viitoare ale provizionului.

Metodologia și ipotezele utilizate pentru estimarea atât a cantității cât și a timpului în ceea ce privește viitoarele fluxuri de numerar sunt revizuite în mod constant pentru a reduce diferențele dintre estimările pierderilor și experiența pierderilor reale.

În cazul în care fluxurile de numerar estimate ar crește cu 1% pierderea din depreciere ar fi estimată la o valoare mai mică cu MDL'000 383, în cazul în care fluxurile s-ar diminua cu 1%, pierderea din depreciere ar fi estimată la o valoare mai mare cu MDL'000 466 (2012: MDL'000 383 și MDL'000 710 respectiv).

Provizion pentru deprecierea valorii investițiilor în capital

Atunci când valoarea justă a activelor financiare nu poate fi determinată din informația de pe piață, aceasta este determinată utilizând tehnici de active, inclusiv modelele de actualizare a fluxurilor de numerar.

Datele pentru aceste modele sunt luate din observările făcute pe piață, acolo unde este posibil, dar în cazul în care acest lucru nu este posibil, este necesar un grad de judecată pentru a stabili valorile juste.

Estimările includ luarea în considerație a unor factori precum riscul de lichiditate, riscul de credit și volatilitatea. Modificările în estimări în ceea ce ține de acești factori poate afecta valoarea raportată a activelor financiare. În cazul în care valoarea justă a activelor financiare nu poate fi cert determinată, atunci investițiile de capital disponibile pentru vânzare sunt deținute la cost.

Ținând cont de faptul că nu există o piață activă pentru investițiile de capital necotate și datele furnizate de piață nu pot fi utilizate în prognozarea și estimarea fluxurilor de numerar viitoare, determinarea valorii juste nu se poate face fiabil, astfel, deprecierea se determină prin compararea cotei Grupului în activele nete ale investiției din rapoartele financiare auditate și valoarea contabilă a acestor investiții.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Active financiare păstrate pînă la scadență

Managementul aplică raționamente pentru a evalua dacă activele financiare pot fi clasificate ca fiind deținute pînă la scadență, în special (a) intenția și abilitatea sa de a deține activele pînă la maturitate și (b) dacă activele sunt cotate pe o piață activă. În vederea definirii acestor raționamente, Grupul evaluează intenția sa și capacitatea de a păstra investiții pînă la maturitate.

În cazul în care, Grupul nu poate păstra aceste investiții pînă la maturitate în alte condiții decît în cazul vînzării aproape de scadență a unei părți nesemnificative din acestea, va fi necesară reclasificarea întregii clase a investițiilor în categoria celor disponibile pentru vînzare.

4. MIJLOACE BĂNEȘTI

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Numerar	371,418	275,431
Cecuri de călătorie	-	477
Altele	112	59
	371,530	275,967

5. CONTURI LA BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Cont curent	865,234	732,213
Rezerve obligatorii	509,855	440,787
	1,375,089	1,173,000

Cont curent și rezervele obligatorii

Grupul constituie rezervele obligatorii din baza de calcul la norma stabilită de către Consiliul de Administrație al BNM. De la mijloacele atrase în MDL și în valute neconvertibile rezervele se formează în MDL; de la mijloacele atrase în USD rezervele se crează în USD; de la mijloacele atrase în EUR și în alte valute liber convertibile rezervele se constituie în EUR.

Soldul rezervat în conturile rezervelor obligatorii în USD și EURO a constituit USD'000 9,241 și EUR'000 21,658 respectiv (2012: USD'000 9,593 și EUR'000 20,321). Pentru fondurile atrase cu scadența de pînă la 2 ani norma de rezervare este de 14% (2012: 14%), iar pentru fondurile atrase cu o scadență mai mare de 2 ani se aplică o normă de rezervare de „0%” (2012: 0%).

Dobânda oferită de către BNM pentru conturile rezervelor obligatorii pe parcursul anului 2013 a variat între 0.36% și 1.02% pe an (2012: 0.22%-1.04% pe an) la rezervele în valută străină și 0.12% – 0.27% la rezervele în MDL (2012: 0.68%-3.66% pe an).

6. CONTURI CURENTE ȘI DEPOZITE LA BĂNCI

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Conturi curente	667,483	601,341
Depozite	67,695	15,397
Overnight	70,015	-
	805,193	616,738

Toate conturile curente și depozitele în valută străină sunt deschise la bănci din străinătate, precum Commertzbank (Germania), Deutsche Bank AG (Germania), Deutsche Bank Trust Company (SUA), Bank of New York (SUA), Sberbank (Moscova), RZB Group.

Depozitele la bănci includ de asemenea și depozitele restricționate la 31 decembrie 2013 în sumă de MDL'000 67,695 (2012: MDL'000 15,397).

Depozitele restricționate reprezintă preponderent plasamentele în baza acordurilor de membru încheiate cu Visa, MasterCard, Commertzbank în sumă de USD'000 1, 108 (MDL'000 14,464) (2012: USD'000 1,007 sau MDL'000 12,148) și EUR'000 2,960 (MDL'000 53,186) (2012: EUR'000 200 sau MDL'000 3,199). Aceste depozite sunt plasate în Commertzbank, HSBC și Barclays Bank.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Analiza calității depozitelor deschise în alte bănci este prezentată mai jos:

Rating	Agenția de rating	2013 MDL'000	2012 MDL'000
AA	Fitch		8,397
AA-	Fitch	191,310	169,437
A2	Moody's	298,477	61,819
A	Fitch	183,484	58,606
A3	Moody's	-	310,461
Baa1	Moody's	54,342	942
BBB	Fitch	6,438	5,243
SubBaa2	Moody's	203	1,508
Fară rating	-	70,939	325
		805,193	616,738

La 31 decembrie 2013 Grupul a plasat un depozit overnight în moneda națională la Banca de Economii a Moldovei, o bancă locală care nu dispune de un rating extern.

7. ACTIVE FINANCIARE DEȚINUTE PENTRU TRANZACȚIONARE

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Valori mobiliare de stat pentru tranzacționare	214,820	226,224
	214,820	226,224

La 31 decembrie 2013, valorile mobiliare deținute pentru tranzacționare constau din titluri de stat emise de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu scadența de până la 364 zile cu o rată a dobânzii variind între 4.57% și 7.14% pe an (2012: între 4.5% și 11.8% pe an). Potrivit agenției de rating Moody, Republica Moldova este clasificată în categoria de rating B3.

La 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012 nu sunt valori mobiliare de stat plasate în gaj.

8. CREDITE ACORDATE CLIENȚILOR

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Clienți corporativi	5,664,957	4,656,178
Clienți retail persoane juridice	1,621,199	1,437,917
Persoane fizice	1,716,151	1,417,338
Credite, brut	9,002,307	7,511,433
Minus: provizion pentru pierderi la credite	(245,238)	(200,333)
Total Credite, net	8,757,069	7,311,100

La 31 decembrie 2013, portofoliul brut de credite include credite restante în sumă de MDL'000 316,122 (2012: MDL'000 142,447). În decursul anului 2013 au fost casate credite în sumă de MDL'000 3,673 bazată pe estimările managementului ce țin de probabilitatea recuperării acestor credite (2012: MDL'000 1,710).

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Concentrația riscului pe sectoarele economice pentru portofoliul de credite clienților:

	2013 MDL'000	%	2012 MDL'000	%
Producție și comerț	2,657,020	30%	2,132,964	28%
Industrie alimentara	1,227,063	14%	1,232,241	16%
Consum	1,212,617	13%	1,030,560	14%
Industrie nealimentara	926,840	10%	693,978	9%
Transport și construcții de drumuri	728,086	8%	445,591	6%
Agricultură	685,811	8%	555,394	7%
Imobil	431,751	5%	323,383	4%
Sector energetic	248,437	3%	272,275	4%
Construcția	121,911	1%	117,723	2%
Guvern	7,164	0%	3,347	0%
Altele	755,607	8%	703,977	10%
Total credite, brut	9,002,307	100%	7,511,433	100%

Creditele acordate Guvernului exclud întreprinderile de stat generatoare de profit.

Rata medie a dobânzii anuale pentru împrumuturi oferite în MDL este 12.70% (2012: 14.10%), în USD 8.01 % (2012: 8.54%) și în EUR 7.40 % (2012: 8.12%).

Analiza calității creditelor restante la data de 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012 este prezentată mai jos:

31 Decembrie 2013	Nici restante, nici depreciate MDL'000	Credite restante, dar nedepreciate MDL'000	Determinate individual, cu semne de depreciere MDL'000	Total MDL'000
Clienți corporativi	3,292,887	5,444	2,366,626	5,664,957
Retail, persoane juridice	1,086,649	70,621	463,929	1,621,199
Persoane fizice	1,567,900	106,644	41,607	1,716,151
Total credite, brut	5,947,436	182,709	2,872,162	9,002,307

31 Decembrie 2012	Nici restante, nici depreciate MDL'000	Credite restante, dar nedepreciate MDL'000	Determinate individual, cu semne de depreciere MDL'000	Total MDL'000
Clienți corporativi	2,107,457	34,251	2,514,470	4,656,178
Retail, persoane juridice	989,489	86,920	361,508	1,437,917
Persoane fizice	1,280,761	106,454	30,123	1,417,338
Total credite, brut	4,377,707	227,625	2,906,101	7,511,433

Creditele "nici restante nici depreciate" sunt considerate creditele scadente, la care se respectă integral graficele contractuale a rambursării creditelor și încasării dobânzilor și alte condiții contractuale și care nu au nici un semn de depreciere. Respectiv la aceste credite nu se calculează provizion pentru pierderi din depreciere.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Analiza calității creditelor nici restante, nici depreciate este prezentată mai jos:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Corporativi, inclusiv:		
Clienți cu istoria creditară mai mare de 5 ani	1,348,561	1,179,203
Clienți cu istoria creditară de la 2 pînă la 5 ani	964,276	508,798
Clienți noi	980,050	419,456
	3,292,887	2,107,457
Retail persoane juridice, inclusiv:		
Clienți mijlocii	222,488	144,470
Clienți mici	473,159	464,771
Clienți micro	380,001	372,586
Altele	11,001	7,662
	1,086,649	989,489
Persoane fizice, inclusiv:		
Credite cu asigurarea prin gaj imobil	990,927	837,454
Credite cu asigurarea cu alt gaj (cu excepția imobilului)	19,950	15,275
Credite fără asigurarea gajului	557,023	428,032
	1,567,900	1,280,761
Total	5,947,436	4,377,707

Analiza creditelor restante, dar nedepreciate după scadență este prezentată mai jos:

31 Decembrie 2013	1-30 zile MDL'000	31-60 zile MDL'000	61-90 zile MDL'000	Mai mult de 90 zile restante MDL'000	Total restante MDL'000
Clienți corporativi	5,444	-	-	-	5,444
Retail persoane juridice	38,116	9,993	10,783	11,729	70,621
Persoane fizice	63,216	24,274	8,906	10,248	106,644
Total	106,776	34,267	19,689	21,977	182,709
31 Decembrie 2012	1-30 zile MDL'000	31-60 zile MDL'000	61-90 zile MDL'000	Mai mult de 90 zile restante MDL'000	Total restante MDL'000
Clienți corporativi	32,526	718	-	1,007	34,251
Retail persoane juridice	34,958	18,628	9,188	24,146	86,920
Persoane fizice	64,631	18,308	6,188	17,327	106,454
Total	136,115	37,654	15,376	42,480	227,625

Creditele expirate, dar nedepreciate includ în primul rînd creditele garantate la care valoarea justă a gajului acoperă valoarea principalului și a dobînzii expirate.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Analiza creditelor determinate individual pentru depreciere cu semne de depreciere este prezentată mai jos:

31 Decembrie 2013	Credite scadente MDL'000	1-30 zile MDL'000	31-60 zile MDL'000	61-90 zile MDL'000	Mai mult de 90 zile restante MDL'000	Total restante MDL'000
Clienți corporativi	1,896,065	179,608	70,177	-	220,776	2,366,626
Retail persoane juridice	335,065	29,885	3,898	6,050	89,031	463,929
Persoane fizice	22,608	1,436	2,115	1,434	14,014	41,607
Total	2,253,738	210,929	76,190	7,484	323,821	2,872,162

31 Decembrie 2012	Credite scadente MDL'000	1-30 zile MDL'000	31-60 zile MDL'000	61-90 zile MDL'000	Mai mult de 90 zile restante MDL'000	Total restante MDL'000
Clienți corporativi	2,061,783	398,856	1,395	-	52,436	2,514,470
Retail persoane juridice	268,683	33,306	7,147	3,409	48,963	361,508
Persoane fizice	19,560	4,509	1,100	1,250	3,704	30,123
Total	2,350,026	436,671	9,642	4,659	105,103	2,906,101

Mișcarea în provizionul pentru deprecierea creditelor în 2013 și 2012 este prezentată mai jos:

	2013				2012			
	Corporativi	Retail persoane juridice	Retail persoane fizice	Total	Corporativi	Retail persoane juridice	Retail persoane fizice	Total
	MDL'000				MDL'000			
Sold la 1 Ianuarie	135,910	51,269	13,154	200,333	80,558	32,552	14,683	127,793
Provizion pentru depreciere	29,345	17,112	2,121	48,578	55,352	20,233	(1,335)	74,250
Sumele anulate ca fiind nerecuperabile	-	(2,390)	(1,283)	(3,673)	-	(1,516)	(194)	(1,710)
Sold la 31 Decembrie	165,255	65,991	13,992	245,238	135,910	51,269	13,154	200,333

Mișcarea provizionului individual și colectiv pentru credite pe parcursul anilor 2013 și 2012 este prezentat mai jos:

	2013			2012		
	Provizionul individual	Provizionul colectiv	Total	Provizionul individual	Provizionul colectiv	Total
	MDL'000			MDL'000		
Sold la 1 Ianuarie	165,229	35,104	200,333	96,747	31,046	127,793
Provizion pentru depreciere	64,522	(15,944)	48,578	69,992	4,258	74,250
Sumele anulate ca fiind nerecuperabile	(1,464)	(2,209)	(3,673)	(1,510)	(200)	(1,710)
Sold la 31 Decembrie	228,287	16,951	245,238	165,229	35,104	200,333

Provizionul pentru depreciere diferă de valoarea prezentată în situația profit sau pierdere pentru anii 2013 și 2012, ca urmare a recuperării sumelor anterior anulate ca irecuperabile în valoare de MDL'000 46,066 (2012: MDL'000 59,376), și deprecierei altor active prezentată în Nota 15. Valoarea de recuperare a fost creditată direct la reluarea deprecierei în contul de profit sau pierdere pentru anul curent.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Rata de provizionare pentru portofoliul individual și colectiv al Grupului se prezintă în felul următor:

	2013 %	2012 %
Provizion total ca pondere din total portofoliu	2.72	2.67
Provizion individual	4.75	3.59
Provizion colectiv	0.40	1.21

Tabelul de mai jos prezintă valoarea creditelor renegociate ale Grupului pe parcursul anului:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Provizion total ca pondere din total portofoliu	416,402	494,733
Provizion individual	48,312	42,388
Provizion colectiv	464,714	537,121

Toate creditele corporative și creditele acordate IMM și persoanelor fizice, cu o valoare certă a expunerii (precizată în nota 2.8) și creditele cu factori declanșatori ai deprecierei sunt supuse unei evaluări individuale.

Dacă creditele evaluate individual sunt determinate a fi depreciate ca rezultat al unor dovezi obiective de depreciere, atunci li se atribuie un provizion pentru depreciere. Printre credite, evaluarea deprecierei cărora se efectuează în baza metodei colective, sunt și creditele clienților corporativi din portofoliul individual, care nu au semne de depreciere individuale și pentru care nu s-au calculat provizioane în baza abordării individuale.

Creditele din portofoliul individual performante care nu au semne de depreciere sunt prezentate la categoria „nici restante, nici depreciate”, celelalte credite sunt prezentate la categoria „determinate individual pentru depreciere, cu semne de depreciere”.

9. CREANȚE AFERENTE LEASING-ULUI

Grupul este implicat ca locator în contracte de leasing în EUR, USD și MDL care au ca obiect mașini, echipamente comerciale, industriale, agricole și de birou, precum și imobil.

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Investiții brute în leasing financiar		
Nu mai târziu de 1 an	192,656	181,571
Mai târziu de 1 an, dar nu mai mult de 5 ani	200,519	170,218
Peste 5 ani	20,354	10,705
	413,529	362,494
Venit viitor nerealizat din activitatea financiară aferenta leasing-ului financiar	(59,733)	(57,951)
Provizion pentru pierderi din deprecierea creanțelor necolectate aferente leasing-ului	(7,813)	(11,099)
Investiții nete în leasing financiar	345,983	293,444

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Investițiile nete ale Grupului în leasing financiar sunt precum urmează:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Nu mai târziu de 1 an	157,194	143,315
Mai târziu de 1 an, dar nu mai mult de 5 ani	169,802	141,274
Peste 5 ani	18,987	8,855
Investiții nete în leasing financiar	345,983	293,444

Tabelul de mai jos prezintă calitatea portofoliului de leasing:

31 Decembrie 2013	Nici restante, nici depreciate MDL'000	Credite destante, dar nedepreciate MDL'000	Determinate individual, cu semne de depreciere MDL'000	Total MDL'000
Clienți corporativi	79,218	110,926	54,167	244,311
Persoane fizice	15,548	39,181	54,756	109,485
Valoare brută	94,766	150,107	108,923	353,796

31 Decembrie 2012	Nici restante, nici depreciate MDL'000	Credite destante, dar nedepreciate MDL'000	Determinate individual, cu semne de depreciere MDL'000	Total MDL'000
Clienți corporativi	58,343	103,483	53,815	215,641
Persoane fizice	12,401	30,848	45,653	88,902
Valoare brută	70,744	134,331	99,468	304,543

Creanțe de leasing nici restante, nici depreciate

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Corporativi, inclusiv:		
Clienți cu istoria creditară mai mare de 5 ani	3,797	973
Clienți cu istoria creditară de la 2 până la 5 ani	31,653	44,892
Clienți noi	43,768	12,478
	79,218	58,343
Persoane fizice, inclusiv:		
Credite cu asigurarea prin gaj imobil	123	735
Credite cu asigurarea cu alt gaj (cu excepția imobilului)	15,425	11,666
	15,548	12,401
Total	94,766	70,744

Rata medie anuală a dobânzii pentru contractele de leasing financiar în MDL în 2013 18.30% (2012: 19.19%), în USD 14.84% (2012: 15.04%) și în EUR 12.20% (2012: 12.57%).

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Creanțe de leasing restante, dar nedepreciate

	1-30 zile MDL'000	31-60 zile MDL'000	Total MDL'000
La 31 decembrie 2013			
Clienți corporativi	104,465	6,461	110,926
Persoane fizice	30,219	8,962	39,181
Total	134,684	15,423	150,107
La 31 decembrie 2012			
Clienți corporativi	55,041	48,442	103,483
Persoane fizice	16,697	14,151	30,848
Total	71,738	62,593	134,331

Creanțele restante, dar nedepreciate aferente leasing-ului includ în primul rând creanțele garantate aferente leasing-ului pentru care valoarea justă a garanției acoperă dobânda și suma împrumutului.

Analiza creanțelor aferente leasingu-lui determinate individual cu semne de depreciere este prezentată mai jos:

	60-90 zile MDL'000	90-120 zile MDL'000	Over 120 zile MDL'000	Total MDL'000
La 31 decembrie 2013				
Clienți corporativi	7,427	1,496	45,244	54,167
Persoane fizice	14,319	2,744	37,694	54,757
	21,746	4,240	82,938	108,924
La 31 decembrie 2012				
Clienți corporativi	6,011	14,177	33,627	53,815
Persoane fizice	907	7,509	37,239	45,653
	6,918	21,685	70,865	99,468

Valoarea justă a garanțiilor aferente leasingu-lui determinate individual cu semne de depreciere este prezentată mai jos:

	Persoane fizice MDL'000	Persoane juridice MDL'000	Total MDL'000
La 31 decembrie 2013			
Valoare justă a garanțiilor	51,082	53,987	105,069
La 31 decembrie 2012			
Valoare justă a garanțiilor	44,936	53,629	98,565

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Mișcarea în provizionul pentru pierderile din deprecierea creanțelor necolectate aferente leasing-ului este prezentată mai jos:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Sold la 1 Ianuarie	11,099	9,573
Casări	(84)	(7,700)
(Venitul)/ cheltuiala aferentă provizionului pentru pierderi din depreciere (Nota 30)	(3,202)	9,226
Sold la 31 Decembrie	7,813	11,099

Activitățile de restructurare includ modalități de plată extinse, modificări și amânări a plăților. În urma restructurării, conturile anterior restante sunt resetat la statul normal și gestionate împreună cu alte conturi similare.

Politicile și practicile de restructurare sunt bazate pe indicatori sau criterii care, în judecata managerială, indică faptul că plata, cel mai probabil, va continua. Aceste politici sunt reexamineate în mod continuu.

În 2013, Grupul a renegociat 15 contracte de leasing (2012: 4). Valoarea soldurilor restante care au fost renegociate este de MDL'000 5,169 (2012: MDL'000 2,611).

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Nedepreciate după restructurare – care altfel ar fi fost depreciate	22,639	3,204
	22,639	3,204

Categorii restante de contracte de leasing renegociate

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Curente	1,406	3,204
Restante pînă la 30 zile	21,233	-
	22,639	3,204

La 31 decembrie 2013 Grupul a grevat dreptul său de colectare a creanțelor aferente leasingului în sumă de MDL 291,259 (2012: MDL 244,889) (a se vedea nota 16).

10. INVESTIȚII FINANCIARE

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Active financiare disponibile pentru vânzare	144,397	141,006
Active financiare păstrate până la scadență	1,124,375	1,101,377
	1,268,772	1,242,383

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Active financiare disponibile pentru vânzare

	Domeniul de activitate	Proprietate % 2013	Proprietate % 2012	2013 MDL'000	2012 MDL'000
IM Glass Container Company SA	Producerea sticlei	17.43%	17.43%	44,669	44,123
IM Suedzucker Moldova SA	Fabricarea zahărului	12.37%	12.37%	46,160	45,849
IM Glass Container Prim SA	Producerea sticlei	16.89%	16.89%	51,589	49,009
IM Piele SA	Fabricarea pieilor	12.80%	12.80%	-	-
IM „Biroul de Credit SRL	Birou al istoriilor de credit	6.70%	6.70%	1,019	1,019
Garant Invest SRL	Intermediari financiari	9.92%	9.92%	440	440
SA Combinatul de panificație „Franzeļuța	Panificație	1.13%	1.13%	425	471
Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei SA	Servicii de depozitare și clearing	4.63%	4.63%	31	31
Bursa de Valori din Moldova SA	Servicii bursiere	2.56%	2.56%	7	7
SA Astraea	Librărie	4.26%	4.26%	57	57
				144,397	141,006

Active financiare disponibile pentru vânzare ale Grupului reprezintă investiții de capital achiziționate cu scopul de a fi revândute conform cerințelor de reglementare.

Toate activele financiare disponibile pentru vânzare, cu excepția I.M. Suedzucker Moldova SA, Combinatul de panificație Franzeluța SA, IM Glass Container Company SA și IM Glass Container Prim S.A. sunt recunoscute la valoarea costului la 31 decembrie 2013 deoarece valoarea justă nu poate fi determinată într-un mod sigur.

Conducerea are intenția de a dispune de investiții a Grupului în IM „Piele” SA. Este imposibil de a determina valoarea justă a investiției Băncii în capitalul I.M. „Piele” SA pe baza fluxului financiar sau a altor date financiare în condițiile în care aceasta și-a sistat activitatea de bază. Managementul Grupului a decis de a menține provizionul de depreciere, format la 31 decembrie 2012, în valoarea echivalentă valorii de bilanț a investiției la MDL'000 1,663 (31 decembrie 2012: MDL'000 1,663).

Cele mai mari investiții ale Grupului sunt cele în capitalul social al IM Glass Container Company SA, IM Glass Container Prim S.A. și IM Suedzucker Moldova SA, a căror valoare justă a fost determinată reieșind din estimarea valorilor mobiliare, efectuată de un evaluator extern. Informații cantitative cu privire la intrările neobservabile sunt prezentate în nota 34.

La determinarea valorii juste a investiției Grupului în capitalul IM Glass Container Company SA și IM Glass Container Prim S.A. a fost utilizată metoda actualizării fluxurilor de trezorerie.

Calculul efectuat au la bază prognoza indicatorilor financiari ai Societății pentru o perioadă de perspectivă de 6 ani (2014 – 2019); ritmul de creștere pe termen lung de 5% anual stabilit în dependență de rata

inflației prognozate de către Banca Națională a Moldovei pentru perioadele următoare și creșterea prognozată a fluxurilor din contul optimizării cheltuielilor, extinderii pe piețele străine și a creșterii pieței interne; și rata de actualizare a fluxurilor financiare nete stabilită aplicând metoda Costului Mediu Ponderat al Capitalului (WACC).

La determinarea valorii juste a investiției grupului în capitalul IM Suedzucker Moldova SA, a fost utilizată metoda actualizării fluxurilor de trezorerie. Calculul efectuat au la bază prognoza indicatorilor financiari ai Societății pentru o perioadă de perspectivă de 5 ani (2014– 2018); ritmul de creștere pe termen lung de 5% anual ce se stabilește în dependență de creșterea prognozată a fluxurilor din contul optimizării costurilor, extinderii pe piețele străine și creșterea pieței interne, și rata de actualizare a fluxurilor financiare nete stabilită aplicând metoda Costului Mediu Ponderat al Capitalului (WACC).

Alte investiții ale Grupului, precum investițiile în capitalul social al IM Biroul de Credit SRL, Depozitarul Național de Valori Mobiliare al Moldovei SA Garant Invest SRL și Bursa de Valori a Moldovei SA au fost achiziționate de către Grup cu scopul de a-și asigura participarea pe piața locală, conform cerințelor de reglementare ale pieței valorilor mobiliare și constituie o pișchie de promovare și de diversificare a serviciilor/produselor sale.

Pentru S.A. Combinatul de Panificație Franzeluța Grupul a determinat valoarea justă a investițiilor în baza valorii ofertei cotate la Bursa de Valori a Moldovei. Estimările privind valoarea justă sunt prezentate în nota 34.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Mișcarea în activele financiare disponibile pentru vânzare ale Grupului este prezentată mai jos:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Sold la 1 ianuarie	141,006	94,655
Adiții	-	43,841
Majorarea valorii juste	3,437	4,079
Provizionul pentru depreciere	(46)	(1,626)
Sold la 31 Decembrie	144,397	141,006

Active financiare păstrate pînă la scadență

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	519,788	959,461
Valori mobiliare de stat	604,587	141,916
	1,124,375	1,101,377

La 31 decembrie 2013 valorile mobiliare de stat emise de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova au scadența între 91 și 1095 zile cu o rată a dobânzii variind între 4.74 % și 8.03 % (2012: 4.58 și 8.71% pe an).

La 31 decembrie 2013 Certificatele emise de Banca Națională a Moldovei au o scadență de 14-16 zile cu rata dobânzii anuală de 3.5 % (2012: 14-15 zile și 4.5%).

La 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012 nu sunt valori mobiliare de stat sau Certificate emise de Banca Națională a Moldovei deținute pînă la scadență și plasate în gaj.

Valorile mobiliare de stat și Certificate emise de Banca Națională sunt tranzacționate pe o piață activă.

11. INVESTIȚII ÎN ASOCIAȚI

Mișcarea în portofoliul de investiții în asociați al Grupului este prezentată mai jos:

	Domeniul de activitate	Proprietate 2013, %	Proprietate 2012, %	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Ecoplantera SRL	Agricultură	40%	40%	2,400	2,400
				2,400	2,400

Ecoplantera SRL

Tabelul ce urmează ilustrează informația financiară sumarizată a cotei de acțiuni a Grupului în entitate:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Cotă în bilanțul asociatului:		
Active	3,786	3,955
Obligațiuni	(989)	(984)
Active nete	2,797	2,971
Cotă în venitul și profitul asociatului		
Venit	2,274	2,494
Profit	(174)	(183)

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

12. ACTIVE LUATE ÎN POSESIE

La 31 decembrie 2012 activele luate în posesie cu valoarea de MDL'000 14,288 includ mijloace de transport, imobil și echipament reposedate de MAIB - Leasing ca rezultat al încheierii contractului de leasing datorat neachitării aferente leasingului.

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Tipul		
Autoturisme	2,095	2,261
Imobil	12,724	21,160
Echipament	282	337
Total active luate în posesie	15,101	23,758
Provizionul pentru activele luate în posesie	(813)	(1,203)
Active luate în posesie, net	14,288	22,555

13. MIJLOACE

	Valoarea reevaluată					Cost	Total MDL'000
	Terenuri și clădiri MDL'000	Mobilier și echipamente MDL'000	Autovehicule MDL'000	Îmbunătățiri aduse activelor închiriate MDL'000	Active în curs de execuție MDL'000		
La 1 ianuarie 2013							
Cost/ valoare reevaluată	409,634	301,403	22,295	17,586	23,455	774,373	
Uzura acumulată	(123,360)	(242,496)	(12,005)	(13,532)	-	(391,393)	
Valoarea netă	286,274	58,907	10,290	4,054	23,455	382,980	
Anul încheiat la 31 decembrie 2013							
Valoarea netă la 1 ianuarie	286,274	58,907	10,290	4,054	23,455	382,980	
Intrări	-	749	145	-	32,006	32,900	
Reevaluare	(13,519)	-	-	-	(786)	(14,305)	
Transferuri	986	16,998	4,190	921	(24,667)	(1,572)	
Leșiri, net	(1,269)	(179)	(20)	-	(642)	(2,110)	
Uzura	(8,904)	(21,169)	(2,267)	(1,219)	-	(33,559)	
Valoarea netă	263,568	55,306	12,338	3,756	29,366	364,334	
Cost/ valoare reevaluată	385,902	307,741	24,678	18,507	29,366	766,194	
Uzura acumulată	(122,334)	(252,435)	(12,340)	(14,751)	-	(401,860)	
Valoare netă la 31 decembrie 2013	263,568	55,306	12,338	3,756	29,366	364,334	

La 31 decembrie 2013, costul mijloacelor fixe uzate integral dar încă utilizate de către Grup a constituit MDL'000 215,244 (2012: MDL'000 197,287).

Mijloacele fixe sunt înregistrate la valoarea costului minus uzura acumulată și pierderile din deprecierea valorii, cu excepția grupului „terenuri și clădiri” - care au fost reevaluate. „Terenurile și clădirile”, au fost reevaluate la valoarea justă la 11 octombrie 2013. Evaluarea a fost realizată de către o companie de evaluatori independenți, Lara SRL, care deține o calificare profesională recunoscută și relevantă și care au o experiență recentă în evaluarea bunurilor care se află în locații similare și în categorii similare. Baza utilizată pentru evaluare a fost valoarea de piață. Valorile juste au fost estimate folosind tehnici de evaluare corespunzătoare și se bazează pe prețurile de piață

observabile într-o piață activă. Estimările privind valoarea justă sunt prezentate în nota 34.

La 31 decembrie 2013, valoarea contabilă a terenurilor și clădirilor ar fi fost MDL'000 74,630 (31 decembrie 2012: MDL'000 77,921) dacă activele ar fi fost înregistrate la cost minus depreciere.

În conformitate cu IAS 16, dacă valoarea contabilă a unui activ este diminuată ca urmare a unei reevaluări, această diminuare trebuie recunoscută în situația de profit sau pierdere. În urma reevaluării din 2013 contul de profit sau pierdere a fost diminuat cu MDL'000 20 (2012: nul).

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Această diminuarea trebuie recunoscută în situația rezultatului global pe măsura existenței soldului creditor în surplusul reevaluării activului dat. Drept urmare reevaluării efectuate în anul 2013 valoarea bunurilor din grupul „Terenuri și Clădiri” ale Băncii a fost diminuată.

	Valoarea reevaluată		Cost			Total
	Terenuri și clădiri MDL'000	Mobilier și echipamente MDL'000	Autovehicule MDL'000	Îmbunătățiri aduse activelor închiriate MDL'000	Active în curs de execuție MDL'000	MDL'000
La 1 ianuarie 2012						
Cost/ valoare reevaluată	373,817	281,821	25,339	17,554	32,176	730,707
Uzura acumulată	(100,318)	(232,279)	(15,264)	(12,626)	-	(360,487)
Valoarea netă	273,499	49,542	10,075	4,928	32,176	370,220
Anul încheiat la 31 decembrie 2012						
Valoarea netă la 1 ianuarie	273,499	49,542	10,075	4,928	32,176	370,220
Intrări	132	356	-	-	48,124	48,612
Transferuri	21,887	31,664	2,397	395	(56,845)	(502)
leșiri, net	(1,348)	(31)	(6)	-	-	(1,385)
Uzura	(7,896)	(22,624)	(2,176)	(1,269)	-	(33,965)
Valoarea netă	286,274	58,907	10,290	4,054	23,455	382,980
Cost/ valoare reevaluată	409,634	301,403	22,295	17,586	23,455	774,373
Uzura acumulată	(123,360)	(242,496)	(12,005)	(13,532)	-	(391,393)
Valoare netă la 31 decembrie 2012	286,274	58,907	10,290	4,054	23,455	382,980

14. ACTIVE NEMATE-

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Sold la 1 ianuarie		
Cost	86,772	82,418
Amortizarea acumulată	(62,560)	(56,651)
Anul încheiat la 31 decembrie		
Valoarea netă la 1 ianuarie	24,212	25,767
Intrări	24,241	8,252
Cheltuieli cu amortizarea	(9,847)	(9,807)
Valoarea netă	38,606	24,212
La 31 decembrie		
Cost	100,131	86,772
Amortizarea acumulată	(61,525)	(62,560)
Valoarea netă la 31 decembrie	38,606	24,212

La 31 decembrie 2013 costul activelor nemateriale complet amortizate a atins valoarea de MDL'000 9,044 (2012: MDL'000 7,394) și numărul de 50 unități (2012: 46 unități).

În 2003 Grupul a început să folosească noul sistem informațional bancar „Globus”, care a fost cumpărat sub Acordul semnat cu Temenos Holdings NV în Septembrie 2000.

La 31 decembrie 2013 valoarea contabilă a activului nematerial constituie MDL'000 7,409 (2012: MDL'000 11,121). Sistemul informațional aceste amortizat după metoda liniară, începând cu 1 Ianuarie 2004 pe întreaga durată de utilizare utilă a acestui activ nematerial.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

15. ALTE AC-

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Alte active nefinanciare		
Avansuri către furnizori	17,282	15,026
Obiecte de mică valoare și materiale aflate în stoc	7,530	5,740
Creanțe privind decontările cu bugetul	2,510	2,644
Alte taxe anulate	20	843
Alte active financiare		
Creanțe aferente acordurilor de leasing anulate	41,627	51,125
Creanțe din vânzări în rate (leasing)	26,405	26,405
Creanțe de la alte instituții financiare	39,485	31,841
Creanțe de la furnizori	10,065	14,600
Creanțe de la asigurator (leasing)	6,246	6,484
Alte active	11,238	4,805
	162,408	159,513
Minus provizion pierderi din deprecierea creanțelor din vânzări în rate	(9,744)	(9,744)
Minus provizion pentru pierderi din deprecierea acordurilor de leasing anulate	(23,266)	(17,543)
Minus provizion pentru pierderi din deprecierea creanțelor de la alte instituții financiare	(1,839)	(2,062)
Minus provizion pentru pierderi din deprecierea altor active	(1,703)	(1,109)
	125,856	129,055

Creanțe de la alte instituții reprezintă creanțele provenite din operațiile de clearing aferente sistemelor Visa și Mastercard în valoare de MDL'000 33,638 (2012: MDL'000 18,862), creanțe aferente sistemelor rapide de transferuri internaționale MDL'000 4,811 (2012: MDL'000 3,434) și creanțe aferente decontărilor documentare MDL'000 1,036 (2012: MDL'000 9,545) Potrivit agenției de rating Moody's sistemului Visa International îi este atribuit următoarea clasificare "A 1" și "P-1", iar pentru MasterCard Incorporated: "A-3" și "P-2".

Grupul utilizează următoarele categorii de calitate pentru gestionarea riscului de credit aferent creanțelor aferente acordurilor de leasing anulate, creanțelor de la furnizori și creanțelor privind vânzări în rate:

- Nerestante și nedepreciate - în cazul în care plățile sunt efectuate în mod regulat și în conformitate cu termenii contractuali;
- Restante, dar nedepreciate
 - Restante 30 de zile - în cazul în care plățile sunt restante până la 30 zile;
 - Restante 31 - 60 zile - în cazul în care plățile sunt restante de la 31 la 60 de zile;
- Depreciate - în cazul în care plățile sunt restante mai mult de 60 de zile.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	Nici restante, nici depreciate MDL'000	Restante, dar nedepreciate MDL'000	Depreciate MDL'000	Total MDL'000
31 decembrie 2013				
Acorduri de leasing anulate	-	-	41,627	41,627
Creanțe de la furnizori	8,168	1,897	-	10,065
Vinzări în rate	-	-	26,405	26,405
Valoarea brută	8,168	1,897	68,032	78,097
31 decembrie 2012				
Acorduri de leasing anulate	-	-	51,125	51,125
Creanțe de la furnizori	2,043	-	12,557	14,600
Vinzări în rate	-	-	26,405	26,405
Valoarea brută	2,043	-	90,087	92,130

Valoarea justă a garanțiilor pentru creanțele depreciate privind vânzările în rate constituie MDL'000 22,168 (2012: MDL'000 19,265). Valoarea justă a garanțiilor pentru acordurile de leasing anulate depreciate este MDL'000 27,963 (2012: MDL'000 38,250).

Modificarea provizionului pentru pierderi din deprecierea creanțelor din vânzări în rate pe parcursul anilor 2013 și 2012:

	NOTE	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Sold la 1 ianuarie			
Formarea reducerilor pentru depreciere	30	-	2,335
Casări		-	(2,143)
Sold la 31 decembrie		9,744	9,744

Mișcările provizionului pentru pierderi din deprecierea creanțelor aferente acordurilor de leasing anulate pe parcursul anului 2013 și 2012:

	Note	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Sold la 1 ianuarie			
Formarea reducerilor pentru depreciere	30	17,543	30,910
Casări		5,751	4,431
		(28)	(17,798)
Sold la 31 decembrie		23,266	17,543

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Modificarea provizionului pentru pierderi din deprecierea creanțelor de la alte instituții financiare pe parcursul anilor 2013 și 2012:

	Note	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Sold la 1 ianuarie		2,062	412
Formarea reducerilor pentru depreciere	30	749	1,681
Casări		(972)	(31)
Sold la 31 decembrie		1,839	2,062

Modificarea provizionului pentru pierderi din deprecierea altor active pe parcursul anilor 2013 și 2012:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Sold la 1 ianuarie	1,109	-
Formarea reducerilor pentru depreciere	766	1,109
Casări	(172)	-
Sold la 31 decembrie	1,703	1,109

Provizionul pentru depreciere diferă de valoarea prezentată în situația de profit sau pierdere pentru anii 2013 și 2012, ca urmare a recuperării sumelor anterior anulate ca irecuperabile în valoare de MDL'000 232 (2012: MDL'000 426). Valoarea de recuperare a acestora a fost creditată direct la „Deprecierea valorii creditelor, creanțelor aferente leasing-ului și altor active” în situația de profit sau pierdere pentru anul curent.

16. DATORII CĂTRE

	Valuta	Scadența	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Împrumuturi și depozite de la alte bănci pentru finanțarea activității bancare				
Împrumut de la BERD	EURO/USD	12 februarie 2015	226,907	331,291
Depozite de la alte bănci	USD		2,820	3,302
			229,727	334,593

Credite și împrumuturi pentru finanțarea activității de leasing

Energbank	EUR	Martie. 2014	3,990	15,740
Victoriabank	EUR	Decem. 2015	76,204	61,422
FinComBank SA	MDL/EUR	Iunie 2015	15,940	15,950
Comerțbank	EUR	Decem. 2014	1,908	4,045
Împrumuturi (ULIM)	EUR/USD	Oct.2013	27,567	26,442
Moldincombank	EUR/MDL	Septembrie 2016	14,823	-
EuroCreditBank SA	EUR	Aprilie 2013	-	3,196
Banca Comerciala Română	EUR	Martie 2021	23,069	26,256
Banca pentru Comerț și Dezvoltare în regiunea Marii Negre (BSTDB)	EUR	Mai 2017	47,952	56,788
Autospace	EUR	Noiembrie 2015	2,898	-
MoldAsig	EUR	Decembrie 2013	4,039	4,000
			218,390	213,839
			448,117	548,432

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

La 27 mai 2011 Grupul a semnat Acordul de Credit cu Banca pentru Comerț și Dezvoltare din Regiunea Mării Negre ("BSTDB"). La 31 decembrie 2013 Grupul a fost în conformitate cu indicatorii financiari stipulați în acordul de împrumut, cu excepția indicatorilor Total Obligațiuni către Capital, Expunerea de credit către Capital, Venitul Operational către Cheltuieli de dobânda și Expunere la orice Parte. Grupul a solicitat o scrisoare de scutire de la creditor, înainte de finele perioadei de raportare, dar a primit-o după 31 decembrie 2013, ca rezultat, soldul restant al împrumuturilor de la BSTDB la 31 decembrie 2013 a fost reclasificat drept scadent imediat (vezi Nota 38.5).

Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare

La 24 iulie 2009 Grupul a semnat un Acord de împrumut cu Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare, în sumă de EUR'000 20,000 pe termen de până la 5 ani, pentru acordare creditelor întreprinderilor mici și mijlocii. Dobânda aferentă creditului este variabilă. La 31 decembrie 2013 soldul împrumutului constituie EUR'000 2,907 (MDL'000 52,246) și USD'000 7,715 (MDL'000 100,730) (la 31 decembrie

2012 - EUR'000 5,830 (MDL'000 93,264) și USD'000 11,689 (MDL'000 141,004).

La 25 iunie 2010 Grupul a semnat un Acord de împrumut cu Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare, în sumă de EUR'000 7,000 pe termen de până la 5 ani, pentru acordarea creditelor subproiectelor de Eficiența Energetică și Energii Regenerabile.

La 31 decembrie 2013 soldul împrumutului constituie EUR'000 4,064 (MDL'000 73,931) (La 31 decembrie 2012 - EUR'000 6,065 (MDL'000 97,023).

La 2 noiembrie 2012 Grupul a semnat 2 Acorduri de împrumut cu Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare, în sumă a câte EUR'000 5,000 pe termen de până la 5 ani, pentru acordarea creditelor persoanelor juridice și fizice din sectorul rezidențial în cadrul subproiectelor de Eficiența Energetică și Energii Regenerabile. La 31 Decembrie 2013 împrumuturile nu a fost disburseate.

Împrumuturi și credite acordate activității de leasing financiar

La 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012 Grupul a găsit dreptul de colectare a creanțelor aferente leasing-ului financiar pentru a asigura creditele și împrumuturile precum urmează:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Victoriabank	95,371	73,754
Moldasig	6,116	6,115
BSTDB	61,320	68,140
FinComBank	14,727	20,082
EuroCreditBank	-	4,210
BCR	37,360	33,258
Comertbank	2,625	6,473
Energbank	15,590	32,857
ULIM	38,004	-
Moldincombank	20,146	-
	291,259	244,889

17. ÎMPRUMUTURI

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Împrumuturi de la organizații financiare internaționale		
Fondul European pentru Europa de Sud-Est (EFSE)	129,851	212,490
Corporația Financiară Internațională (CFI)	83,842	128,892
Proiectul de Investiții și Servicii Rurale (RISP)	194,375	200,728
Fondul Internațional de Dezvoltare Agricolă (FIDA)	388,985	353,362
Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC)	144,881	141,942
Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)	42,297	36,348
Provocările Mileniului (Proiectul Compact)	13,042	14,144
Filiere du Vin	188,723	78,179
	1,185,996	1,166,085

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Fondul European pentru Europa de Sud-Est (EFSE)

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Contract de împrumut EFSE Ipoteca 10 mai 2007	90,997	107,770
Contract de împrumut EFSE din 13 mai 2009	38,854	104,720
	129,851	212,490

La 10 mai 2007 Grupul a semnat un Acord de Împrumut cu Fondul European pentru Europa de Sud-Est în sumă de USD'000 10,000 pe termen de până la 10 ani în scopul acordării subcreditelor persoanelor fizice pentru construcția sau reparația imobilului. Dobânda aferentă creditelor este variabilă. La 31 decembrie 2013 soldul împrumutului a constituit USD'000 6,969 (MDL'000 90,997) (2012: USD'000 8,934 (MDL'000 107,770).

La 13 mai 2009 Grupul a semnat 2 Acorduri de împrumut cu EFSE, în sumă de EUR'000 8,000 și USD'000 9,563 pe termen de 5 ani, în scopul acordării subcreditelor întreprinderilor private, micro și mici, în toate sectoarele economiei. Dobânda aferentă creditelor în USD este variabilă. La 31 decembrie 2013 soldul împrumutului a constituit EUR'000 1,164 (MDL'000 20,924) și USD'000 1,373 (MDL'000 17,930) (2012: EUR'0003,443 (MDL'000 55,072) și USD'000 4,116 (MDL'000 49,648).

Corporatia Financiară Internațională (IFC)

La 29 iunie 2010 Grupul a semnat un Acord de împrumut cu Corporația Financiară Internațională, în sumă de USD'000 15,000 pe termen de 5 ani, pentru acordarea creditelor întreprinderilor mici și mijlocii. Dobânda aferentă creditului este variabilă. La 31 decembrie 2013 soldul împrumutului constituie USD'000 6,421 (MDL'000 83,842) (la 31 decembrie 2012: USD'000 10,678 (MDL'000 128,892).

Proiectul de Investiții și Servicii Rurale (RISP)

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Contract de împrumut Nr. OL-45/1	5,778	7,687
Contract de împrumut Nr. 4157 MD	188,597	193,041
	194,375	200,728

Contract de împrumut Nr. OL-45/1

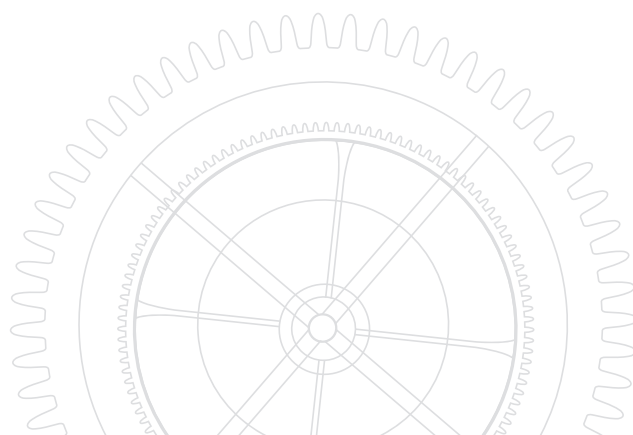
Creditele din cadrul Proiectului de Investiții și Servicii Rurale (RISP) au fost primite în urma semnării unui contract dintre Ministerul de Finanțe al Republicii Moldova și Banca Mondială, Grupul având rol în finanțarea întreprinderilor din sectorul rural. Fiecare împrumut din cadrul acestor linii de credit au o perioadă de grație de până la 3 ani. După expirarea perioadei de grație, suma creditului până la scadență este rambursat în 24 de rate semi-anoale la 1 aprilie și, respectiv, la 1 octombrie a fiecărui an. RISP a acordat Băncii credite denominate în USD și MDL. Dobânda aferentă creditelor în USD și MDL este variabilă.

Contract de împrumut Nr. 4157 MD

La data de 13 Aprilie 2006, Republica Moldova a semnat un Acord Financiar de Dezvoltare, în sumă totală de XDR'000 10,400 oferit de Asociația Internațională de Dezvoltare pentru un al doilea Proiect de Investiții și Servicii la nivel Rural.

Suma împrumutului se rambursează în 24 de tranșe semi-anoale la 1 aprilie și 1 octombrie în fiecare an, după o perioadă de grație de 3 ani.

Pe 15 iulie 2006 Grupul a semnat un acord subsidiar de împrumut la contractul de împrumut MDL'000 4,157, pentru finanțarea întreprinderilor din sectorul rural. La 31 decembrie 2013 soldul împrumuturilor constituie MDL'000 188,597 (2012: MDL'000 193,041).

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Fondul Internațional de Dezvoltare Agricolă (FIDA)

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Contract de împrumut Nr-527-MD	134,762	126,717
Contract de împrumut Nr-629-MD	94,869	97,235
Contract de împrumut Nr-686-MD	60,065	71,182
Contract de împrumut Nr-758-MD	30,523	20,746
Contract de împrumut Nr-832-MD	68,766	37,482
	388,985	353,362

Contract de împrumut Nr. 527-MD

Fondul Internațional de Dezvoltare Agricolă (FIDA) a oferit un împrumut Republicii Moldova în valoare de XDR'000 5,800 în conformitate cu contractul de împrumut nr.527 din 31 Ianuarie 2000, pentru acordarea creditelor afacerilor mici din zona rurală prin intermediul băncilor comerciale din Moldova. La data de 8 august 2000 a fost semnat un contract de împrumut suplimentar dintre Ministerul de Finanțe din Moldova și Grup.

În conformitate cu acest contract Grupul poartă în întregime riscul aferent creditului în ceea ce privește contractele de împrumut individuale semnate cu debitorii finali. Împrumutul este rambursat de două ori pe an la 15 mai și 15 noiembrie în conformitate cu graficul de plată a fiecărui contract de împrumut separat. Grupul a primit credite de la FIDA denumite în USD și MDL. Dobânda aferentă creditelor în USD și MDL este variabilă.

La 1 februarie 2006 Grupul a semnat un nou contract de împrumut cu Directoratul Liniei de Credit pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova care, de fapt, reprezintă o nouă retragere efectuată de către Grup conform acordului de împrumut No 527-MD având aceiași termeni de creditare ca și contractul subsidiar de împrumut semnat la 8 august 2000.

Contractul de împrumut Nr.629-MD

Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă a acordat un împrumut Republicii Moldova în valoare de XDR'000 10,300 conform acordului de împrumut 629 din 4 martie 2004, având drept scop implementarea Proiectului de Revitalizare a Agriculturii prin intermediul băncilor comerciale locale. La 2 martie și 11 mai 2006 Grupul a semnat două contracte de împrumut subsidiare - No 8-629-OL și FIDA PRA-R1 respectiv.

În conformitate cu contractul de împrumut No 8-629-OL fondurile primite reprezintă efectiv tranșele alocate din suma principală de XDR'000 10,300, pe când fondurile din sursa de finanțare FIDA PRA-R1 reprezintă dobânda acumulată din împrumuturile acordate conform contractelor precedente pe care Directoratul Liniei de Credit pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova o utilizează pentru a acorda credite instituțiilor în scopul revitalizării agriculturii în mediu rural.

Împrumuturile sunt denumite în USD și MDL și se rambursează de două ori pe an, la 15 Ianuarie și 15 Iulie. Rata dobânzii la împrumuturile în USD și MDL este flotantă.

Contract de împrumut Nr. 686-MD

Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă a acordat un împrumut Republicii Moldova în valoare de XDR'000 9,100, conform acordului de împrumut 686 din 21 februarie 2006, având drept scop implementarea Proiectului de Dezvoltare a Afacerilor Rurale prin intermediul băncilor comerciale locale. La 8 decembrie 2006 și 22 martie 2007 Grupul a semnat două contracte de împrumut subsidiare – Nr. 7-686-OL și FIDA PDAR-RI respectiv.

În conformitate cu contractul de împrumut NO 7-686-OL, fondurile primite reprezintă efectiv tranșele alocate din suma principală de XDR'000 9,100, pe când fondurile din sursa de finanțare FIDA PDAR-RI reprezintă dobânda acumulată din împrumuturile acordate conform contractelor precedente pe care Directoratul Liniei de Credit pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova o utilizează pentru a re-credita instituțiile în scopul dezvoltării agriculturii în mediul rural.

Împrumuturile sunt denumite în USD și MDL și se rambursează de două ori pe an, la 15 Ianuarie și 15 Iulie. Rata dobânzii la împrumuturile în USD și MDL este flotantă.

Contract de împrumut Nr-758-MD

Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă a acordat Republicii Moldova un împrumut în valoare de circa XDR'000 5,000, conform Acordului de împrumut nr. 758 – MD din 29 octombrie 2008, având drept scop implementarea Programului de Servicii Financiare Rurale și Marketing prin intermediul bancilor locale. La 13 aprilie 2009 Grupul a semnat un acord de împrumut subsidiar No 4 – 758 – OL.

La 06 august 2010 Grupul a semnat un acord de recreditare a mijloacelor circulante libere acumulate din sursa de finanțare directă conform contractului 758-MD. Împrumuturile sunt denumite în USD și MDL și se rambursează de două ori pe an, la 15 Ianuarie și 15 Iulie. Rata dobânzii la împrumuturile în USD și MDL este variabilă.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Contractul de împrumut No-L-I-832-MD

Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă a acordat un împrumut Republicii Moldova în valoare de DST000 12,400 conform acordului de împrumut L-I-832-MD din 21 februarie 2011 având drept scop implementarea Proiectului de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltare a Businessului Agricol prin intermediul băncilor comerciale locale. La 06 octombrie 2010 Grupul a semnat un Acord de împrumut NO 3-L-I-832-OL.

Împrumuturile sunt denumite în USD, EUR și MDL și se rambursează de două ori pe an, la 15 decembrie și 15 iunie. Rata dobânzii la împrumuturile în USD, EUR și MDL este variabilă.

*Proiectului de Ameliorare a Competitivității (PAC)**Contract de împrumut Nr-4655-MD*

Asociația Internațională pentru Dezvoltare a acordat un împrumut Republicii Moldova în valoare de DST'000 15,400, conform acordului de împrumut nr. 4655 din 17 noiembrie 2009, având drept scop implementarea Proiectului de Ameliorare a Competitivității prin intermediul băncilor locale.

La 4 martie 2010 Grupul a semnat un Acord de recreditare No 1 cu Proiectului de Ameliorare a Competitivității (PAC).

Împrumuturile sunt denumite în USD, EUR, MDL și se rambursează de 2 ori pe an, la 1 aprilie și 1 octombrie. Rata dobânzii la împrumuturile în MDL și USD este variabilă. La 31 decembrie 2013 soldul împrumutului constituie MDL'000 1,181, USD'000 2,866 (MDL'000 37,422) și EUR'000 5,914 (MDL'000 106,278). (La 31 decembrie 2012 - MDL'000 1,402, USD'000 3,400 (MDL'000 41,016) și EUR'000 6,222 (MDL'000 99,524)).

Proiectul Filiere du Vin

Banca Europeană de Investiții a acceptat, prin contractul de finanțare din 23 Noiembrie 2010, să acorde Republicii Moldova EUR'000 75,000 ca finanțare pentru Proiectul „Filiere du Vin”, prin intermediul băncilor locale. La 2 decembrie 2011 Grupul a semnat un Acord de recreditare No 1 cu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Împrumuturile sunt denumite în USD și EUR și se rambursează de 2 ori pe an, în conformitate cu graficul stabilit pentru fiecare sub-proiect. Rata dobânzii la împrumuturile în USD și EUR este variabilă. La 31 decembrie 2013 soldul împrumutului constituie EUR'000 10,502 (MDL'000 188,723) (2012: EUR'000 4,887 (MDL'000 78,179)).

Provocările Mileniului (Proiectul Compact)

La 22 Ianuarie 2010 Guvernul a semnat Acordul Compact cu Statele Unite ale Americii, prin intermediul Corporației Provocările Mileniului, care prevede acordarea pe un termen de 5 ani acordarea unei asistențe sub formă de grant în sumă de USD'000 262,000 pentru dezvoltarea economică și reducerea sărăciei în Republica Moldova. La 20 octombrie 2011 Grupul a semnat un Acord de Împrumut cu Fondul Provocările Mileniului.

Împrumuturile sunt denumite în USD, EUR și MDL și se rambursează lunar, în conformitate cu graficul stabilit pentru fiecare subproiect. Rata dobânzii la împrumuturile în USD, EUR și MDL este variabilă. La 31 decembrie 2013 soldul împrumutului constituie MDL'000 1,022 ; EUR'000 152 (MDL'000 2,723) ; USD'000 712 (MDL'000 9,297), (la 31 decembrie 2012 - MDL'000 1,522, EUR'000 131 (MDL'000 2,093) și USD'000 873 (MDL'000 10,529)).

Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KFW)

Kreditanstalt fur Wiederaufbau (Germania) a acordat un împrumut Republicii Moldova în valoare de EUR'000 2,000 conform acordului de împrumut din 15 august 2001, pentru dezvoltarea întreprinderii S.A. „Suedzucker Moldova”. Deoarece Ministerul Finanțelor a acceptat recreditarea fondurilor libere acumulate din rambursările principalului împrumutului KFW pentru dezvoltarea întreprinderilor Mici și Mijlocii, la 26 iunie 2007 Grupul a semnat un contract de împrumut subsidiar – No 1.

Împrumuturile sunt denumite în MDL și se rambursează de două ori pe an, la 15 Ianuarie și 15 Iulie. Rata dobânzii la împrumuturile în MDL este variabilă.

La 31 decembrie 2013 soldul împrumutului constituie MDL'000 14,214 ; USD'000 951 (MDL'000 12,420) și EUR'000 872 (MDL'000 15,663). La 31 decembrie 2012 - MDL'000 12,842, USD'000 997 (MDL'000 12,025) și EUR'000 718 (MDL'000 11,481).

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

18. DATORII CĂTRE

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Persoane juridice		
Conturi curente, inclusiv:		
• clienți corporativi	668,310	455,090
• clienți retail	975,529	773,977
	1,643,839	1,229,067
Depozite la termen, inclusiv:		
• clienți corporativi	256,669	116,515
• clienți retail	374,966	364,712
CertIFICATE DE DEPOZIT	33	167
	631,668	481,394
	2,275,507	1,710,461
Persoane fizice		
Conturi curente	856,422	695,490
Depozite la termen	6,397,226	5,268,623
	7,253,648	5,964,113
	9,529,155	7,674,574

La 31 decembrie 2013 conturile curente ale persoanelor juridice cuprind depozite restricționate prin contracte de garanție în valoare de MDL'000 64,174 (2012: MDL'000 46,738).

Portofoliul de depozite la termen al Grupului cuprinde depozite fără dreptul de retragere a sumei depozitului înainte de data scadenței.

Pentru astfel de depozite, în caz de retragere a sumei anterior scadenței, dobânda se micșorează la rata depozitelor la cerere și se recalculează pentru toată perioada depozitului.

Ratele anuale de dobânda acordate de Grup la depozitele în MDL și valută străină pentru persoanele fizice și juridice au variat după cum urmează (min/max):

	2013				2012			
	MDL %	MDL %	Valută %	Valută %	MDL %	MDL %	Valută %	Valută %
Persoane juridice								
Depozite la cerere	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1
Depozite la termen de până la 3 luni	0.1	4.0	0.2	1.0	1.0	4.0	0.25	1.0
Depozite la termen >3 luni <1 an	1.8	9.8	1.0	4.3	4.0	9.75	1.0	4.25
Depozite la termen > 1 an <2 ani	7.8	10.0	4.0	4.5	9.5	9.75	2.0	4.25
Depozite la termen peste 2 ani	8.8	11.0	4.3	5.5	9.8	11.0	4.0	5.5
Persoane fizice								
Depozite la cerere	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	0.5
Depozite la termen de până la 3 luni	0.1	4.0	0.15	1.5	1.25	5.0	0.5	2.0
Depozite la termen >3 luni < 1 an	1.5	11.0	0.25	5.5	2.5	11.0	0.5	5.75
Depozite la termen > 1an <2 ani	2.0	11.75	1.0	6.25	2.5	11.5	1.0	5.75
Depozite la termen de peste 2 ani	4.0	12.0	3.25	6.5	2.75	12.0	1.0	6.75

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

19. IMPOZITARE

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Cheltuieli curente privind impozitul pe venit	36,804	35,801
Cheltuieli privind impozitul pe venit amânat	13,387	7,382
Cheltuieli privind impozitul pe venit al perioadei	50,191	43,183

Cheltuielile curente privind impozitul pe venit se calculează în baza venitului impozabil în conformitate cu prevederile legislației fiscale în vigoare. În scopuri fiscale, deductibilitatea anumitor cheltuieli, de exemplu cheltuielile de protocol, este limitată la un anumit procent din profit, specificat de legea fiscală. Cota standard a impozitului pe venit în 2013 este 12% (2012: 12%).

Reconcilierea dintre cheltuielile privind impozitul este prezentată în tabelul de mai jos după cum urmează:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Profit până la impozitare	387,429	343,019
La cota impozitului pe venit de 12% (2012:12%)	46,491	41,162
Efectul fiscal al:		
Venitului neimpozabil	(3,948)	(6,355)
Cheltuielilor nedeductibile	7,521	8,610
Cheltuielilor în scopuri filantropice și de sponsorizare și alte cheltuieli	(116)	(234)
Impozitul pe venit reținut la sursa din dividende primite	243	-
Cheltuieli privind impozitul pe venit al perioadei	50,191	43,183

Mișcarea în contul impozitului pe profit amânat este următoarea:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Sold la 1 ianuarie	49,333	41,720
Cheltuieli privind impozit amânat atribuit la contul de profit sau pierderi	13,387	7,382
Majorări/cheltuieli privind impozit amânat atribuit la alte rezultate globale	(1,294)	231
Solda la 31 decembrie	61,426	49,333

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat atribuit la contul de profit sau pierderi sunt atribuibile la următoarele elemente:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Creanțe privind impozit amânat		
Credite și avansuri	2,592	3,579
Provizion pentru prima anuală a salariaților	-	1,746
Imobilizărilor corporale	-	873
Creanțe aferente leasingului	433	398
Creanțe comerciale și alte creanțe	239	-
Active luate în posesie	12	7
Datorii comerciale și alte datorii	19	-
Rezerve pentru concedii neutilizate	43	34
	3,338	6,637
Datorii privind impozitul amânat		
Pierderi din deprecierea valorii creditelor	(42,527)	(32,640)
Pierderi din deprecierea activelor	(933)	(874)
Impozitul pe venit amânat aferent împrumuturilor	(187)	(457)
Deprecierea mijloacelor fixe	(489)	(82)
Investiții imobiliare	(33)	(28)
	(44,169)	(34,081)
Datorii nete privind impozitul amânat	(40,831)	(27,444)

Datoriile privind impozitul amânat atribuite la alte rezultate globale sunt prezentate în următorul tabel:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Datorii privind impozitul amânat		
Rezerve de reevaluare a mijloacelor fixe	(16,183)	(17,683)
Rezerve de reevaluare a investițiilor financiare disponibile pentru vânzare	(4,412)	(4,206)
	(20,595)	(21,889)

20. ALTE DATORII

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Alte obligațiuni nefinanciare		
Datorii privind alte impozite și taxe	26,795	17,812
Taxa specială	8,681	7,133
Dividende spre plată	17,418	6,901
Datorii privind impozitul pe venit curent	-	1,133
Alte obligațiuni financiare		
Datorii către furnizori	2,702	2,808
Datorii către asigurator (întreprinderea fiică)	8,243	8,552
Datorii către alte instituții financiare	17,161	11,359
Avansuri de la clienți privind contractele de leasing viitoare	586	3,791
Provizion pentru beneficiile angajaților	771	15,143
Alte obligațiuni	13,471	5,437
	95,828	80,069

În conformitate cu Legea privind unele măsuri suplimentare de asigurare a stabilității financiare nr.190 din 30 septembrie 2011 Grupul a calculat mărimea taxei speciale aferentă anului 2013 și 2012 în mărime de 0.12% reieșind din soldul depozitelor persoanelor fizice la situația din 31 decembrie 2013 și din 31 decembrie 2012.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

21. ACȚIUNI ORDINARE

La 31 decembrie 2013 capitalul statutar cuprindea 1,037,634 acțiuni ordinare nominative, valoarea nominală pe acțiune de MDL 200 (31 decembrie 2012: 1,037,634), dintre care 973,367 erau acțiuni aflate în circulație cu drept egal de vot și achitate în întregime.

Pe parcursul anului 2007, prin oferta tender, Grupul a achiziționat 64,267 acțiuni de tezaur la un preț de MDL 1,340 pe acțiune. Acțiunile de tezaur au fost contabilizate la valoarea nominală ce a redus capitalul social. Diferența între prețul de procurare și valoarea nominală a fost dedusă din profitul nedistribuit conform cerințelor legislației.

Pe parcursul anului 2013 Grupul a declarat dividende ce urmează a fi distribuite în sumă de MDL'000 146,005 sau MDL 150 pe acțiune (2012: MDL 114,857 sau MDL 118 pe acțiune) din profitul net al anului încheiat la 31 decembrie 2012.

22. SUFICIENȚA CAPITALULUI

Tabelul de mai jos prezintă modul de calcul a suficienței capitalului pe baza valorilor IFRS, în conformitate cu reglementările Grupului pentru Plățile Internaționale cu privire la calculul suficienței capitalului (Metoda Basel):

	Valoare nominală		Valoare ponderată de risc	
	2013 MDL'000	2012 MDL'000	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Elemente bilanțiere (diminuate cu valoarea rezervelor)				
Mijloace bănești	371,530	275,967	-	-
Conturi la BNM denuminate în MDL	865,234	732,213	-	-
Conturi la BNM denuminate în valută străină	509,855	440,787	101,971	88,157
Conturi curente și depozite la bănci	805,193	616,738	161,039	123,348
Active financiare deținute pentru tranzacționare	214,820	226,224	-	-
Credite acordate clienților (exclusiv ipoteca)	7,671,077	6,440,336	7,671,077	6,440,336
Credite acordate clienților (ipoteca)	1,085,992	870,764	542,996	435,382
Creanțe aferente leasing-ului	345,983	293,444	345,983	146,722
Active financiare disponibile pentru vânzare	144,397	141,006	144,397	141,006
Active financiare păstrate pînă la Scadență	1,124,375	1,101,377	-	-
Investiții în asociații	2,797	2,971	2,797	2,971
Active luate în posesie	14,288	22,555	14,288	22,555
Mijloace fixe	364,334	382,980	364,334	382,980
Active nemateriale	38,606	24,212	38,606	24,212
Alte active	125,856	129,055	125,856	129,055
Total elemente bilanțiere	13,684,337	11,700,629	9,513,344	7,936,724
Elemente extrabilanțiere				
Garanții emise	250,713	248,526	250,713	248,526
Acreditiv	7,230	5,721	7,230	5,721
Acreditiv cu plată amînată	-	565	-	565
Angajamente de acordare a creditelor	888,806	599,157	444,403	299,578
Total elemente extrabilanțiere	1,146,749	853,969	702,346	554,390
Total	14,831,086	12,554,598	10,215,690	8,491,114

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Nivelul 1 de capital		
Capital acționar, nominal	194,673	194,673
Capital suplimentar	31,037	31,037
Profit nerepartizat	1,935,596	1,742,877
Total pe nivelul 1 de capital	2,161,306	1,968,587
Nivelul 2 de capital		
Rezerva din reevaluare a mijloacelor fixe	167,493	182,220
Rezerva pentru activele disponibile pentru comercializare	30,808	27,577
Total pe nivelul 2 de capital	198,301	209,797
Total capital	2,359,607	2,178,384
Rata aferenta nivelului 1	21.16%	23.18%
Rata aferenta nivelelor 1 și 2	23.10%	25.65%

Rata aferentă nivelului I se calculează ca raportul procentual dintre capitalul total pe nivelul I către activele bilanțiere și extrabilanțiere ponderate la risc.

Rata aferenta nivelelor I și II servește la evaluarea suficienței capitalului ponderat la risc, și se calculează ca raportul procentual dintre capitalul total (nivelul I și nivelul II) către activele bilanțiere și extrabilanțiere ponderate la risc.

Pe parcursul anilor 2013 și 2012 Grupul s-a conformat cu prevederile Băncii Naționale a Moldovei și cerințele impuse din exterior, menținând suficiența capitalului la nivelul de 23.10% la 31 decembrie 2013 (2012: 25.65%), normativul BNM fiind de minim 16%.

Grupul se conduce în activitatea sa de Politica de management al capitalului. Grupul aplică următoarele instrumente de gestionare a capitalului Grupului: (i) planificarea capitalului și (ii) monitorizarea, conformarea și menținerea cerințelor de capital.

Grupul menține un sistem de monitorizare și raportare a indicatorilor privind capitalul Grupului și asigura în activitatea sa respectarea cerințelor cu privire la capital, prevăzute în actele legislative autorităților de supraveghere.

Pe parcursul anilor 2012 și 2013 Grupul a îndeplinit toate cerințele aferente capitalului impuse din exterior.

23. MIJLOACE BĂNEȘTI

În scopul întocmirii situației consolidate a fluxurilor de trezorerie, mijloacele bănești cu scadența de până la 90 de zile sunt constituite din:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Numerar	371,530	275,967
Conturi la Banca Națională	865,234	732,213
Conturi curente și depozite overnight la bănci	737,498	601,341
CertIFICATELE EMISE DE BANCA NAȚIONALĂ	604,587	959,461
	2,578,849	2,568,982

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

24. VENITURI ȘI CHELTUIELI PRIVIND DOBÂNZILE

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Venituri din dobânzi		
Credite și avansuri acordate băncilor	7,553	10,508
Credite și avansuri acordate clienților	843,629	797,683
Leasing financiar	37,327	41,460
Active financiare deținute pentru tranzacționare (dobânzi la VMS)	60,258	49,601
	948,767	899,252
Cheltuieli privind dobânzile		
Depozite ale persoanelor fizice	363,167	294,848
Depozite ale persoanelor juridice	26,952	23,772
Depozite ale băncilor	56,702	78,392
Alte	25,352	26,299
	472,173	423,311
Venituri nete din dobânzi	476,594	475,941

Veniturile din dobânzi la active financiare depreciate constituie MDL 000 215,364 (2012: MDL 000 246,316).

25. VENITURI DIN COMISIOANE, NET

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Venituri din comisioane		
Tranzacții în numerar	59,667	52,887
Procesarea plăților clienților	42,526	38,591
Tranzacții cu carduri de debit	23,624	17,570
Comisioane aferente salariilor transferate la cardurile de debit	6,877	6,685
Transferuri prin sisteme rapide	8,166	7,071
Serviciile de livrarea a numerarului	2,596	2,528
Serviciile de debit direct	2,744	2,356
Comisioane aferente garanțiilor și acreditivelor	7,596	7,396
Deservirea conturilor clienților	20,556	18,918
Comisioane din alte servicii prestate clienților	21,925	17,993
	196,277	171,995
Cheltuieli din comisioane		
Tranzacții cu carduri de debit	8,290	5,454
Serviciile centrelor de procesare	15,885	13,299
Comisioane atribuite de către băncile corespondente	1,730	2,690
Contribuții la Fondul de Garantare a Depozitelor	5,669	4,848
Alte	8,223	7,066
	39,797	33,357
Venituri din comisioane, net	156,480	138,638

26. VENITURI DIN OPERAȚIUNI CU VALUTĂ STRĂINĂ, NET

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Venituri minus pierderi din tranzacționarea cu valute	128,405	107,853
Venituri minus pierderi din cursul de schimb valutar	(7,468)	(6,513)
	120,937	101,340

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

27. ALTE VENITURI OPERAȚIONALE

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Venituri din penalități	8,683	8,954
Venituri din arenda	848	828
Venituri din iesirea mijloacelor fixe	3,610	-
Alte venituri	4,895	2,125
	18,036	11,907

Alte venituri includ venituri din vânzarea cladirilor și terenurilor în 2013

28. CHELTUIELI PRIVIND RETRIBUIREA MUNCII

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Salarii și premii	145,360	139,078
Asigurarea socială și contribuții	37,093	33,678
Asigurarea medicală	5,514	4,932
Alte cheltuieli aferente retribuirii muncii	21,393	10,108
	209,360	187,796

Grupul efectuează contribuții în fondul Asigurării sociale de stat al Republicii Moldova, care sunt calculate ca un procent de la salariul brut și alte compensații. Aceste contribuții sunt reflectate ca cheltuieli în raportul consolidat privind rezultatele financiare în perioada obținerii salariului corespunzător de către angajați.

29. CHELTUIELI GENERALE ȘI ADMINISTRATIVE

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Cheltuieli pentru arendă	25,999	24,570
Cheltuieli de reclama și sponsorizare	11,584	15,445
Cheltuieli privind reparația și întreținerea	17,037	17,641
Întreținerea activelor nemateriale	11,506	10,442
Cheltuieli aferente serviciilor comunale	9,615	9,558
Cheltuieli de securitate și paza	7,359	7,818
Cheltuieli poștale și de telecomunicații	5,594	6,019
Taxa specială pentru asigurarea stabilității financiare	8,681	7,133
Cheltuieli de transport	4,284	4,817
Cheltuieli de birotică	4,958	4,744
Cheltuieli de promovare a afacerii	2,713	3,019
Cheltuieli privind servicii profesionale	5,570	3,648
Remunerarea Consiliului Grupului	2,637	2,591
Cheltuieli de deplasare	1,040	1,905
Cheltuieli de asigurare	1,699	1,434
Cheltuieli privind instruirea	908	1,615
Comisioane și taxe	817	746
Alte cheltuieli	25,666	21,481
	147,667	144,626

Alte cheltuieli reprezintă sumele aferente impozitelor pentru bunuri imobile plătite, penalități plătite, cheltuieli din ieșirea mijloacelor fixe, cheltuieli privind tranzacțiile cu numerar și cheltuieli de marketing.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

30. DEPRECIEREA CREDITELOR, CREAȚELOR AFERENTE LEASING-ULUI ȘI ALTOR ACTIVE

Deprecierea activelor purtătoare de dobândă include:

	Note	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Credite	8	2,512	14,874
Creațe aferente leasing-ului financiar	9	(3,202)	9,226
Alte active	15	6,268	8,022
Total		5,578	32,122

31. GARANȚII ȘI ALTE ANGAJAMENTE FINANCIARE

Valoare agregată a garanțiilor, angajamentelor și a altor elemente extrabilanțiere existente la 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012 este:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Acreditiv	7,230	6,286
Garanții	250,713	248,526
Angajamente de finanțare și altele	888,806	599,157
	1,146,749	853,969

În cursul activității economice ordinare, Grupul emite garanții și acreditive în favoarea clienților săi. Riscul de creditare a garanțiilor este similar celui generat din activitatea de creditare. În cazul reclamației contra Băncii generat de nerespectarea obligațiilor de către client aferente garanției, aceste instrumente de asemenea prezintă un anumit risc de lichiditate pentru Grup. La 31 decembrie 2013 nu se necesită provizion în legătura cu aceasta (2012: nul).

Angajamentele de finanțare nu necesită în mod obligatoriu un flux de numerar viitor, având în vedere ca multe din aceste angajamente vor expira fără a fi finanțate.

Tabelul de mai jos reflectă analiza pe maturități a garanțiilor și altor angajamente financiare ale Grupului la 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012:

31 decembrie 2013	Mai puțin de 1 lună MDL'000	De la 1 la 3 luni MDL'000	De la 3 luni la 1 an MDL'000	De la 1 la 5 ani MDL'000	Mai mult de 5 ani MDL'000	Total MDL'000
Acreditiv	420	2,240	4,570	-	-	7,230
Garanții	195,269	6,766	22,955	25,723	-	250,713
Angajamente financiare și altele	14,871	37,131	487,140	349,656	8	888,806
Total	210,560	46,137	514,665	375,379	8	1,146,749

31 decembrie 2012	Mai puțin de 1 lună MDL'000	De la 1 la 3 luni MDL'000	De la 3 luni la 1 an MDL'000	De la 1 la 5 ani MDL'000	Mai mult de 5 ani MDL'000	Total MDL'000
Acreditiv	5,994	292	-	-	-	6,286
Garanții	210,839	4,693	10,189	22,805	-	248,526
Angajamente financiare și altele	8,066	43,475	168,173	379,443	-	599,157
Total	224,899	48,460	178,362	402,248	-	853,969

32. ANGAJAMENTE DE CAPITAL

La data de 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012 nu existau angajamente de capital.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

33. CÂȘTIGURI PE ACȚIUNE

	Acțiuni ordinare emise	Profit anual MDL'000	Câștiguri de bază pe acțiune MDL
La 31 decembrie 2012	973,367	299,552	307.74
La 31 decembrie 2013	973,367	336,782	345.99

34. VALOAREA JUSTĂ A INSTRUMENTELOR FINANCIARE ȘI NIVELELE VALORII JUSTE

Valorile juste sunt analizate pe nivele în ierarhia valorilor juste după cum este descris în Nota 2.3. Conducerea aplică o anumită analiză pentru clasificarea instrumentelor financiare folosind ierarhia valorilor juste. Dacă o evaluare a valorii juste utilizează intrări observabile care necesită ajustări semnificative, atunci aceasta aparține nivelului 3 în ierarhia valorilor juste. Semnificația intrărilor evaluate este determinată în raport valoarea sa justă în întregime.

Estimarea valorii juste recurente

Valorile juste recurente sunt acele valori care sunt cerute sau admisibile de către standardele de contabilitate în situația poziției financiare, la sfârșitul fiecărei perioade de raportare.

Nivelul din ierarhia valorilor juste în care sunt clasificate evaluările valorilor juste recurente sunt categorizate după cum urmează:

	2013				2012			
	Valoarea justă MDL'000				Valoarea justă MDL'000			
	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Total	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Total
Active financiare								
Active financiare deținute pentru tranzacționare	214,820	-	-	214,820	226,224	-	-	226,224
Active financiare disponibile pentru vânzare	-	-	144,397	144,397	-	-	141,006	141,006
Active nefinanciare								
Terenuri și Clădiri	-	-	263,568	263,568	-	-	286,274	286,274
Total valoarea justă recurentă a evaluării activelor	214,820	-	407,965	622,785	226,224	-	427,280	653,504

Tehnica de evaluare, intrările utilizate pentru evaluarea valorii juste de nivelul 3 și sensibilitatea la schimbările rezonabile posibile a acestor intrări la 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012 sunt după cum urmează:

31 decembrie 2013	Valoarea justă	Tenici de evaluare	Intrări	Gama de intrări (medie ponderată)	Schimbări rezonabile	Sensibilitatea evaluării valorii juste
31 decembrie 2013						
Active financiare disponibile pentru vânzare	144,397	Fluxul de numerar actualizat	Costul mediu ponderat al capitalului	12.69 – 17.6% (15.10%)	+10% -10%	(33,428) 45,741
Terenuri și clădiri	263,568	Valoarea de piață	Prețul de piață pentru imobile similare (MDL/mp)	Terenuri – 29-4,137 (2,319) Clădiri – 98-36,935 (14,186)	±10%	±26,357
31 decembrie 2012						
Active financiare disponibile pentru vânzare	141,006	Fluxul de numerar actualizat	Costul mediu ponderat al capitalului	12.48 – 20.11% (15.89%)	+10% -10%	(40,582) 63,061
Terenuri și clădiri	286,274	Valoarea de piață	Prețul de piață pentru imobile similare (MDL/mp)	Terenuri – 46-4,444 (2,470) Clădiri – 98-696-36,630 (14,210)	±10%	±28,627

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Tabelele de mai sus prezintă sensibilitate la intrările de evaluare a activelor financiare, în cazul schimbării unuia sau mai multor dintre intrările neobservabile pentru a reflecta în mod rezonabil ipotezele posibile alternative a schimbării în mod semnificativ a valorii juste. În acest scop, nivelul de semnificație a fost determinat în funcție de profit sau pierdere, și activele sau pasivele totale, sau, atunci când modificările valorii juste sunt recunoscute în alte elemente ale rezultatului global, capitalul total.

În cursul anului încheiat la 31 decembrie 2013 nu au existat schimbări în tehnicile de evaluare pentru dererminarea valorilor justă recurente a activelor la Nivelul 3 (31 decembrie 2012: nu au existat schimbări).

Sensibilitatea evaluării valorii juste prezentate în tabelul de mai sus arată direcția în care o creștere sau scădere în variabilele de intrare

respective ar avea asupra rezultatului evaluării. Pentru investițiile disponibile pentru vânzare, creșterea costului mediu ponderat al capitalului ar duce la o scădere a valorii estimate.

Evaluările de Nivelul 3 sunt revizuite anual de către Departamentul Investiții Corporative care raportează Consiliului de administrație. Grupul implică un evaluator extern, care deține o calificare profesională recunoscută și relevantă și care are o experiență recentă în evaluarea activelor dintr-o categorie similară. Departamentul Investiții Corporative consideră gradul de adecvare a intrărilor modelului de evaluare, precum și rezultatul evaluării folosind diferite metode și tehnici de evaluare general recunoscute ca fiind standarde în industria serviciilor financiare.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

	Valoarea Justă 2013					Valoarea Justă 2012				
	Valoarea de bilanț MDL'000	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Total	Valoarea de bilanț MDL'000	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Total
Active financiare										
Conturi la Banca Națională a Moldovei	1,375,089	-	1,375,089	-	1,375,089	1,173,000	-	1,173,000	-	1,173,000
Conturi curente și depozite la bănci	805,193	-	805,193	-	805,193	616,738	-	616,738	-	616,738
Credite acordate clienților:	8,757,069	-	-	8,142,118	8,142,118	7,311,100	-	-	7,324,894	7,324,894
Clienți corporativi	5,499,702	-	-	5,243,613	5,243,613	4,520,268	-	-	4,565,133	4,565,133
Clienți retail pers juridice	1,555,208	-	-	1,499,614	1,499,614	1,386,648	-	-	1,407,620	1,407,620
Persoane fizice	1,702,159	-	-	1,398,891	1,398,891	1,404,184	-	-	1,352,141	1,352,141
Creanțe aferente leasingului	345,983	-	-	354,171	354,171	293,444	-	-	294,428	294,428
Active financiare păstrate până la scadența	1,124,375	1,119,607	-	-	1,119,607	1,101,377	1,100,215	-	-	1,100,215
Alte active financiare	98,517	-	-	98,517	98,517	104,805	-	-	104,805	104,805
Total	12,506,226	1,119,607	2,180,282	8,594,806	11,894,695	10,600,464	1,100,215	1,789,738	7,724,127	10,614,080

	Valoarea Justă 2013					Valoarea Justă 2012				
	Valoarea de bilanț MDL'000	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Total	Valoarea de bilanț MDL'000	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Total
Obligațiuni financiare										
Datorii către bănci	448,117	-	448,117	-	448,117	548,432	-	548,432	-	548,432
Împrumuturi	1,185,996	-	1,179,521	-	1,179,521	1,166,085	-	1,176,766	-	1,176,766
Datorii către clienți	9,529,155	-	9,534,983	-	9,534,983	7,674,574	-	7,602,974	-	7,602,974
Persoane juridice, inclusiv:	2,275,507	-	2,261,871	-	2,261,871	1,710,461	-	1,690,027	-	1,690,027
conturi curente	1,643,839	-	1,643,839	-	1,643,839	1,229,067	-	1,229,067	-	1,229,067
depozite la termen	631,668	-	618,032	-	618,032	481,394	-	460,960	-	460,960
Persoane fizice, inclusiv:	7,253,648	-	7,273,112	-	7,273,112	5,964,113	-	5,912,947	-	5,912,947
conturi curente	856,422	-	856,422	-	856,422	695,490	-	695,490	-	695,490
depozite la termen	6,397,226	-	6,416,690	-	6,416,690	5,268,623	-	5,217,457	-	5,217,457
Alte obligațiuni financiare	42,934	-	-	42,934	42,934	32,542	-	-	32,542	32,542
Total	11,206,202	-	11,162,621	42,934	11,205,555	9,421,633	-	9,328,172	32,542	9,360,714

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Mijloace bănești

Valoarea justă a mijloacelor bănești este egală cu valoarea lor de bilanț.

Credite și creanțe aferente leasingului financiar, net

Creditele sunt diminuate cu mărimea deprecierii pentru pierderi la credite. Valoarea justă estimată a creditelor și creanțelor aferente leasingului financiar reprezintă valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare care se așteaptă a fi realizate. Fluxurile de numerar viitoare sunt actualizate la ratele de piață actuale pentru a determina valoarea justă.

Active financiare deținute până la scadență

Active financiare deținute până la scadență includ doar active purtătoare de dobândă deținute până la maturitate. Valoarea justă a acestora se bazează pe valoarea de piață sau prețul cotat de broker / dealer.

Împrumuturi, datorii către bănci

Valoarea justă a împrumuturilor cu rată flotantă aproximează valoarea lor de bilanț. Valoarea justă estimată a depozitelor cu rată fixă și a altor împrumuturi care nu dispun de preț cotat pe piață se bazează pe valoarea actualizată a fluxurilor de numerar utilizând ratele dobânzii a unor noi datorii cu maturitate similară.

35. PREZENTAREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE PE CATEGORII DE EVALUARE

În scopul evaluării, IAS 39, Instrumente financiare: Recunoaștere și Evaluare, Grupul clasifică activele financiare în următoarele categorii: (a) credite; (b) active financiare disponibile pentru vânzare; (c) active financiare păstrate până la scadență și (d) active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere ("AFVJPP").

Activele financiare la valoare justă prin profit sau pierdere se divizează în 2 subcategorii: (i) active desemnate astfel la recunoașterea inițială, și (ii) cele clasificate ca fiind deținute pentru tranzacționare.

31 decembrie 2013	Credite MDL'000	Active disponibile pentru vânzare MDL'000	Active deținute pentru tranzacționare MDL'000	Păstrate până la scadență MDL'000	Creanțe din leasingul financiar MDL'000	Total MDL'000
Active						
Mijloace bănești și conturi la BNM	1,746,619	-	-	-	-	1,746,619
Conturi curente și depozite la bănci	805,193	-	-	-	-	805,193
Active financiare deținute pentru tranzacționare	-	-	214,820	-	-	214,820
Credite acordate clienților:						
Clienți corporativi	5,499,702	-	-	-	-	5,499,702
Clienți retail persoane juridice	1,555,208	-	-	-	-	1,555,208
Persoane fizice	1,702,159	-	-	-	-	1,702,159
Creanțe din leasing:						
Clienți corporativi	-	-	-	-	247,942	247,942
Persoane fizice	-	-	-	-	106,229	106,229
Active financiare disponibile pentru vânzare	-	144,397	-	-	-	144,397
Active financiare păstrate până la scadență	-	-	-	1,124,375	-	1,124,375
Alte active financiare:						
Creanțe din contractele de leasing anulate (leasing)	20,283	-	-	-	-	20,283
Creanțe din vânzările în rate (leasing)	16,661	-	-	-	-	16,661
Creanțe de la alte instituții financiare	37,585	-	-	-	-	37,585
Creanțe de la furnizori (leasing)	10,065	-	-	-	-	10,065
Creanțe de la asigurători (leasing)	6,246	-	-	-	-	6,246
Alte	7,677	-	-	-	-	7,677
Total active financiare	11,407,398	144,397	214,820	1,124,375	354,171	13,245,161

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Tabelul de mai jos prezintă reconcilierea activelor financiare cu categoriile de evaluare la 31 decembrie 2012:

31 decembrie 2012	Credite MDL'000	Active disponibile pentru vânzare MDL'000	Active deținute pentru tranzacționare MDL'000	Păstrate până la scadență MDL'000	Creanțe din leasingul financiar MDL'000	Total MDL'000
Active						
Mijloace bănești și conturi la BNM	1,448,967	-	-	-	-	1,448,967
Conturi curente și depozite la bănci	616,738	-	-	-	-	616,738
Active financiare deținute pentru tranzacționare	-	-	226,224	-	-	226,224
Credite acordate clienților:						
Clienți corporativi	4,520,268	-	-	-	-	4,520,268
Clienți retail persoane juridice	1,386,648	-	-	-	-	1,386,648
Persoane fizice	1,404,184	-	-	-	-	1,404,184
Creanțe din leasing:						
Clienți corporativi	-	-	-	-	218,339	218,339
Persoane fizice	-	-	-	-	85,355	85,355
Active financiare disponibile pentru vânzare	-	141,006	-	-	-	141,006
Active financiare păstrate până la scadență	-	-	-	1,101,377	-	1,101,377
Alte active financiare:						
Creanțe din contractele de leasing anulate (leasing)	34,022	-	-	-	-	34,022
Creanțe din vânzările în rate (leasing)	16,661	-	-	-	-	16,661
Creanțe de la alte instituții financiare	30,293	-	-	-	-	30,293
Creanțe de la furnizori (leasing)	14,600	-	-	-	-	14,600
Creanțe de la asigurători (leasing)	6,484	-	-	-	-	6,484
Alte	2,745	-	-	-	-	2,745
Total active financiare	9,481,610	141,006	226,224	1,101,377	303,694	11,253,911

La 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012 toate obligațiunile financiare ale Grupului au fost reflectate la costul amortizat.

36. PĂRȚI AFILIATE

În cursul activității economice ordinare pe parcursul anului Grupul a efectuat o serie de tranzacții bancare și nebancale cu părți afiliate.

Aceste tranzacții includ acordarea creditelor, deschiderea depozitelor, finanțarea comerțului, achitarea unor plăți, tranzacții cu valută străină și procurarea de bunuri și servicii de la părți afiliate.

Tranzacțiile și soldurile menționate mai sus au apărut ca urmare a activității economice ordinare a Grupului și au fost menținute la ratele de piață.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Parte afiliată			Credite în sold la data bilanțului (rata contractuală a dobânzii: 7-13%)	Provizioane pentru deprecierea creditelor	Depozite la data bilanțului (rata contractuală a dobânzii: 1.25-9.5%)
			MDL'000	MDL'000	MDL'000
Societatea Civilă a acționarilor Grupului și afiliații lor	Acționari	2013	1,024	-	112,661
		2012	729	-	108,839
Alți directori (conducere executivă/ non-executivă) și afiliații lor	Management	2013	48	-	5,916
		2012	9,116	8	13,235
Ecoplantera SRL	Asociat	2013	380	2	61
		2012	704	31	6
Total		2013	1,452	2	118,638
		2012	10,549	39	122,080

Remunerarea Directorilor

Managementul executiv a fost remunerat în valoare totală de MDL'000 39,232 (2012: MDL'000 26,697). Membrii neexecutivi ai Consiliului Grupului au primit onorarii (inclusiv contribuții de asigurări sociale și asistența medicală) în valoare totală de MDL'000 2,451 (2012: de MDL'000 2,770).

37. RAPORTAREA PE SEGMENTE

Segmentele operaționale - reprezintă subunități structurale ale Grupului ce desfășoară activități în rezultatul cărora se obține profit, se suportată cheltuieli, iar rezultatele activităților operaționale desfășurate sunt revizuite în mod constant de membrii Comitetului de Conducere al Grupului și de către șefii departamentelor, ce sunt responsabili de luarea deciziilor operaționale în baza rapoartelor întocmite în conformitate cu regulamentul stabilit.

(a) descrierea produselor și serviciilor care generează venituri din segmente de raportare

Operațiunile Grupului sunt clasificate pe segmente de afaceri de bază:

• *Operațiuni de Retail Banking* - acest segment include oferirea unui spectru larg de servicii bancare clienților: persoanelor juridice a întreprinderilor mici și mijlocii și persoanelor fizice; atragerea și plasarea depozitelor și creditelor interbancare; finanțarea creditelor de consum și imobiliare, furnizarea produselor investiționale cu amănuntul, servicii de amanet, de folosire a cardurilor de debit, servicii internet-banking precum alte tipuri de servicii.

• *Corporate Banking* - acest segment include diferite tipuri de finanțări ale activității curente și investiționale a Companiilor (credite, linii de credit, garanții, tranzacții documentare, etc.), deservirea conturilor curente și de depozit ale Companiilor, efectuarea operațiunilor de salarizare, efectuarea operațiunilor cu valută străină și cu instrumente financiare, oferirea serviciilor investiționale.

• *Operațiuni de trezorerie* - acest segment include efectuarea operațiunilor interbancare (operațiuni FOREX, atragerea și plasarea depozitelor și creditelor interbancare, efectuarea operațiunilor cu

valută străină, operațiuni cu certificate emise de BNM), pe piețele financiare interne și externe în cadrul limitelor stabilite, precum și atragerea împrumuturilor și contractarea liniilor de credit de la bănci și alte instituții financiare internaționale.

(b) Factorii utilizați de Management la identificarea segmentelor de raportare

Segmentele Grupului sunt unități de afaceri strategice, orientate spre diferite categorii de clienți. Având în vedere specificul segmentării clienților și tipul serviciilor bancare prestate, administrarea și gestionarea unităților comerciale se efectuează în mod individual.

(c) Evaluarea profitului sau pierderii segmentelor operaționale

Situațiile financiare consolidate pregătite de către Grup conform IFRS în anumite aspecte diferă de informațiile pentru Conducere și anume:

(i) Repartizarea resurselor între subunitățile Grupului - cumpărarea / vânzarea fondurilor pe fiecare categorie de resurse se efectuează în baza prețurilor de transfer, constituite din ratele dobânzii la atragerea / plasarea resurselor pe fiecare categorie și marja la cumpărare / vânzarea fondurilor.

(ii) Prețurile de transfer pentru cumpărarea / vânzarea resurselor cu destinație specială în monedă națională

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Garanții emise de Grup	Angajamente de acordare a creditelor	Venituri aferente donizilor și comisioanelor	Cheltuieli aferente dobânzilor și comisioanelor	Venituri neaferente dobânzilor	Cheltuieli/ costuri neaferente dobânzilor	Procurări de automobile	Dividende primite
MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
22,860	27	106	6,516	2,662	40,257	7,808	48,101
62,796	35	293	6,251	1,785	22,502	7,560	37,828
-	180	977	490	356	13,178	-	3,116
-	42	1,971	425	469	13,955	-	2,515
-	-	96	-	22	-	-	-
-	-	205	-	23	-	-	-
22,860	207	1,179	7,006	3,040	53,435	7,808	51,217
62,796	77	2,469	6,676	2,277	36,457	7,560	40,343

și valută străină atrase de la Banca Națională a Moldovei, instituții și organisme financiare naționale și internaționale sunt egale cu costul acestor resurse format în corespundere cu condițiile acordurilor și contractelor respective de împrumut. Prețurile de transfer se examinează la ALCO și se aprobă de către Comitetul de Conducere al Grupului.

(iii) impozitele pe venit sunt alocate pe segmente odată cu recepționare cheii de către Grup;

(iv) cheltuielile centrelor de deservire sunt repartizate pe toate unitățile structurale, odată cu luarea în primire a cheilor de către Grup.

(d) Informația geografică

Grupul nu dispune de venituri semnificative de la clienți externi aflați în afara țării.

Grupul nu dispune de active de lungă durată (peste 1 an) care sunt localizate în alte țări decât Moldova.

(e) Clienții de bază

Grupul nu are clienți externi, care ar genera Grupului venituri ce ar constitui 10 % din veniturile totale ale Grupului.

În tabelul de mai jos este prezentată informația pe segmente pentru segmentele raportabile pentru perioada încheiată la 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012:

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

În tabelul de mai jos este prezentată informația pe segmente pentru segmentele raportabile pentru perioada încheiată la 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012:

31 decembrie 2013	Corporate banking MDL'000	Retail banking MDL'000	Trezorerie MDL'000	Alte MDL'000	Total MDL'000	Ajustări MDL'000	Total conform situației de profit sau pierderi MDL'000
Venituri din dobânzi	465,827	385,459	67,741	29,740	948,767	-	948,767
Venituri din dobânzi din vânzarea fondurilor între subunități	20,410	483,316	94	-	503,820	(503,820)	-
Total venituri din dobânzi	486,237	868,775	67,835	29,740	1,452,587	(503,820)	948,767
Cheltuieli aferente dobânzilor la depozitele clienților și alte împrumuturi	32,609	420,965	-	18,599	472,173	-	472,173
Cheltuieli aferente dobânzilor pentru cumpărarea fondurilor între subunități	250,463	180,933	66,601	5,859	503,856	(503,856)	-
Total cheltuieli din dobânzi	283,072	601,898	66,601	24,458	976,029	(503,856)	472,173
Venituri net din dobânzi	203,165	266,877	1,234	5,282	476,558	36	476,594
Minus defalcări în fondul de risc la active aferente dobânzilor	29,720	5,819	-	(29,961)	5,578	-	5,578
Venituri net din dobânzi după defalcări în fondul de risc	173,445	261,058	1,234	35,243	470,980	36	471,016
Total venituri neaferente dobânzilor	47,423	145,346	21,409	21,701	235,879	-	235,879
TOTAL VENITURI	220,868	406,404	22,643	56,944	706,859	36	706,895
31 decembrie 2013	Corporate banking MDL'000	Retail banking MDL'000	Trezorerie MDL'000	Alte MDL'000	Total MDL'000	Ajustări MDL'000	Total conform situației de profit sau pierderi MDL'000
Venituri din operațiuni cu valută străină, net	44,192	84,213	(8,727)	1,259	120,937	-	120,937
Cheltuieli directe alocate centrului de cost	22,824	222,697	13,067	138,235	396,823	-	396,823
Cheltuieli cu uzura și amortizarea	-	16,219	-	27,187	43,406	-	43,406
Venituri indirecte (redistribuirea între subunități)	(51,195)	42,859	8,336	-	-	-	-
Cheltuieli indirecte (ale centrelor administrative și de suport)	20,252	127,750	3,556	(151,558)	-	-	-
Venit pînă la impozitare	170,789	166,810	5,629	44,339	387,567	36	387,603
Impozit pe venit	24,286	25,063	259	583	50,191	-	50,191
Venit net după impozitare	146,503	141,747	5,370	43,756	337,376	36	337,412
Profit net							337,238
Cota parte a profitului din întreprinderile asociate							174

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

31 decembrie 2012	Corporate banking MDL'000	Retail banking MDL'000	Trezorerie MDL'000	Alte MDL'000	Total MDL'000	Ajustări MDL'000	Total conform situației de profit sau pierderi MDL'000
Venituri din dobânzi	443,797	362,102	60,233	33,120	899,252	-	899,252
Venituri din dobânzi din vânzarea fondurilor între subunități	20,485	391,391	533	-	412,409	(412,409)	-
Total venituri din dobânzi	464,282	753,493	60,766	33,120	1,311,661	(412,409)	899,252
Cheltuieli aferente dobânzilor la depozitele clienților și alte împrumuturi	33,064	371,540	768	17,939	423,311	-	423,311
Cheltuieli aferente dobânzilor pentru cumpărarea fondurilor între subunități	214,435	141,278	64,468	1,523	421,704	(421,704)	-
Total cheltuieli din dobânzi	247,499	512,818	65,236	19,462	845,015	(421,704)	423,311
Venituri net din dobânzi	216,783	240,675	(4,470)	13,658	466,646	9,295	475,941
Minus defalcări în fondul de risc la active aferente dobânzilor	53,209	4,547	-	(25,634)	32,122	-	32,122
Venituri net din dobânzi după defalcări în fondul de risc	163,574	236,128	(4,470)	39,292	434,524	9,295	443,819
Total venituri neaferente dobânzilor	41,674	130,636	21,103	14,181	207,594	-	207,594
TOTAL VENITURI	205,248	366,764	16,633	53,473	642,118	9,295	651,413

31 decembrie 2012	Corporate banking MDL'000	Retail banking MDL'000	Trezorerie MDL'000	Alte MDL'000	Total MDL'000	Ajustări MDL'000	Total conform situației de profit sau pierderi MDL'000
Venituri din operațiuni cu valută străină, net	39,433	68,420	(7,005)	492	101,340	-	101,340
Cheltuieli directe alocate centrului de cost	20,248	204,531	10,189	130,811	365,779	-	365,779
Cheltuieli cu uzura și amortizarea	-	16,820	-	26,952	43,772	-	43,772
Venituri indirecte (redistribuirea între subunități)	(45,169)	37,967	7,202	-	-	-	-
Cheltuieli indirecte (ale centrelor administrative și de suport)	15,789	127,681	2,966	(146,436)	-	-	-
Venit pînă la impozitare	163,475	124,119	3,675	42,638	333,907	9,295	343,202
Impozit pe venit	21,771	20,736	-	676	43,183	-	43,183
Venit net după impozitare	141,704	103,383	3,675	41,962	290,724	9,295	300,019
Profit net							299,836
Cota parte a profitului din întreprinderile asociate							183

Veniturile totale pe segmente și profitul net diferă de profitul și veniturile statutare, datorită diferențelor neesențiale între veniturile / cheltuielile dintre segmente, ce nu necesită a fi dezvăluite.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

31 decembrie 2013	Corporate banking MDL'000	Retail banking MDL'000	Trezorerie MDL'000	Alte MDL'000	Total conform situației poziției financiare MDL'000
ACTIVE					
Mijloace bănești	-	-	-	371,530	371,530
Conturi la Banca Națională a Moldovei	-	-	1,375,089	-	1,375,089
Conturi curente și depozite la bănci	-	-	804,326	867	805,193
Active financiare deținute pentru tranzacționare	-	-	214,820	-	214,820
Credite acordate clienților	5,499,702	3,257,367	-	-	8,757,069
Creanțe aferente leasing-ului	-	-	-	345,983	345,983
Active financiare disponibile pentru vânzare	-	-	-	144,397	144,397
Active financiare păstrate pînă la scadență	-	-	1,124,375	-	1,124,375
Investiții în asociați	-	-	-	2,797	2,797
Active luate în posesie	-	-	-	14,288	14,288
Mijloace fixe	-	-	-	364,334	364,334
Active nemateriale	-	-	-	38,606	38,606
Alte active	-	388	-	125,468	125,856
Total active	5,499,702	3,257,755	3,518,610	1,408,270	13,684,337
OBLIGAȚIUNI					
Datorii către bănci	-	-	229,727	218,390	448,117
Împrumuturi	-	-	1,185,996	-	1,185,996
Datorii către clienți	924,979	8,604,176	-	-	9,529,155
Datorii privind impozitul amînat	27,686	26,787	1,015	5,938	61,426
Alte datorii	888	19,191	-	75,749	95,828
Total obligațiuni	953,553	8,650,154	1,416,738	300,077	11,320,522

31 decembrie 2012	Corporate banking MDL'000	Retail banking MDL'000	Trezorerie MDL'000	Alte MDL'000	Total conform situației poziției financiare MDL'000
ACTIVE					
Mijloace bănești	-	-	-	275,967	275,967
Conturi la Banca Națională a Moldovei	-	-	1,173,000	-	1,173,000
Conturi curente și depozite la bănci	-	-	616,567	171	616,738
Active financiare deținute pentru tranzacționare	-	-	226,224	-	226,224
Credite acordate clienților	4,520,268	2,790,832	-	-	7,311,100
Creanțe aferente leasing-ului	-	-	-	293,444	293,444
Active financiare disponibile pentru vânzare	-	-	-	141,006	141,006
Active financiare păstrate pînă la scadență	-	-	1,101,377	-	1,101,377
Investiții în asociați	-	-	-	2,971	2,971
Active luate în posesie	-	-	-	22,555	22,555
Mijloace fixe	-	-	-	382,980	382,980
Active nemateriale	-	-	-	24,212	24,212
Alte active	8,438	93	-	120,524	129,055
Total active	4,528,706	2,790,925	3,117,168	1,263,830	11,700,629
OBLIGAȚIUNI					
Datorii către bănci	-	-	334,593	213,839	548,432
Împrumuturi	-	-	1,166,085	-	1,166,085
Datorii către clienți	568,518	7,106,056	-	-	7,674,574
Datorii privind impozitul amînat	23,954	17,477	621	7,281	49,333
Alte datorii	1,290	12,400	-	66,379	80,069
Total obligațiuni	593,762	7,135,933	1,501,299	287,499	9,518,493

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

38. MANAGEMENTUL RISICULUI

Riscurile sunt parte componentă activităților grupului. Un management eficient al riscurilor reprezintă o condiție a succesului, mai cu seamă în perioade economice deloc liniștite. Obiectivele esențiale, ca maximizarea profitabilității, minimizarea expunerii la risc, respectarea reglementărilor în vigoare au determinat ca procesul de management al riscului să devină mai complex și indispensabil.

Grupul este expusă la riscul de credit, inclusiv referitor la băncile parteneri (risc de contraparte), riscul de lichiditate, riscul de piață, care include riscul ratei de schimb valutar și riscul ratei dobânzii, riscurile operaționale, riscul de țară și de transfer.

38.1 Structura administrării riscurilor

Structura sistemului de administrare a riscurilor este bazată pe cerințele actuale privind sistemele de control intern, practica general acceptată în domeniu, inclusiv recomandările Comitetului Basel pentru Supraveghere Bancară.

Consiliul Grupului este responsabil de aprobarea strategiilor, politicilor și principiilor generale de abordare a riscurilor în cadrul grupului și a limitelor de risc, sarcina implementării cărora este delegată executivului grupului, inclusiv în cadrul unor comitete specializate cum ar fi Comitetul de Conducere, Comitetul pentru credite, Comitetul pentru administrare a activelor și pasivelor.

Funcția de administrare nemijlocită a riscurilor este centralizată și atribuită Divizunii Administrare Riscuri, o subunitate independentă, subordonată direct Vicepreședintelui Comitetului de Conducere al Băncii, care are rolul de a supraveghea riscurile de grup și de a minimaliza probabilitatea unor evenimente generatoare de riscuri.

38.2 Principiile de bază ale administrării riscurilor

Administrarea riscurilor este realizată prin aplicarea structurată a culturii manageriale, a politicilor, procedurilor și practicilor în scopul identificării, evaluării, monitorizării și reducerii riscului.

Monitorizarea și controlul riscurilor sunt derulate, în primul rând, cu ajutorul sistemului de limite, pe care Grupul l-a impus fiecărui risc semnificativ. Limitele sunt monitorizate zilnic, asigurându-se comunicarea către membrii Comitetului de Conducere. Reieșind din schimbările mediului, tendințelor pe piață și/sau majorarea unor indicatori de risc, Grupul intervine și impune limite sau dispune alte măsuri de control. Limitele de risc presupun, în primul rând, toleranța și apetitul la risc al Grupului.

Grupul și-a elaborat propriul model intern de evaluare și cuantificare a mărimii capitalului economic necesar pentru acoperirea principalelor tipuri de risc la care este expusă și anume riscurile: creditar, valutar, de piață (rata dobânzii și valutar) și cele operaționale. Totodată, grupul utilizează garantarea și hedjarea expunerilor sale la risc prin instrumente disponibile pe piață.

În scopul asigurării unei gestionări efective a riscurilor și obținerii informației obiective privind starea și mărirea riscurilor, expunerile Grupului la riscuri sunt monitorizate permanent, fiind prezentate și

analizate informații zilnice la acest capitol, pentru identificarea riscurilor și menținerea lor la un nivel acceptabil și justificat pentru Grup. Rapoarte lunare detalizate cu informații privind expunerea Grupului, respectarea limitelor și a parametrilor de risc, privind scenariile de evoluție a riscurilor și impactul posibil în cazurile respective, și în caz de necesitate, sunt prezentate către executivul Grupului, inclusiv și către comitetele specializate cum sunt ALCO, Comitetul pentru Credite și Comitetul de Conducere. Trimestrial, se prezintă Consiliului grupului un raport cuprinzător, care permite membrilor crearea propriei opinii cu privire la expunerea Grupului la riscurile și eficiența sistemului de gestionare a acestora.

38.3 Riscul de țară și de transfer

Riscul de țară este riscul determinat de eventualul impact negativ asupra activității Grupului pe care îl pot avea condițiile și evenimentele economice, sociale și politice dintr-o țară.

Riscul de transfer este riscul imposibilității convertirii de către o entitate străină a unor obligații financiare în valuta necesară plății din cauza lipsei sau indisponibilității acestei valute ca urmare a unor restricții impuse de către țara respectivă.

Sistemul de gestionare a riscului de țară al grupului prevede aplicarea și perfecționarea modelului intern de evaluare și revizuire a categoriei de risc stabilită pentru țara respectivă, în baza analizei unui complex de factori, inclusiv și ratingul internațional atribuit de către agențiile internaționale de rating, prevăzuți în cadrul actelor normative interne. În baza acestora, sunt stabilite categoriile de risc și nivelele corespunzătoare de limitare a expunerii față de fiecare țară. Periodic are loc revizuirea și ajustarea limitelor de țară aprobate.

Respectarea limitelor de țară se monitorizează continuu, fiind perfectate rapoarte concludente cu privire la nivelul de expunere a grupului la riscului de țară.

Expunerea Grupului la riscului de țară la 31 decembrie:

Categoria riscului de țară	2013		2012	
	MDL'000	%	MDL'000	%
I	675,436	99.03	597,221	99.03
II	6,474	0.95	6,367	0.95
III	171	0.03	1,488	0.03
Total	682,081	100	605,076	100

Categoria I include țările cu ratingul internațional AAA-AA, categoria II: A-BB, categoria III: BB-B.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Grupul evaluează lunar calitatea creditară a expunerii sale față de riscul de țară și perfectează diverse scenarii de stress în funcție de gradul de severitate a circumstanțelor presupuse, estimând mărimea pierderilor potențiale în cazul realizării acestora.

Evoluțiile înregistrate ale economiei globale și celor regionale, precum și tendințele și previziunile acestora este analizată în permanență de către grup, în scopul reacționării prompte și eficiente întru diminuarea riscului.

38.4 Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă riscul înregistrării pierderilor financiare și/ sau înrăutățirea situației financiare a grupului, ca urmare a modificării nefavorabile a prețului de piață a valorii pozițiilor portofoliului grupului, determinat de modificarea factorilor de risc: rata dobânzii, ratele de schimb valutar, volatilitatea, etc.

Grupul se identifică ca fiind expus riscurilor de piață de tip linear, respectiv riscurilor care apar în cazul pozițiilor deschise, a căror valoare se modifică linear, sau cu o aproximare admisibilă lineară, la modificarea factorilor de risc.

Cele mai importante riscuri de piață la care este expus grupul sunt riscul ratei dobânzii și riscul valutar.

Grupul aplică proceduri de gestionare a riscurilor, în scopul minimizării pierderilor, în componența cărora sunt identificate următoarele tipuri:

Pierderi așteptate - pierderi medii statistice înregistrate de grup în cadrul operațiunilor pe piața financiară, mărimea cărora este inclusă în cadrul comisioanelor, ratelor de dobânzi și prețul instrumentelor respective.

Pierderi neașteptate - pierderi maxime, evaluate cu ajutorul metodelor statistice de probabilitate pentru un orizont de timp și cu nivelul de certitudine stabilit.

Stress-pierderi - pierderi înregistrate în urma evenimentelor cu un nivel redus de probabilitate și impact semnificativ, care depășesc după mărime pierderile neașteptate, evaluarea cărora se efectuează cu ajutorul stress-testărilor.

Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea în parametri asumați a expunerilor pe instrumentele financiare din portofoliu concomitent cu optimizarea randamentului respectivelor investiții.

38.4.1 Riscul valutar

Riscul valutar este riscul pierderilor potențiale, cauzate de modificarea ratei de schimb (prețului) a valutei respective pe piața valutară.

Grupul administrează riscul ratei de schimb, prin gestionarea prudențială a pozițiilor valutare deschise, procesul de administrare și monitorizare fiind bazat pe metodologia VaR, sistemul intern de

indicatori și limite aplicate, menținerea unei structuri echilibrate a activelor și obligațiunilor în valuta străină, aplicarea stress scenariilor de evoluții a ratelor de schimb și analiza impactului asupra veniturilor grupului.

În scopul estimării riscului de piață derivat din modificările ratelor de schimb a valutei străine față de Leul Moldovenesc, grupul utilizează metoda VAR cu intervalul de confidență de 95%, calculat în baza informației privind fluctuațiile zilnice ale ratelor de schimb, înregistrate pe parcursul unei perioade de observație de doi ani.

VAR reprezintă valoarea pierderilor potențiale maxime de la pozițiile valutare deschise respective ca urmare a fluctuațiilor ratelor de schimb pe parcursul unei zile. Mărimea indicelui VAR este calculată zilnic în vederea conformării acesteia limitei interne stabilite.

Limita VAR și limitele aplicate pentru gestionarea expunerii riscului valutar este examinată de ALCO și aprobată de către management anual, și inclusă în cadrul Directivelor Anuale privind Limitele și Parametrii de Risc.

Indicatorul VAR	Limita VAR	Efectiv la 31 Decembrie	Media zilnică	Maximum	Minimum
2013	700	157	171	646	4
2012	700	99	174	537	19

Pe parcursul anului 2013, Grupul nu a înregistrat pierderi de la tranzacțiile cu valuta străină, veniturile acumulate reprezentând o cotă sustenabilă în mărimea rezultatului financiar final. Mărimea VaR calculat pentru grup la 31 decembrie 2013 a constituit 945 mii lei.

În scopul asigurării unei gestionări eficiente a riscului valutar și creșterii rezistenței Grupului la posibile evoluții nefavorabile a factorilor de risc, grupul estimează sensibilitatea pozițiilor valutare deschise față de volatilitatea ratelor de schimb.

În tabela de mai jos este reflectat efectul potențial (asupra conturilor de profit/pierderi) de la modificarea zilnică a ratelor principalelor valute străine cu care operează grupul și la care există expuneri semnificative (având în vedere mărimea activelor și obligațiunilor valutare bilanțiere): EUR, USD, RUB în raport cu MDL.

Scenariul de stres se aplică pozițiilor valutare deschise pentru fiecare din cele trei valute menționate, la data de 31 decembrie 2013, având în vedere devierile maxime în creștere/scădere ale ratelor de schimb pe parcursul ultimilor 5 ani. Suma negativă, eventual obținută în baza scenariului, reflectă o posibilă reducere netă a rezultatului financiar, în timp ce suma pozitivă reflectă o posibilă creștere a rezultatului financiar net:

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Poziții valutare deschise	Valoarea nominală	Rata de schimb	Creșterea zilnică maximă posibilă a ratelor	Efectul Venit/ Pierderi	Reducerea zilnică maximă posibilă a ratelor	Efectul Venit/ Pierderi
	MDL'000		%	MDL'000	%	MDL'000
La 31 decembrie 2013						
EUR	62,478	17.9697	+4.76	2,971	(3.99)	(2,493)
USD	22,616	13.057	+2.69	609	(1.14)	(259)
RUB	(1,352)	0.3986	+4.25	(57)	(4.51)	61
Total				3,523		(2,691)
La 31 decembrie 2012						
EUR	(8,097)	15.9967	+ 4.76	(385)	-3.99	323
USD	1,176	12.0634	+ 2.69	32	-1.14	(13)
RUB	(2,772)	0.3957	+ 4.25	(118)	-4.51	125
Total				(471)		435

Divizarea activelor și obligațiilor Grupului pe principalele valute este prezentată în nota 39.

38.4.2 Riscul ratei dobânzii

Riscul de rată a dobânzii este riscul pierderilor generate de modificările ratelor de dobândă, care pot influența asupra fluxului viitor al mijloacelor bănești sau asupra valorii de piață a instrumentelor financiare.

Venitul net din dobânzi al grupului constituie o parte semnificativă a veniturilor, contribuind astfel pentru creșterea capitalului grupului și respectiv asigurând succesul modelului de afaceri al grupului. În acest context, grupul acordă o importanță corespunzătoare procesului de gestionare a riscului ratei dobânzii.

Grupul este expus riscului ratei dobânzii în rezultatul modificării adverse pe piață a ratelor de dobânzi în principal, în măsura în care există discrepanțe de maturitate/termene de revizuire a ratei dobânzii pentru activele și obligațiunile cu dobândă și în urma modificării ratelor dobânzii pentru active, obligațiuni și instrumente extrabilanțiere.

Grupul deține valoarea pozitivă al GAP-lui dintre activele și obligațiunile sensibile ratelor de dobânzi, care indică o sensibilitate mai mare a activelor generatoare de dobândă din bilanț față de evoluția ratelor de dobânzi, și că în cazul majorării ratelor de dobânzi volumul veniturilor din dobânzi va fi mai mare și invers.

În scopul evaluării și minimizării expunerii Grupului la riscul ratei dobânzii, Grupul stabilește, pe lângă alte limite interne, o valoare optimă (parametru de risc) a raportului dintre mărimea GAP către activele sensibile la rata dobânzii (ASRD), pe care tinde să o mențină.

Valorile înregistrate ale acestui indicator sunt prezentate în tabela de mai jos:

GAP cumulativ/ Active sensibile la rata dobânzii	2013 %	2012 %
Parametrul de risc recomandat	17	17
La 31 decembrie	9.25	13.18

Pe parcursul anului 2013, raportul mărimii GAP cumulativ către ASRD a notificat valori rezonabile, în rezultatul extinderii echilibrate a volumului activelor și obligațiilor sensibile la rata dobânzii, favorizând acumularea veniturilor din dobânzi.

Grupul se pregătește pentru diferite evoluții ale pieței în scopul reacționării rapide în cazul unor tendințe negative. În 2013, accentul în acest domeniu a fost pe dezvoltarea în continuare a instrumentelor de analiză și raportare, precum și la armonizarea acestora în cadrul grupului. Astfel, se iau în calcul estimări de evoluții standarde și/ sau nestandarde ale factorilor de risc prin modelarea scenariilor de deviere a nivelului acestora, care fiind aplicate la suma activelor și obligațiilor ratei dobânzii, indică sensibilitatea și impactul potențial asupra venitului net din dobânzi.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Tabelul de mai jos prefigurează sensibilitatea venitului net din dobânzi la o posibilă modificare proporțională a ratelor de dobânzi pe intervale individuale.

Sensibilitatea Venitului net din dobânzi, MDL'000

Creșterea în puncte procentuale		1 lună	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
2013	+100	22,240	(3,940)	(3,579)	93	(91)	14,723
	+50	9,390	(1,970)	(1,789)	46	(45)	5,632
2012	+100	25,283	(5 890)	(5,422)	118	(0.15)	14,089
	+50	12,642	(2 945)	(2,711)	59	(0.08)	7,045

Sensibilitatea Venitului net din dobânzi MDL'000

Descreșterea în puncte procentuale		1 lună	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
2013	-100	(22,240)	3,940	3,579	(93)	91	(14,723)
	-50	(9,390)	1,970	1,789	(46)	45	(5,632)
2012	-100	(25,283)	5 890	5,422	(118)	0.15	(14,089)
	-50	(12,642)	2 945	2,711	(59)	0.08	(7,045)

Grupul monitorizează în permanență sensibilitatea valorii de piață a portofoliului valorilor mobiliare (emise de către MF și BNM), prin limitele interne aprobate cu privire la mărimea indicatorului Duration, indicator al sensibilității valorii de piață a instrumentelor de dobândă cu rată fixă la modificările ratei dobânzii.

Ratele de dobândă pentru monedă locală și principalele monede străine

Moneda	Rata dobânzii	31 decembrie 2013	31 decembrie 2012
Leul Moldovenesc (MDL)	Chibor 3 luni	8.77%	9.46%
Euro (EUR)	Euribor 3 luni	0.287%	0.187%
Euro (EUR)	Euribor 6 luni	0.389%	0.320%
Dolar SUA (USD)	Libor 6 luni	0.3467%	0.5142%

38.5 Riscul lichidității

Riscul lichidității reprezintă o eventuală imposibilitate a grupului de a asigura în orice moment și la un preț rezonabil mijloace bănești necesare pentru onorarea obligațiilor sale de plată, care pot surveni la rîndul lor de la refluxul depozitelor atrase și de la alte obligațiuni sau de la o sporire a volumului activelor nelichide (creditorilor).

Sistemul de gestionare a riscului de lichiditate prevede controlul respectării tuturor normativelor, limitelor și parametrilor privind riscul de lichiditate impuse de regulatorul național și creditorii externi. Analiza și raportarea periodică cu privire la nivelul de expunere a Grupului riscului de lichiditate, cu înaintarea recomandărilor și propunerilor de rigoare, monitorizarea sistematică și analiza factorilor de risc cu privire la lichiditatea curentă și pe termen lung a Grupului, efectuarea testelor de stres bazate pe modelarea scenariilor bine definite cu privire la nivelul prognozat de lichiditate curentă și pe termen lung, ce sprijină procesul pronosticării fluxurilor bănești și crește rezistența grupului în fața potențialelor șocuri.

Având în vedere că riscul de lichiditate presupune, nu doar deficitul propriu-zis al mijloacelor financiare necesare, dar și costul de obținere al acestora, grupul urmărește să-și asigure un portofoliu diversificat și de o calitate înaltă a activelor, asigurându-și o activitate durabilă și de succes.

De asemenea, Grupul tinde spre diversificarea resurselor atrase, prin atragerea liniilor de creditare de la OFI și alți creditorii, lărgirea coșului de produse de depozit. Accesul la surse variate de finanțare îmbunătățește flexibilitatea atragerii de fonduri, limitează dependența față de un singur tip de finanțare și de un tip de partener și conduce la o scădere generală a costurilor implicate de atragerea de fonduri. Grupul tinde de a menține un echilibru între continuitatea și flexibilitatea atragerii de fonduri, prin contractarea de datorii cu scadențe diferite și în valute diferite.

Cerințele de bază ale BNM privind riscul de lichiditate se referă, dar nu se limitează la menținerea nivelului obligatoriu al rezervelor valutare la contul BNM, nivelului minim obligatoriu al lichidității curente (k2) și pe termen lung (k1).

Adițional, în scopul gestionării eficiente și preîntîmpinării timpurii a deficitului de lichidități, grupul a dezvoltat un șir de indicatori, care permit analiza poziției de lichiditate în dinamică și calitate. În acest context, în conformitate cu recomandările Comitetului Basel, în cadrul băncii este efectuat calculul mărimii soldului stabil al depozitelor atrase de la clienți în scopul obținerii un rezultat eficient și lucrativ al structurii gap-lui său de maturitate.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Tabela de mai jos schițează coeficientul de lichiditate curentă al Grupului pentru ultima dată de raportare, conturându-se un nivel:

Valoarea coeficientului lichidității curente	K2	Limita IFI
La 31 decembrie 2012	28.43%	25%
La 31 decembrie 2013	29.65%	25%

Tabela de mai jos schițează coeficientul de lichiditate curentă al Grupului pentru ultima dată de raportare, conturându-se un nivel:

	Până la 1 lună MDL'000	Până la 3 luni MDL'000	De la 3 luni la 1 an MDL'000	De la 1 la 5 ani MDL'000	Mai mult de 5 ani MDL'000	Total MDL'000
31 decembrie 2013						
Datorii financiare						
Datorii către bănci	75,054	84,555	187,819	105,983	9,200	462,611
Împrumuturi	44,296	14,016	292,792	756,106	200,213	1,307,423
Datorii către clienți	3,534,020	1,625,725	4,170,556	388,059	12,154	9,730,514
Datorii privind impozitul amânat	-	-	-	61,426	-	61,426
Alte obligațiuni financiare	32,989	-	-	-	-	32,989
Total datorii financiare nediscontate	3,686,359	1,724,296	4,651,167	1,311,574	221,567	11,594,963
Garanții financiare	195,269	6,766	22,955	25,723	-	250,713
Angajamente de finanțare	14,871	37,131	487,140	349,656	8	888,806
Total	3,896,499	1,768,193	5,161,262	1,686,953	221,575	12,734,482
31 decembrie 2012						
Datorii financiare						
Datorii către bănci	69,349	77,855	124,121	314,062	11,794	597,181
Împrumuturi	38,584	13,099	286,353	826,644	156,226	1,320,906
Datorii către clienți	2,649,081	1,322,721	3,639,762	258,581	359	7,870,504
Datorii privind impozitul amânat	-	-	-	49,757	-	49,757
Alte obligațiuni financiare	47,089	-	-	-	-	47,089
Total datorii financiare nediscontate	2,804,103	1,413,675	4,050,236	1,449,044	168,379	9,885,437
Garanții financiare	210,839	4,693	10,189	22,805	-	248,526
Angajamente de finanțare	8,066	43,475	168,173	379,443	-	599,157
Total	3,023,008	1,461,843	4,228,598	1,851,292	168,379	10,733,120

38.6 Riscul de contraparte

Riscul de contraparte (băncile partenere) este riscul neonorării de către contraparte a anumitor angajamente financiare și creanțe aferente tranzacțiilor încheiate pe piețele financiare (valutar, monetară și de valori) în cadrul efectuării operațiunilor documentare și/sau de clearing, ceea ce poate provoca pierderi semnificative grupului.

Grupul urmează o politică prudentă în cadrul parteneriatului cu băncile locale și străine. Ponderea majoritară a operațiunilor încheiate,

precum și a mijloacelor deținute la conturile corespondente este perfectată prin intermediul partenerilor strategici, cu experiență de conlucrare de lungă durată.

Sistemul de gestionare a riscului de contraparte în grup prevede aplicarea și perfecționarea continuă a mecanismelor de apreciere și revizuire a solvabilității grupurilor partenere în baza unui model intern de evaluare care

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

prevede analiza calitativa și cantitativa a grupurilor în scopul stabilirii unor limite de expunere totală, cu structurarea ulterioară în funcție de tipul și termenul operațiunilor. Limitele sunt revizuite și ajustate periodic.

Grupul ia în considerare ratingul internațional cel mai scăzut al băncii partenere atribuit de către agențiile de rating: Standard&Poor's, Moody's și Fitch Ratings.

În procesul controlului privind gestionarea riscului de contraparte (aici bănci partener), grupul prevede proceduri clare de monitorizare curentă și control postfactum nivelului de expunere față de o bancă parteneră aparte și cumulativ, precum și a eficienței sistemului de monitorizare și control. Grupul evaluează lunar calitatea creditară a expunerii sale față de băncile partener și perfectează diverse scenarii de stress în funcție de gradul de severitate a circumstanțelor presupuse, estimând mărimea pierderilor potențiale în cazul realizării acestora.

Informația cu privire la analiza nivelului de expunere a băncii riscului de contraparte este furnizată zilnic tuturor unităților interesate, iar rapoarte sumative sunt prezentate lunar managementului băncii și Comitetului pentru Credite. Nivelul de expunere a băncii la riscul de contraparte este prezentat trimestrial spre analiză și cunoștință către Consiliul Băncii.

În scopul evaluării riscului de contraparte, pe lângă evaluarea individuală a solvabilității fiecărei bănci cu care încheie tranzacții, Grupul monitorizează și analizează evoluția sectorului bancar, în special intern în ansamblu, situația politică și macroeconomică și estimează repercusiunile potențiale ale acestora asupra grupului.

38.7 Riscul de credit

Riscul de credit este definit ca și riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale sau a deteriorării situației sale. Grupul administrează riscul de credit prin următoarele:

- analiza minuțioasă a fiecărei tranzacții creditare de către Departamentul Clienți Corporativi sau filiala băncii;
- separarea activității Diviziunilor vânzări și Diviziunii Administrare Riscuri și luarea deciziilor de acordare a produselor, ce conțin riscuri de credit conform actelor normative interne;
- stabilirea nivelurilor de împuterniciri la aprobarea tranzacțiilor reieșind din mărimea riscului de credit;
- diversificarea portofoliului de credite;
- respectarea normativelor stabilite de Banca Națională a Moldovei și instituțiile financiare – creditori ai băncii, respectarea indicatorilor interni stabiliți de către bancă, stabilirea și respectarea limitelor anuale de expunere la risc la produsele de creditare pentru clienții corporativi;
- analiza lunară a calității portofoliului de credite, clasificarea trimestrială a creditelor în conformitate cu Regulamentul Băncii Naționale a Moldovei "Cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale" și

formarea reducerilor pentru eventualele pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale în scopuri prudențiale;

- evaluarea deprecierei portofoliului de credite (individual și colectiv), altor active, ce nu sunt credite și formarea reducerilor pentru pierderi din deprecierea lor în funcție de existența indicatorilor obiectivi de depreciere.

Tabelul de mai jos prezintă informație cumulativă cu privire la expunerea maximă la riscul de credit a elementelor bilanțiere și extra-bilanțiere ale Grupului. Tabelul de asemenea include efectul financiar al valorii juste totale a gajului deținut după tip și surplusul valorii gajului.

Valoarea neacoperită a expunerii include conturi la Banca Națională a Moldovei, conturi la bănci din străinătate cu ratingul între BBB și A conform agențiilor internaționale de rating, certificate emise de Banca Națională a Moldovei, valori mobiliare de stat emise de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cât și produse creditare pentru persoane fizice și juridice în cadrul Programelor de Prezentare a Produselor fără gaj.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

31 decembrie 2013	Valoarea justă a gajului						
	Expunerea maxima la riscul de credit MDL'000	Bunurilor imobile MDL'000	Bunuri mobile MDL'000	Valori mo- biliare MDL'000	Garanția bancară MDL'000	Mijloace bănești în con- turile de depozit MDL'000	Total valoarea gajului MDL'000
Conturi la BNM	1,375,089	-	-	-	-	-	-
Conturi la bănci	805,193	-	-	-	-	-	-
Active financiare detinute pentru tranzacționare	214,820	-	-	-	-	-	-
Credite și creanțe							
Corporativi	5,499,702	4,094,150	4,603,222	53,345	-	-	8,750,717
Retail, pers. jur	1,555,208	1,919,083	1,303,891	430	58,313	11,176	3,292,893
Retail, pers. fiz	1,702,159	2,146,358	15,632	350	-	10,095	2,172,435
Total credite	8,757,069	8,159,591	5,922,745	54,125	58,313	21,271	14,216,045
Creanțe aferente leasing-ului	345,983	95,908	267,940	-	-	-	363,848
Active financiare păstrate până la scadență	1,124,375	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	98,517	-	-	-	-	-	-
Acreditiv	7,230	3,000	5,000	-	-	-	8,000
Garanții	250,713	123,428	161,246	-	2,000	46,188	332,862
Angajamente financiare	888,806	384,047	1,005,083	9,707	2,431	6,117	1,407,385
	1,146,749	510,475	1,171,329	9,707	4,431	52,305	1,748,247
Total	13,867,795	8,765,974	7,362,014	63,832	62,744	73,576	16,328,140

31 decembrie 2012	Valoarea justă a gajului						
	Expunerea maxima la riscul de credit MDL'000	Bunurilor imobile MDL'000	Bunuri mobile MDL'000	Valori mo- biliare MDL'000	Garanția bancară MDL'000	Mijloace bănești în con- turile de depozit MDL'000	Total valoarea gajului MDL'000
Conturi la BNM	1,173,000	-	-	-	-	-	-
Conturi la bănci	616,738	-	-	-	-	-	-
Active financiare detinute pentru tranzacționare	226,224	-	-	-	-	-	-
Credite și creanțe							
Corporativi	4,520,268	3,489,242	3,607,899	74,562	-	9,279	7,180,982
Retail, pers. jur	1,386,648	1,778,334	1,227,621	-	15,756	8,310	3,030,021
Retail, pers. fiz	1,404,184	1,849,217	20,839	-	-	431	1,870,487
Total credite	7,311,100	7,116,793	4,856,359	74,562	15,756	18,020	12,081,490
Creanțe aferente leasing-ului	293,444	52,018	312,497	-	-	-	364,515
Active financiare păstrate până la scadență	1,101,377	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	104,805	-	-	-	-	-	-
Acreditiv	6,285	-	8,716	-	-	-	8,716
Garanții	248,526	123,590	140,320	-	2,055	38,997	304,962
Angajamente financiare	599,158	371,180	732,900	4,029	1,833	31,416	1,141,358
	853,969	494,770	881,936	4,029	3,888	70,413	1,455,036
Total	11,680,657	7,663,581	6,050,792	78,591	19,644	88,433	13,901,041

Efectul financiar al garanțiilor

Efectul financiar al garanțiilor se prezintă ca dezbăuire a valorii garanțiilor, separat pentru (i) activele garanțiile cărora sunt egale ori depășesc valoarea de bilanț a activului (supra-garantat) și (ii) activele garanțiile cărora sunt mai mici decât valoarea de bilanț activului (sub-garantat). În contextul acestei informații noțiunea „activele supragarantate” nu include activele, asigurate numai cu fidejusiunea, garanțiile persoanelor terțe și fluxuri de numerar, inclusiv creanțe bănești.

Valoarea de bilanț a activelor sub-garantate, acordate clienților corporativi

cu asigurarea doar a creanțelor bănești constituie MDL'000 102,646 (31 decembrie 2012: MDL'000 174,458). Astfel, ponderea creditelor, acordate fără asigurare conform condițiilor inițiale a contractelor și condițiilor stipulate în produsele de credit în suma totală a activelor sub-garantate constituie 78.15%.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Efectul financiar a garanțiilor la 31 decembrie 2013 și 31 decembrie 2012 se prezintă mai jos:

	Activ supra-garantat		Activ sub-garantat	
	Valoarea de bilanț a activelor	Valoarea justă a garanțiilor	Valoarea de bilanț a activelor	Valoarea justă a garanțiilor
31 decembrie 2013				
Clienți corporativi	5,245,787	8,612,883	253,915	44,555
Retail, persoane juridice	1,393,046	3,230,279	162,162	62,614
Persoane fizice	1,062,681	2,151,619	639,478	20,816
Total	7,701,514	13,994,781	1,055,555	127,985

31 decembrie 2012				
Clienți corporativi	4,093,315	8,317,263	426,954	109,745
Retail, persoane juridice	1,300,632	3,203,947	86,015	24,760
Persoane fizice	904,316	1,866,829	499,868	7,865
Total	6,298,263	13,388,039	1,012,837	142,370

Efectul financiar al garanțiilor se prezintă cu divulgarea valorii de garanții separat pentru (i) activele ale căror garanții sunt egale ori depășesc valoarea de bilanț a activului (supra garantat activ) și (ii) activele ale caror garanții sunt mai mici decât valoarea de bilanț a activului (sub garantat activ). Efectul financiar a garanțiilor la 31 decembrie 2013:

	Activ supra-garantat		Activ sub-garantat	
	Valoarea de bilanț a activelor	Valoarea justă a garanțiilor		
31 decembrie 2013				
Creanțe aferente leasingului persoane fizice	70,952	99,813		
Creanțe aferente leasingului persoane juridice	200,080	264,035		
			32,821	29,407
Total	271,032	363,848	42,130	38,069
			74,951	67,476
31 decembrie 2012				
Creanțe aferente leasingului persoane fizice	65,611	97,008		
Creanțe aferente leasingului persoane juridice	190,461	267,508		
			16,863	14,952
Total	256,072	364,516	20,509	18,123
			37,372	33,075

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

La 31 Decembrie 2013 creditele acordate celor mai mari 20 clienți (Grupuri) ai Grupului sunt în valoare de MDL'000 2,900,430 reprezentând 32.22 % din portofoliul brut de credite a Grupului (2012: MDL'000 2,291,613 sau 30.51%). Acești clienți pot fi analizați pe industrii precum urmează:

	2013 MDL'000	2012 MDL'000
Vinificație	413,271	344,086
Industria nealimentară	587,772	363,353
Producerea uleiului de floarea soarelui	194,340	187,453
Comerț	640,905	535,416
Industria alimentară	164,322	36,452
Construcția de imobiliare	-	5,999
Comercianți de autovehicule	168,415	237,512
Agricultura	161,945	189,626
Centrul de divertisment	-	9,973
Credite de consum	576	1,076
Transport	215,891	84,088
Posta/telecomunicații	114,846	
Servicii comunale (electricitate, depozitarea energiei electrice și termică, gaze, apa)	119,018	92,424
Altele	119,129	204,155
	2,900,430	2,291,613

Pentru analiza concentrării semnificative la riscul de creditare la nivel industrial a se vedea nota 8.

39. STRUCTURA BILANȚULUI CONTABIL PE VALUTE

31 decembrie 2013	Total MDL'000	MDL MDL'000	USD MDL'000	EUR MDL'000	Altele MDL'000
ACTIVE					
Mijloace bănești	371,530	168,596	44,132	99,061	59,741
Conturi la BNM	1,375,089	865,234	120,661	389,194	-
Conturi curente și depozitela bănci	805,193	70,787	284,559	442,068	7,779
Active financiare deținute pentru tranzacționare	214,820	214,820	-	-	-
Credite acordate clienților	8,757,069	5,815,763	828,410	2,112,896	-
Creanțe aferente leasing-ului	345,983	97,465	7,444	241,074	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	144,397	144,397	-	-	-
Active financiare păstrate pînă la scadență	1,124,375	1,124,375	-	-	-
Investiții în asociați	2,797	2,797	-	-	-
Active luate în posesie	14,288	14,288	-	-	-
Mijloace fixe	364,334	364,334	-	-	-
Active nemateriale	38,606	38,606	-	-	-
Alte active	125,856	86,236	12,976	25,541	1,103
Total active	13,684,337	9,007,698	1,298,182	3,309,834	68,623
PASIVE					
Datorii către bănci	448,117	18,758	113,465	315,894	-
Împrumuturi	1,185,996	451,676	358,580	375,740	-
Datorii către clienți	9,529,155	5,973,767	875,841	2,670,794	8,753
Datorii privind impozitul amînat	61,426	61,426	-	-	-
Alte datorii	95,828	75,775	5,836	13,992	225
Total pasive	11,320,522	6,581,402	1,353,722	3,376,420	8,978
Decalaj	2,363,815	2,426,296	(55,540)	(66,586)	59,645

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

31 decembrie 2012	Total MDL'000	MDL MDL'000	USD MDL'000	EUR MDL'000	Altele MDL'000
ACTIVE					
Mijloace bănești	275,967	168,348	38,090	52,762	16,767
Conturi la BNM	1,173,000	732,213	115,719	325,068	-
Conturi curente și depozitela bănci	616,738	164	191,220	418,418	6,936
Active financiare deținute pentru tranzacționare	226,224	226,224	-	-	-
Credite acordate clienților	7,311,100	4,476,820	1,001,052	1,833,228	-
Creanțe aferente leasing-ului	293,444	54,055	6,487	232,902	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	141,006	141,006	-	-	-
Active financiare păstrate pînă la scadență	1,101,377	1,101,377	-	-	-
Investiții în asociați	2,971	2,971	-	-	-
Active luate în posesie	22,555	22,555	-	-	-
Mijloace fixe	382,980	382,980	-	-	-
Active nemateriale	24,212	24,212	-	-	-
Alte active	129,055	108,497	9,891	10,667	-
Total active	11,700,629	7,441,422	1,362,459	2,873,045	23,703
PASIVE					
Datorii către bănci	548,432	26,351	153,165	368,916	-
Împrumuturi	1,166,085	454,413	457,228	254,444	-
Datorii către clienți	7,674,574	4,587,063	762,142	2,315,583	9,786
Datorii privind impozitul amînat	49,333	49,333	-	-	-
Alte datorii	80,069	73,143	2,353	4,515	58
Total pasive	9,518,493	5,190,303	1,374,888	2,943,458	9,844
Decalaj	2,182,136	2,251,119	(12,429)	(70,413)	13,859

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

40. STRUCTURA PE SCADENȚE

La 31 decembrie 2013 și la 31 decembrie 2012 structura pe scadențe a activelor și datoriilor Grupului, luându-se ca bază perioada rămasă pâna la scadență, este după cum urmează:

31 decembrie 2012	Total MDL'000	Mai puțin de 1 lună MDL'000	De la 1 lună până la 3 luni MDL'000	De la 3 luni până la 1 an MDL'000	De la 1 la 5 ani MDL'000	Mai mult de 5 ani MDL'000	Scadența nedefinită MDL'000
ACTIVE							
Mijloace bănești	371,530	371,530	-	-	-	-	-
Conturi la Banca Națională a Moldovei	1,375,089	1,375,089	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	805,193	805,193	-	-	-	-	-
Active financiare deținute pentru tranzacționare	214,820	55,150	65,965	93,705	-	-	-
Credite acordate clienților	8,757,069	389,195	706,579	2,903,771	3,802,1775	849,685	105,662
Creanțe aferente leasing-ului	345,983	71,426	16,142	69,626	169,802	18,987	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	144,397	-	-	-	-	-	144,397
Active financiare păstrate pînă la scadență	1,124,375	644,118	141,840	329,085	9,332	-	-
Investiții în întreprinderi fiice	2,797	-	-	-	-	-	2,797
Active luate în posesie	14,288	-	-	-	-	-	14,288
Mijloace fixe	364,334	-	-	-	-	326,270	38,064
Active nemateriale	38,606	-	-	-	-	38,606	-
Alte active	125,856	125,856	-	-	-	-	-
Total active	13,684,337	3,837,557	930,526	3,396,187	3,981,311	1,233,548	305,208
PASIVE							
Datorii către bănci	448,117	74,831	84,035	183,286	98,662	7,303	-
Imprumuturi	1,185,996	44,152	13,879	285,419	675,615	166,931	-
Datorii către clienți	9,529,155	3,412,445	1,627,635	4,103,801	376,163	9,111	-
Datorii privind impozitul amînat	61,426	-	-	-	61,426	-	-
Alte datorii	95,828	95,828	-	-	-	-	-
Total pasive	11,320,522	3,627,256	1,725,549	4,572,506	1,211,866	183,345	-
Decalaje de scadenta	2,363,815	210,301	(795,023)	(1,176,319)	2,769,445	1,050,203	305,208
Decalaje de scadenta, cumulative		210,301	(584,722)	(1,761,041)	1,008,404	2,058,607	2,363,815

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

Valoarea negativă a gap-ului individual cu termenul "până la 1 an" derivă din soldul depozitelor clienților băncii, care tradițional plasează mijloacele bănești pe termene scurte de scadență, și, de regulă, sunt reînnoite la maturitate, însă beneficiază de credite pe termene mai extinse. De menționat, că Grupul monitorizează regulat soldul depozitelor și le consideră stabile, fapt ce oferă o siguranță și certitudine privind capacitatea Gruoului de a-și onora obligațiunile sale contractuale. În această ordine de idei, este de precizat, că gap-ul de maturitate cu termenul "până la o lună", considerat critic în gestionarea riscului de lichiditate, prezintă o valoare pozitivă optimă din punct de vedere a utilizării lichidităților existente în sensul atingerii obiectivelor scontate.

31 decembrie 2012	Total MDL'000	Mai puțin de 1 lună MDL'000	De la 1 lună până la 3 luni MDL'000	De la 3 luni până la 1 an MDL'000	De la 1 la 5 ani MDL'000	Mai mult de 5 ani MDL'000	Scadența nedefinită MDL'000
ACTIVE							
Mijloace bănești	275,967	275,967	-	-	-	-	-
Conturi la Banca Națională a Moldovei	1,173,000	1,173,000	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	616,738	616,738	-	-	-	-	-
Active financiare deținute pentru tranzacționare	226,224	38,768	73,449	114,007	-	-	-
Credite acordate clienților	7,311,100	406,088	624,192	2,305,055	3,315,135	631,941	28,689
Creanțe aferente leasing-ului	293,444	47,027	22,139	74,149	141,274	8,855	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	141,006	-	-	-	-	-	141,006
Active financiare păstrate pînă la scadență	1,101,377	982,241	27,266	80,004	11,866	-	-
Investiții în întreprinderi fixe	2,971	-	-	-	-	-	2,971
Active luate în posesie	22,555	-	-	-	-	-	22,555
Mijloace fixe	382,980	-	-	-	-	335,815	47,165
Active nemateriale	24,212	-	-	-	-	24,212	-
Alte active	129,055	129,055	-	-	-	-	-
Total active	11,700,629	3,668,884	747,046	2,573,215	3,468,275	1,000,823	242,386
PASIVE							
Datorii către bănci	548,432	69,077	76,945	118,515	275,035	8,860	-
Imprumuturi	1,166,085	38,433	12,946	273,420	723,920	117,366	-
Datorii către clienți	7,674,574	2,634,591	1,264,552	3,535,122	239,971	338	-
Datorii privind impozitul amînat	49,333	-	-	-	49,333	-	-
Alte datorii	80,069	80,069	-	-	-	-	-
Total pasive	9,518,493	2,822,170	1,354,443	3,927,057	1,288,259	126,564	-
Decalaje de scadenta	2,182,136	846,714	(607,397)	(1,353,842)	2,180,016	874,259	242,386
Decalaje de scadenta, cumulative		846,714	239,317	(1,114,525)	1,065,491	1,939,750	2,182,136

Activele cu scadență nedefinită cuprind active nemonetare ce se planifică a fi recuperate prin intermediul utilizării lor, precum și active monetare ale căror termen de recuperare nu este identificat la finele anului. Astfel de active cuprind credite restante și avansuri către clienți și investiții în capital. Pasivele cu scadență nedefinită cuprind pasive nemonetare.

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

41. EXPUNEREA LA RISCUL RATEI DOBÂNZII

Tabelul de mai jos prezintă informații cu privire la gradul de expunere a Grupului la riscul ratei dobânzii, bazându-se fie pe scadență contractuală a instrumentelor sale financiare, fie pe data următoare a modificării dobânzii, în cazul instrumentelor ce sunt reevaluate la o rata a dobânzii de piață până la scadență. Politica Grupului este de a-si administra expunerea față de fluctuațiile venitului net din dobânzi apărute ca urmare a schimbării în ratele de dobândă în funcție de gradul de nepotrivire dintre variațiile pe diferite elemente ale bilanțului.

31 decembrie 2013	Total MDL'000	Mai puțin de 1 lună MDL'000	De la 1 lună până la 3 luni MDL'000	De la 3 luni până la 1 an MDL'000	De la 1 la 5 ani MDL'000	Mai mult de 5 ani MDL'000	Scadența nedefinită MDL'000
ACTIVE							
Mijloace bănești	371,530	-	-	-	-	-	371,530
Conturi la Banca Națională a Moldovei	1,375,089	1,375,089	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	805,193	805,193	-	-	-	-	-
Active financiare deținute pentru tranzacționare	214,820	55,150	65,965	93,705	-	-	-
Credite acordate clienților (rata variabilă)	8,757,069	8,651,407	-	-	-	-	105,662
Credite acordate clienților (rata fixă)	-	-	-	-	-	-	-
Creanțe aferente leasing-ului	345,983	345,983	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	144,397	-	-	-	-	-	144,397
Active financiare păstrate pînă la scadență	1,124,375	644,118	141,840	329,085	9,332	-	-
Investiții în întreprinderi fiice	2,797	-	-	-	-	-	2,797
Active luate în posesie	14,288	-	-	-	-	-	14,288
Mijloace fixe	364,334	-	-	-	-	-	364,334
Active nemateriale	38,606	-	-	-	-	-	38,606
Alte active	125,856	-	-	-	-	-	125,856
Total active	13,684,337	11,876,940	207,805	422,790	9,332	-	1,167,470
OBLIGAȚIUNI							
Datorii către bănci	448,117	2,820	445,297	-	-	-	-
Împrumuturi	1,185,996	237,376	145,552	723,079	-	-	79,989
Datorii către clienți (rata fixă)	263,554	185,921	10,978	57,562	36	9,057	-
Datorii către clienți (rata variabilă)	9,265,601	9,226,825	-	-	-	-	38,776
Datorii privind impozitul amînat	61,426	-	-	-	-	-	61,426
Alte datorii	95,828	-	-	-	-	-	95,828
Total obligațiuni	11,320,522	9,652,942	601,827	780,641	36	9,057	276,019
Decalaje de dobândă	2,363,815	2,223,998	(394,022)	(357,851)	9,296	(9,057)	891,451
Decalaje de dobândă, cumulative		2,223,998	1,829,976	1,472,125	1,481,421	1,472,364	2,363,815

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(Toate sumele sunt indicate în mii MDL, dacă nu este menționat altfel)

31 decembrie 2012	Total MDL'000	Mai puțin de 1 lună MDL'000	De la 1 lună până la 3 luni MDL'000	De la 3 luni până la 1 an MDL'000	De la 1 la 5 ani MDL'000	Mai mult de 5 ani MDL'000	Scadența nedefinită MDL'000
ACTIVE							
Mijloace bănești	275,967	-	-	-	-	-	275,967
Conturi la Banca Națională a Moldovei	1,173,000	1,173,000	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	616,738	616,738	-	-	-	-	-
Active financiare deținute pentru tranzacționare	226,224	38,768	73,449	114,007	-	-	-
Credite acordate clienților (rata variabilă)	7,311,081	7,282,392	-	-	-	-	28,689
Credite acordate clienților (rata fixă)	19	19	-	-	-	-	-
Creanțe aferente leasing-ului	293,444	293,444	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	141,006	-	-	-	-	-	141,006
Active financiare păstrate pînă la scadență	1,101,377	982,241	27,266	80,004	11,866	-	-
Investiții în întreprinderi fiice	2,971	-	-	-	-	-	2,971
Active luate în posesie	22,555	-	-	-	-	-	22,555
Mijloace fixe	382,980	-	-	-	-	-	382,980
Active nemateriale	24,212	-	-	-	-	-	24,212
Alte active	129,055	-	-	-	-	-	129,055
Total active	11,700,629	10,386,602	100,715	194,011	11,866	-	1,007,435
OBLIGAȚIUNI							
Datorii către bănci	548,432	3,302	545,130	-	-	-	-
Împrumuturi	1,166,085	235,544	140,781	725,170	-	-	64,590
Datorii către clienți (rata fixă)	175,152	160,223	3,812	11,010	92	15	-
Datorii către clienți (rata variabilă)	7,499,422	7,459,192	-	-	-	-	40,230
Datorii privind impozitul amînat	49,333	-	-	-	-	-	49,333
Alte datorii	80,069	-	-	-	-	-	80,069
Total obligațiuni	9,518,493	7,858,261	689,723	736,180	92	15	234,222
Decalaje de dobîndă	2,182,136	2,528,341	(589,008)	(542,169)	11,774	(15)	773,213
Decalaje de dobîndă, cumulative		2,528,341	1,939,333	1,397,164	1,408,938	1,408,923	2,182,136

Grupul acordă credite și acceptă depozite atât cu rata dobînzii fixă, cât și variabilă. Creditele cu rata variabilă acordate clienților precum și depozitele de la clienți reprezintă instrumente pentru care Grupul deține dreptul unilateral de a modifica rata dobînzii în conformitate cu modificările ratelor de pe piață. Grupul informează cu 15 zile înainte ca modificarea să ia loc. În scopul dezvăluirii decalajului dobînzii, creditele și depozitele purtătoare de rata variabilă au fost considerate ca avînd o perioadă de modificare a prețurilor de 15 zile și au fost clasificate într-o categorie de „pînă la 1 lună”.

42. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANȚULUI

Nu există evenimente semnificative ulterioare datei bilanțului pentru a fi dezvăluite.

Moldova Agroindbank

Moldova, Chişinău, str. Cosmonauţilor 9

☎ | +373 22 | 22 80 58 📠 | +373 | 69198188

✉ info@maib.md 🌐 www.maib.md